LIET. BIBLIOT. DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Nr. 34 (554) TORONTO, Ontario 1960 m. rugpjūčio (August) mėn. 25 d. Kaina 10¢

50 metų tautos idealų sargyboje

Ateitininkijai penkios dešimtys metų. Tam paminėti skirti visi šie 1960 metai, o minėjimo kulminacija bus Čikagoje rugsėjo 2-4 dienomis įvykstančiame jubiliejiniame kongrese, į kurį be abejonės, suplauks masės sendraugių, studentų ir moksleivių ateitininkų.

Ateitininkija gimė caristinės priespaudos laikais, o brendo audrose, vykdydama didžiuosius savo tautos idealų uždavinius pačiais sunkiaisiais nepriklausomos Lietuvos kūrimosi laikais. Gimė moksleivijoje, nelietuviškoje mokykloje, bet su lietuviškais idealais.

Ateitininkija nebuvo kažkas naujo, atnešto iš kitur, nebuvo joks naujas atradimas. Tai buvo gaivališka gimstančios šviesuomenės reakcija prieš viską, kas tautai svetima, kas ardo jos amžiais susiformavusią dvasią, prieš tai, kas kėsinosi ją išstumti iš jos savitojo kelio. Tai buvo išraiška to, kas glūdėjo pačioje tautoje, jos pasaulėžiūroje, jos lietuviškoje dvasioje. Reakcija prieš rusiškąją priespaudą, paneigusią visas lietuvių tautos teises, buvo pasireiškusi jau prieš keliais dešimtis metų. Ateitininkija išėjo ir prieš šitos rusiškos priespaudos pagimdytą lietuvių tautai svetimą dvasią.

Augant pasipriešinimui politinei priespaudai, gausėjančios lietuviškosios šviesuomenės ir moksleivijos dauguma 19-20 amžių sąvartoje jau buvo pasukusi eiti kartu su visuomeniniais Rusų imperijos sąjūdžiais, stojusiais prieš caristinę sistemą, prieš esamą socialinę santvarką ir persiėmusi anų sąjūdžių internacionalistine, socialistine ir ateistine ar net nihilistine dvasia. Visa tai šviesuomenę tolino nuo tautos masių, kurios tebegyveno patriarchalinėmis nuotaikomis ir buvo giliai religingos. Mokslus baigę vaikai nebesusikalbėjo su savo tėvais.

Tada tai gimė "Ateitis" ir ateitininkai, kurie nepanoro pasekti tuo metu Rytų Europoje taip madingomis anomis svetimomis idėjomis, bet iškėlė savo tėvų puoselėjamus, kad ir nesuformuluotus, bet jų dvasioje taip giliai glūdinčius katalikiškos Lietuvos idealus. Prieš ateizmą, jie iškėlė tautai brangų religingumą, pasisakydami stovį už "Viską atnaujinti Kristuje". Prieš internacionalizmą, iškėlė tautos reikalus ir lietuvio katalikio ugdymą.

Prieš I Pasaulinio karo audras ateitininkija vos keturis metus tebuvo gyvavusi. Jos pirmieji pijonieriai nespėjo net baigti mokslų. Daugumas vyresniųjų pateko į kariuomenę. Bet ir karo metu brendo naujos gretos tiek vokiečių okupuotoje Lietuvoje, tiek karo pabėgėlių tarpe Rusijoje. Ta pati dvasia išliko širdyse tų, kurie iš mokyklų buvo išrauti. Ne mokslo įstaigos, bet gyvenimas juos dabaigė brandinti, o idealistinis entuziazmas teikė jėgų ir drąsos grįžus į tėvų žemę imtis didžiulių naujos valstybės ir naujo tautos gyvenimo tvarkymo uždavinių.

Lietuvos valstybės kūrimosi laikais visa mūsų inteligentija tebebuvo jaunutė. Bet ateitininkija buvo jauniausia. Ir visdėlto kiek tik ji daugiausia padarė, išnešė ant savo pečių sunkiausią valstybės, jos ūkinio ir kultūrinio gyvenimo pagrindų kūrimo naštą. Šito darbo ji nepaglemžė iš kitų, ji nieko nepagrobė. Tą naštą jai užkrovė pati tauta per demokratinius rinkimus. Užkrovė jai, nes ji buvo kilusi iš tos pačios tautos, buvo jos dvasios kūdikis, buvo jai artima ir sava.

Ateitininkija ir šiandien tebėra ta pati kovotoja už išsaugojimą visų lietuvių tautos idealų bei jos dvasios, visko, kas ją išskiria iš kitų ir padaro savaimu vienetu. Ateitininkijos kelias jau išbandytas ir jos jėgos subrendusios. Ji taip pat tiki, kad toji pati dvasia tebėra gyva ir materialistinio bolševizmo priespaudoje. Lietuvių tauta be idealų negyveno niekad. Jos vaikų širdyse jie, be abejonės, teberusena tokie patys, kaip žydėjo amžiais. Jie ir vėl suliepsnos, kai tik ten Lietuvoje žmogus atgaus savo žmogiškąsias teises, kai tik galės laisvai atsidusti. Ateitininkijos nūdienis tikslas išsaugoti ir subrandinti jėgas, nes ateities uždaviniai nebus lengvesni, kaip buvo jos kūdikystėje.

AR KANADA PRIPAŽINO LIETUVOS ANEKSIJĄ?

Kai šių metų birželio 18 d. Otavoje buvo surengtos protesto demonstracijos—automobilių vilkstinės formoje, Pabaltiečių Federacijos delegacija tarp kitko aplankė opozicijos lyderį, buvusį Kanados ilgametį užsienių reikalų ministerį, Hon. L. B. Pearson. Pasikalbėjimo metu p. Pearson tarp kitko prisiminė, kad Kanada esanti pripažinusi Sovietų Sąjungos dabartines sienas, įskaitant ir Pabaltijo valstybes. "Tėviškės Žiburių" redakcija, patyrusi apie šitokį pareiškimą, p. Pearson liepos 21 d. parašė laišką, prašydama tą savo pareiškimą smulkiau paaiškinti. Redakcija prašė nurodyti, kokį Kanados vyriausybės aktą jis laiko Pabaltijo inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimu, o be to, prašė paaiškinti ar Kanados vyriausybė laiko Kanadą įpareigojančiais betkuriuos D. Britanijos vyriausybės aktus bei pareiškimus, padarytus ankščiau negu Kanadoje atsirado užsienių reikalų ministerija, nes redakcijos nuomone, iki 1945 m. Kanados užsienių reikalų ministerijos ne tik vardas, bet ir juridinis statusas buvo kitoks, negu po tų metų.

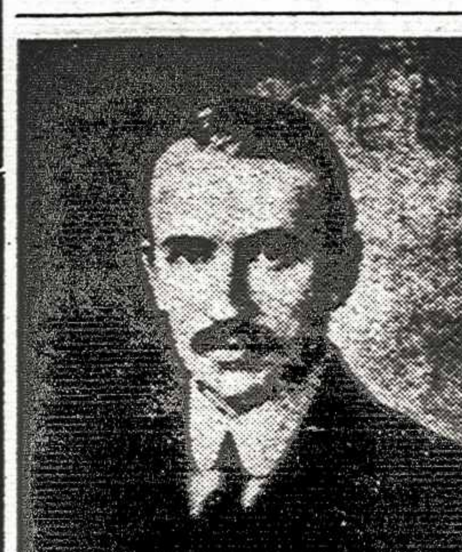

Prof. Pranas Dovydaitis, pirmasis 'Ateities' redaktorius ir ateitininkijos vadas pirmaisiais Lietuvos nepríkl. metais.

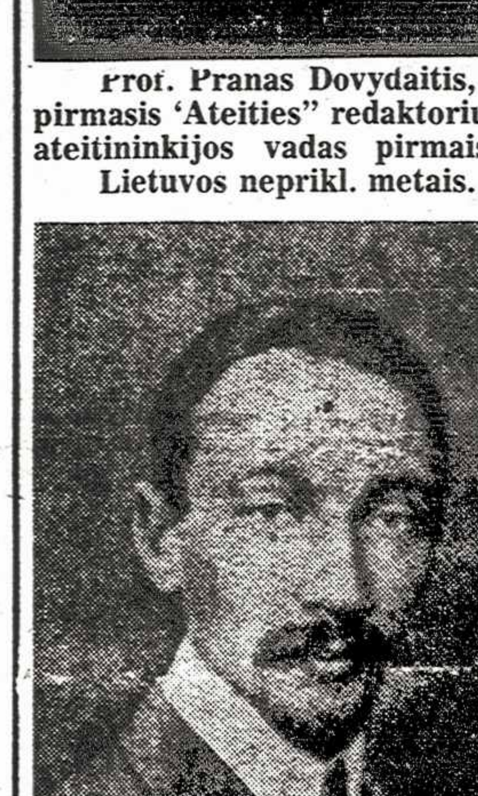

Prof dr. Stasys Šalkauskis, ateitininkijos ideologijos formuluotojas ir Ateitininkų Federacijos pirmasis vadas, išrinktas reorganizacinėje konferencijoje Palangoje 1927 m.

Ponas L. B. Pearson atsakė liepos 30 d. laišku, prijungdamas ir keletą ištraukų iš parlamento stenogramų, vad. Hasard leidinio. Savo pareiškimą pabaltiečių delegacijai p. Pearson paremia savo, kaip tuometinio užsienių reikalų ministerio, atsakymais į parlamento atstovų paklausimus 1954 m. gegužės 17 d. ir 1957 m. balandžio 3 d. Laiške pacituojamas atsakymas atstovui p. Michener 1957 m. balandžio 3 d. Pastarasis tada klausė: "Ar Kanada kuriuo nors diplomatiniu ar politiniu aktu yra pripažinusi minėtų trijų valstybių (Estijos, Latvijos ir Lietuvos) faktinę inkorporaciją į Sovietų Sąjungą?" Pats užsienių reikalų ministeris L. B. Pearson tada atsakė:

"1947 m. Kanados Exchequer (iždo) teisme vykstant vienai bylai užsienių reikalų valstybės sekretorius painformavo teismą, jog Kanados vyriausybė pripažįsta, kad Estija de facto yra inkorporuota į Sovietų Sąjungą, bet to nepripažįsta de jure. Panašaus akto nėra padaryta nei Latvijos, nei Lietuvos atžvilgiu".

Toliau p. Pearson rašo, kad jis, kalbėdamas su pabaltiečių delegacija, ir turėjęs galvoje tą pripažinimą de facto, kuris esąs visiškai skirtingas nuo pripažinimo de jure.

Kai dėl antrojo klausimo, tai p. Pearson primena, kad užsienių reikalų ministerija buvusi įkurta jau 1911 m., tad Pabaltijį liečią Britų vyriausybės aktai jau negalį liesti Kanados, juoba, kad 1930 m. Westminsterio statutai jau įsakmiai nustatę, jog D. Britanijos užsienių ministerijos aktai negalį būti laikomi kaip nors įpareigoją Kanadą. Dėl to ir jokie D. Britanijos aktai, padaryti pereito karo metu, jei ir buvo tokių, kurie palietė Pabaltijį, negalį saistyti Kanados. Visos tos teisės priklausą Kanados vyriausybei.

LIETUVIŲ DIENA ARTĖJA

Iki VII Kanados Lietuvių Dienos Toronte beliko vos dešimts dienų. Praėjusią savaitę šventės rengėjas — Toronto apylinkės valdyba, — Lietuvių Namuose buvo sušaukusi Apyl. Tarybos ir organizacijų atstovų posėdį, kurio metu buvo plačiai aptarti šventės reikalai, supažindinta su bendrąja šventės programa, pasiskirstyta pareigomis, kur kas turės vadovauti. Bene komplikuočiausias reikalas pasirodė su svečių apnakvydinimu. Bus reikalinga apnakvydinti apie 100 svečių iš kitų kolonijų. Dauguma svečių, be abejonės, susiras sau nakvynes pas pažįstamus, bet dalis, ypač tautinių šokių šokėjai iš JAV turėtų būti torontiškių lietuvių globojami. Lietuvių Dienų rengėjai apeliuoja į jautrias Toronto lietuvių širdis ateiti į talką ir padėti nakvynių reikale. Galintieji pagelbėti, prašomi paskambinti nakvynių reikalus tvarkančiam S. Baneliui, LE. 5-5803.

Pačios Lietuvių Dienos programa jau visai išryškėjo. Šventė bus tikrai didinga ir įvairi.

Šeštadienį, rugsėjo 3 d. 7 v. v. Scarboro Arenoje prasideda grandiozinis balius. Gros puikus "Olimpia" orkestras.

Sekmadienį, rugsėjo 4 d., 11 v. Toronto lietuvių kapinių aikštėje įvyks pamaldos, kurias laikys Toronto vyskupas J.E. Francis V. Allen. Šventei taikomą pamokslą pasakyti pakviestas kun. dr. J. Gutauskas iš Delhi.

Iškilmingasis LD aktas įvyks sekmadienio popietį toje pačioje Scarboro Arena salėje. Minėjimas rengiamas Žalgirio mūšio 550 metų ir Lietuvos okupacijos 20 metų sukakčių ženkle. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone patarėjas dr. Stasys Bačkis. Meninė programa yra sudėtinga ir įdomi. Jos metu bus II Šiaurės Amerikos tautinių šokių šventė. Virš 200 tautinių šokėjų iš Kanados ir JA Valstybių atliks sudėtingą, virš valandos trunkančią, programą. Tautinių šokių repeticijos vyks šeštadienį visą popietį toje pačioje arenoje. Chorams diriguos muz. Stasys Gailevičius.

Į šventę yra pakviesta daug svečių. Iš Montrealio atvyksta visa KLB Krašto Valdyba ir daug tautiečių iš Montrealio, Hamiltono, Niagaros pusiasalio ir aplinkinių JAValstybių miestų. Visos iškilmės bus filmuojamos ir užregistruojamos juostelėse.

Tebūnie VII Kanados Lietuvių Diena didinga tiek savo programa, tiek ir savo dvasia. Jos pasisekimas ir gausus lietuvių sąskrydis joje tebūna atsakymas Lietuvos okupantams, kad Lietuva yra gyva ir kad Lietuvos vaikai tėvynėje ir laisvąjame pasaulyje gyveną, tvirtai tiki į Lietuvos prisikėlimą. **Inf.**

Savaitės įvykiai

Kongo premjeras Lumumba pereitą savaitę vėl iššaukė pasaulinę įtampą. Kai aną savaitę JT generalinis sekretorius Hammarskjold įvedė JT kariuomenę į Katangą ir atsisakė ją panaudoti Katangai priversti nusilenkti, Lumumbos vyriausybė apkaltino jį norint paremti Katangos separatistus, palaikant belgus, švedų daliniais pareiškė visiškai nepasitikį, nes Švedijos ir Belgijos karališkosios šeimos yra susigiminiavę, pagaliau pareikalavo, kad visi baltieji JT kariai būtų pakeisti afrikiečiais, o gen. sekretoriaus Hammorskjold dirbamą darbą perimtų speciali komisija, sudaryta iš 14 Afrikos ir Azijos valstybių atstovų. Įtampą dar labiau pagrieztino, kai Lumumbos vyriausybės įsakymu pereitą ketvirtadienį Leopoldvilleje Kongo kariai suruošė medžioklę belgų ir pradėjo tikrinti dokumentus visų baltųjų. Tuo būdu buvo sulaikyta daugybė net JT tarnautojų, o penki kanadiečiai kariai net labai sumušti. Jų vienas į ligoninę buvo nuvežtas net be sąmonės.

Pasikeitęs keliais griežtais laiškais su Lumumba, Hammarskjold atskubėjo į Niujorką, kad ginčą išspręstų JT Saugumo Taryboje. Sekmadienį vakare pasibaigusiame ST posėdy Hammarskjold pozicija buvo paremta vienbalsiai. Sovietų astovas Kuznecovas, tiesa, savo kalboje parėmė visus Lumumbos reikalavimus ,išskyrus reikalavimą vietoj Hammarskjold pastatyti Azijos-Afrikos valstybių komisiją. Vietoj to jis siūlė Kongan kariuomenės dalinius pasiuntusių valstybių atstovų komisiją. Jis, žinoma, nepraleido progos apkaltinti JAV imperializmu, o Kanados karinius dalinius reikalavo visiškai atšaukti, nes Kanada esanti susirišusi su Belgija per Š. Atlanto paktą. Tačiau Kuznecovas toliau žodžių nėjo, savos rezoliucijos nepasiūlė ir S. Tarybos nutarimų nesutrukdė.

Tuo būdu [illegible] liko ta pati, tik pats Hammarskjold pasiūlė savo pavaduotoją Kongo reikalams gen. Bunche pakeisti indu Rajeshawar Dayal. Lumumba tuo tarpu savo krašte yra paskelbęs pusei metų karo stovį, o Katangai suvaldyti yra pažadėjęs pasiųsti savo kariuomenę ir reikalauja, kad visi uostai bei aerodromai būtų Kongo kontrolėje.

Dėl kanadiečių sumušimo Ndjili aerodrome premjeras Diefenbakeris buvo pasiuntęs Lumumbai griežtą protesto telegramą. Pirmoji pastarojo reakcija buvo labai atšaki. Jis kaltino kanadiečius, kad jie elgęsi netaktiškai ir nerodę asmens pažymėjimų. Tačiau oficialiai atsiprašė ir apgailestavo nesusipratimą. Taip pat atsiprašymo raštą gen. Bunche pasiuntė Kongo armijos vadas Mokutu, kuriame pastebėjo dar, kad dėl incidento atsakingi Kongo kariai būsią griežtai nubausti. Kanadietis kapitonas A. A. Tashereau, kuris skaudžiausiai buvo primuštas šautuvo buožėmis, iš ligoninės jau išėjo.

Ši savaitė Konge, atrodo, bus posūkių savaitė. Hammarskjold pagrasino, kad JT persvarstys paramos programą, jei Lumumba taip toliau elgsis, o Kuzneçovas Saugumo Taryboje grąsino galimybe suorganizuoti tarptautinį legijoną iš komunistinių kraštų savanorių Katangos separatistams suvaldyti. Kokiuo keliu pasuks Lumumba, atrodo, turėttų netrukus paaiškėti.

Antra nepriklausoma Kongo valstybė gimė pereitą savaitę pirmosios kaimynystėje, tik kitoje upės pusėje. Tai buvusi Prancūzijos kolonija. Ji teturi vos 800.-000 gyventojų, bet numatyta, kad bus sukurta federacija iš visos buvusios ekvatorinės Prancūzų Afrikos — iš Chad, Centrinės Afrikos respublikos ir šio naujojo Kongo. Ji vadinsis Centro Afrikos Unija ir turės 4.00.000 gyv. Prancūzija, suteikdama savo kolonijoms nepriklausomybę, eina jau išbandytu keliu. Jau anksčiau buvo sukurta Maili federacija iš Sudano ir Senegalijos ir Antantės sąjunga iš Baltojo kranto, Dahomey, Nigerijos ir Voltaic respublikų. Šitos federacijos tampa prancūzų tarptautinės bendruomenės nariais. Ankščiau ir šito Kongo sostinėje Brazaville buvo neramumų, bet nepriklausomybės paskelbimas įvyko be jokių sukrėtimų. Jos vyriausybės galva yra katalikų kunigas, parlamente turįs penkių šeštųjų daugumą, tačiau į kabinetą yra pakvietęs ir opozicijos socialistų partiją.

Prancūzijos šiu kolonijų atsipalaidavimas iki šiol vyko ramiai. Tik pereitą šeštadienį premjeras Mamador Dia paskelbė, kad Senegalija iš Mali federacijos išstojanti ir liksianti atskira nepriklausoma valstybe. Mali premjeras Modibo Keita, kuris kartu yra ir Sudano premjeras, bandė Dia žygius sutrukdyti ir paskelbė pavojaus padėtį, bet net pats Dakare buvo patekęs į senegaliečių rankas, kurie jį visdėlto išsiuntė į Sudaną. Konfliktą išlyginti ėmėsi prez. de Gaulle ir pakvietė abu premjerus atvykti į Paryžių.

Amerikos Valstybių Organizacijos konferencijoje Costaricos San Jose, kuri prasidėjo pereitą savaitę, jautriausias klausimas, be abejonės, bus santykių Kubos su JAV. Jis darbų tvarkoje iškils šią savaitę. Pereitą savaitę buvo svarstomas Venezuelos skundas prieš Domininkonų respublikos diktatorių Trujilo, kaltinamą prieš du mėnesius suruošus pasikėsinimą nužudyti Venezuelos prezidentą Betancourt. Trujilo smarkiai puolamas ypatingai Kubos. JAV sekretorius Herter pasirūpino, kad sankcijų prieš Trujilo griebtis nebuvo nutarta, bet jis pats pasiūlė, kad Domininkonų respublikoje būtų pravesti laisvi balsavimai. Trujilo su tam tikromis sąlygomis su tuo sutinka. Jis valdo jau 30 metų.

Konferencijos pradžioje įvyko nemalonus incidentas, kai Costa Rica policija Kubos delegacijos narius iškratė ir atėmė jų pistoletus. Į protestus buvo atsakyta, kad Costa Rica neleis savo krašte ginklus nešiotis net diplomatams. Kubos delegacijos vadas dr. Roa spaudos atstovams pareiškė, kad jie atvykę ne tam, kad būtų apkaltinti, bet kad apkaltintų. Tai žada jų griežtą laikyseną.

Santykiai tarp Indonezijos ir Olandijos dar pablogėjo. Indonezijos prezidentas Sukarno, kuris pasidarė faktinu diktatoriu ir net uždarė dvi opozicijos partijas, toliau tęsia savo politiką visiškai išsivaduoti iš Olandijos kontrolės, kuri dar tebėra pasilikusi vakarinėse Indonezijos salose. Ryšy su tuo nutraukti su Olandija diplomatiniai santykiai. Įdomu, kad Sukarno remiasi nacionalistais ir komunistais.

Kipro nepriklausomybė pagaliau formaliai paskelbta rugpiūčio 16 d. Nepriklausomybės paskelbimas buvo atidėtas 6 mėn., kol kipriečiai pagaliau sutiko palikti saloje Anglijos karines bazes.

Erdvių užkariavimas tęsiamas

Po ilgesnės tylos, erdvių užkariavimo darbai vėl iškilo viešumon pereitomis dviem savaitėmis, kai JAV tyrinėtojai paleido aplink žemę tyrinėjimų satelitą ir sėkmingai nuleido žemėn jo kapsulę su tyrimų instrumentais. Šitą pasisekimą pasaulis įvertino, kaip įrodymą, kad JAV šioje srityje yra pralenkę sovietus, kuriems dar nebuvo pasisekę ką nors paleisto į erdves susigrąžinti žemėn. Bet pereitą savaitę sovietų radijas staiga pranešė, kad jų buvęs paleistas didelis žemės satelitas, kuriam aplėkus žemę 17 kartų, nuo jo buvusi atpalaiduota kapsulė su dviem šunyčiais, kurie rasti visiškai normalūs, sveiki. Tuo būdu jau esąs paruoštas kelias pasiųsti į erdvę žmogų.

Šunyčiai satelite buvę visą laiką sekami televizijos pagalba ir pasirodę, kad jų organizmas funkcijonavęs visiškai normaliai, jų kardijogramos rodę gerą širdies veikimą ir išimti iš kapsulės jie tuojau pradėję meilintis asmenims, kuriuos pažino pasirengimų metu.

KAS NAUJO KANADOJE?

Federacinėje vyriausybėje laukiama pakeitimų jau rugsėjo mėnesį. Yra ir spėliojimų, kokie ministeriai pakeisią portfelius arba visiškai iš kabineto pasitrauksią, bet tai tik spėliojimai. Oficialaus jokio pareiškimo niekas dar nepadarė. Kalbama taip pat, kad parlamento sesija būsianti sušaukta spalio 13 d. ir veiksianti iki gruodžio vidurio, o sausio 9 d. prasidėsianti nauja sesija, po kurios parlamentas būsiąs paleistas ir būsią paskelbti nauji rinkimai birželio mėn. Tokie yra gandai, o kaip bus, pamatysim.

•

Prie 400 plento, į pietus nuo Barrie, kur šis kelias susitinka su 11 ir 27 keliais, turizmo ministerija pradeda statyti patogų informacijos centrą su poilsio ir valgyklos patalpomis. Kelių metų patyrimas parodęs, kad tame rajone kilnojamo nepastovaus informacijos centro jau nepakanka.

•

Atominės energijos elektros jėgainė Ontario yra statoma prie Huron ežero Douglas Point. Ji bus baigta 1964 m. ir įjungta į Ontario Hydro jėgainių sistemą, bei jos operuojama. Pereitais metais Ontario Hydro pagamino 5.556.500 kilovatų energijos, t.y. maždaug po kilovatą kiekvienam žmogui. Pernai taip pat užbaigtas provincijoje pakeitimas ciklų — nuo 25 pereita prie 60.

•

Nedarbo Draudimo Fondas, pasirodo, yra negeram kely. Kaip pranešė Nedarbo Draudimo Komisija, fondo lėšos laipsniškai kas met mažėja ir yra pavojaus, kad gali būti prieita prie visiško bankroto. Fondo lėšų išsekimą aiškiai rodo pastarųjų metu duomenys. Taip 1956 m. turėjo $859.-471.000, 1959 m. finansinius metus pradėjo jau su $499.811.000, o šiuos metus tik su $365.892.000. Šitokiu tempu atsargoms smunkant, jei nebus padidintos fondo pajamos arba sumažintos išlaidos, po poros metų fondas bus išsemtas. Vyriausybei teks ieškoti kelių fondo ištekliams padidinti.

•

Ontario sveikatos ministerija, pranešime apie savo tarnybas, rašo, kad ji turi savo specialias tarnybas, kurios rūpinasi dirbančiųjų sveikatos sąlygomis darbovietėse. Chemikai seka ar nėra fabrikuose kokių chemikalų ar mineralų dulkių, kurios gali kenkti dirbančiųjų sveikatai, gydytojai specialiai tikrina darbo sąlygų veikimą dirbančiųjų sveikatai, inžinierių tarnybos tikrina ar įmonėse yra atitinkami įrengimai, kurie apsaugotų dirbančiuosius nuo kenksmingų medžiagų veikimo. Ministerijos pramoninės higienos institutas turi laboratoriją, kurioje reikalui esant atliekami cheminės, fizinės ir radioaktyvumo reakcijos. Šiuo metu statomos naujos laboratorijos specialiems radioaktyvumo tyrimams. Be to, sveikatos ministerijos kilnojamos klinikos visiems dirbantiesiems kas keturi mėnesiai duoda galimybės patikrinti savo sveikatos stovį.

•

Gail. seserų ypač reikia Ontario prov. viešosios sveikatos ministerijai. Ankščiau ji savo tarnyboje turėdavo vieną gail. seserį 5000 gyv., bet dabar to nebepakanka, nes joms prisidėjo naujos pareigos. Seniau viešosios sveikatos gali. sesers - public health nurse — darbas ribojosi šeima ir mokykla. Dabar gi jai be to dar tenka rūpintis iš ligoninės išėjusiais sveikstančiais psichiniais ligoniais ir seneliais. Praplėstai tarnybai reikia naujų g. seserų, pasiruošusių tam darbui. Ontario sveikatos ministerija duoda visą eilę stipendijų gail. seserims, norinčioms tapti viešosios sveikatos gail. seserimis. Jos turi lankyti vienerių metų specialius kursus viename iš keturių Ontario universitetų. Duodamų stipendijų pakanka apmokėti už mokslą bei pragyvenimą akademinių metų laikotarpyje. Gail. seserys, gaunančios stipendijas, turi pasižadėti baigus kursus pasilikti Ontario sveikatos ministerijos tarnyboje bent vienerius metus.

Smulkesnių informacijų teirautis: Division of Health Information, Ontario Department of Health, Queen's Park, Toronto, Ont.

Powers nuteistas 10 metų

Gegužės 1 d. ties Sverdlovsku nušauto JAV U-2 lėktuvo lakūnas Francis Gary Powers buvo teisiamas Maskvoje rugpiūčio 17-19 d.d. Prokuroras Rudenko jį kaltino kaip amerikoniškojo imperializmo šnipą, tačiau pareikalavo tik 15 metų kalėjimo bausmės. Teismo skirtas advokatas Griniov stengėsi kaltinamąjį pavaizduoti amerikoniškojo imperializmo užmačių auka. Pats Powers savo paskutinėje kalboje prašė jo nebausti, nes jis tik atlikęs savo tarnybinę pareigą, jokios neapyankos rusų tautai niekad neturėjęs ir pagaliau, turint galvoje, kad jo lėktuvo surinkta medžiaga tiems, kam buvo skirta, nepateko. Teismas jam paskyrė 3 metus kalėjimo ir dar 7 metus "laisvės atėmimo". Kaip bus vykdoma ta antroji bausmės dalis, tebėra neaišku. Gal tai reiškia darbo stovyklą ar ištrėmimą.

Bylos metu į Maskvą buvo nuvykę Powers tėvai ir žmona. Jiems pasimatyti su sūnumi bei vyru buvo leista tik po bylos. Žmona dar yra pasilikusi Maskvoje, kur ji bandys daryti žygių vyro padėtį palengvinti. Ji norinti kreiptis net į patį Chruščiovą. Spaudoje buvo pareikšta nuomonių, kad Powers galįs būti iškeistas i JAV nuteistą sovietų šnipą Abelį.

Buvo taip pat nuomonių, kad Powers, jei grįžtų į JAV, būtų teisiamas. Betgi JAV vyriausybė jau paskelbė, kad jo elgesy nieko nusikalstamo neįžiūri ir net palieka jam kalinimo laikui algą, kurios jis gaudavo po $2.500 mėnesiui.

Pabaltijo klausimas Europos Taryboje

Europos Taryboje Neatstovaujamų Valstybių Komisija, kurios pirmininkas yra Britanijos parlamento narys P. Kirk, liepos gale turėjo Paryžiuje sesiją ir vieną savo posėdžių pašventė Sovietų Sąjungos agresijos prieš Pabaltijo valstybes dvidešimtmečiui paminėti. Tame posėdyje Lietuvai atstovavo diplomatijos šefas ir Lietuvos atstovas Paryžiuje Stasys Lozoraitis, Latvijai — min. O. Grosvalds, ir Estijai — min. A. Torma.

Komisija, išklausiusi pareiškimų ir pasisakymų, išreiškė savo nusistatymą Pabaltijo valstybėms vienbalsiai liepos 29 d. rezoliucija, kuri rudenį (rugsėjo mėnesį) bus pateikta Europos Tarybos Patariamajai Asemblejai. Komisija pasmerkia Pabaltijo valstybių okupaciją, primena, kad dar daug pasaulio valstybių jų nepriklausomybę tebepripažįsta ir ragina narius - valstybes ir toliau remti Pabaltijo pabėgėlių pastangas išlaikyti savo tautinę kultūrą, tradicijas ir kalbą, "tikėdamasi meto, kada Estija, Latvija ir Lietuva galės dalyvauti kaip laisvos valstybės mūsų dekmokratinėse tarptautinėse institucijose".

Patariamąją Europos Tarybą sudaro laisvųjų Europos valstybių parlamentų atstovai. **Kor.**

Praha — Pastarajam Čekoslovakijos komunistų suvažiavime paskelbta, kad krašte esą 1.379.-553 partijos nariai ir 179.644 kandidatai.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Tėvynėje nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Bloor St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

TREČIOJI AUŠRA

AUKSINIAM ATEITININKIJOS JUBILĖJUI

I.

Ateitininkijos įnašas Lietuvos gyvenime, matuojant 50 metų žvilgsniu, atrodo žėrintis jubilėjaus auksu. Jis susikrovė tų idealistų pastangomis, kurie ne sau gyveno. Jų širdyse plakė Lietuva — atgimusi, laisva, nepriklausoma, žengianti savomis rankomis kuriamon ateitin. Jai ateitininkai telkė savo jėgas, jas brandino užsienio unversitetuose ir šiaip mokyklose. Jų Lietuva nebuvo tolima svajonė, besimaitinanti V. Pietario ir kitų romantizmu, o tikrovę raginantis troškimas. Ateitininkai, gimę tremtyje prieš Lietuvos gimimą, savaimingai jautė, kad nepriklausoma Lietuva jau ne už kalnų ir kad jos gimimas, prasidėjęs su Valančiu, Basanavičiu, yra pasiekęs tikrovę. Ir kai atėjo metas, ateitininkai paliko mokyklos suolus ir įsijungė kariuomenėn, kuri buvo to meto pati realiausia kovos forma. Jeigu prieš tai kova už Lietuvos laisvę reiškėsi arklu, knyga, lyra, tai pačiu gimimo momentu ji turėjo imtis ir ginklo, pralaužančio paskutines užtvaras, laikomas fizinės jėgos. Ateitininkai ir šioj kovoj pasirodė visu sąmoningumu. Jeigu pirmojoj karo mokyklos laidoj didžioji dauguma buvo ateitininkai, tai nėra atsitiktinis dalykas, o liudijimas ano meto katalikų šviesuolių užsidegimo. Jie buvo tie žmonės, kurie suprato istorinį momento reikalavimą ir leidosi į tą frontą, kuris lėmė Lietuvos gyvybę. Ašaras, dejones ir kritikas jie paliko užfrontėje, nes tai pagundos, silpninančios betkokią kovą. Vadinamieji "realistai", glūdėdami saugiose vietose, vieni ašarų vardan, kiti savisaugos bei išskaičiavimo—kritikavo idealistus, kurių kova buvo žūtbūtinė ir paremta augščiausia rizika — kraujo auka. Pastaroji išėjo laimėtoja, ir ateitininkai, dalyvavę Lietuvos kančiose, dalyvavo ir jos triumfe. Jie buvo laisvės kovotojais ir jos dalininkais, savo rankomis atnešusiais pirmąją aušrą — Lietuvos nepriklausomybę, ilgai ir skausmingai brėškusią. Su ja atbudo ir tolimas didingosios praeities Lietuvos aidas, skatinęs naujos valstybės žygiams.

II.

Pirmoji aušra — didis buvo laimėjimas, kurio reikšmės dar ir dabar nesame pakankamai įvertinę. Lietuvos valstybės atkūrimas iš pagrindų pakeitė krašto gyvenimą. Atsirado nauji rėmai, kuriuos teko užpildyti savu turiniu. O tas turinys ir buvo esminis dalykas, kuris galėjo įprasminti ir pačius rėmus. Reikėjo tad naujos aušros, kylančios iš pačios lietuviškos sielos gelmės, kuri buvo slopinama virš šimto metų. Ir čia ateitininkija pasireiškė visu savo gajumu. Atėjus vėl arklo, knygos, lyros metui, ji susitelkė dvasinės kūrybos fronte, kurin atėjo ir visokių vėjų atžalynas. Šiame fronte ateitininkai išryškėjo netik kaip kultūros puoselėtojai, bet ir kaip religinio atgimimo judintojai. Kultūrinėn sritin kibo kas tik bent kiek plunksną valdė, bet reiliginė sritis tebebuvo nuskurdusi. Lietuviškoji krikščionybė tebebuvo nustumta į kaimus, uždaryta ūkininkų trobose ir palaikoma tiktai vietinių kunigų. Lietuvis gi šviesuolis, išėjęs iš tų kaimų, savo išsinešta religija nesirūpino, ją dargi niekino ir nekartą mainė ją į "šviesos" religiją — mokslą, materializmą, socializmą, liberalizmą ir t.t. Kaip tautinė sąmonė, taip ir religinė buvo išsaugota tradiciniame Lietuvos kaime gana primityvioje formoje. Reikėjo tad šviesuolio rankos, kad iškeltų tas vertybes iš lūšnų į platųjį tautos gyvenimą. Tautinės vertybės su valstybės atkūrimu staigiai buvo keliamos viešumon it paskendęs turtas, bet religinės vertybės mažai tejudėjo. Reikėjo stipraus sujudimo, atsveriančio abejinguosius ir priešreliginius sąjūdžius. Į šį barą atėjo ateitininkija, turėjusi savo eilėse šviesių vakarietinės kultūros žmonių, kurie Lietuvos krikščionybę iškėlė iš kaimo į plačiąją viešumą. Jie spinduliavo į kaimus tiesiogiai ir per kitas organizacijas, į mokyklas, universitetą, spaudą ir tuo būdu pakėlė Lietuvos katalikybę į deramą poaugštį. **Lietuva religiniame gyvenime laisvės metais padarė šuolį, pasiekdama plataus atgimimo, kuris vertas antrosios aušros vardo. Be ateitininkijos rankų vargiai ji būtų atėjusi.**

III.

N. Lietuvos griuvimas apardė ir ateitininkijos eiles. Daugelis jos narių atsidūrė išeivijos vaidmenyje. Naujose sąlygose reikia ir naujos orientacijos bei naujų formų. Jos iš dalies jau yra atsiradusios, kitos iškils vėliau. Pats gyvenimas diktuoja veikimo pobūdį. Pagrindinis betgi rūpestis — išlaikyti ateitininkijos idealą gyvą lietuviškose širdyse. Bekurdami savo naują gyvenimą svečiose šalyse esame įstrigę į gyvenimą sau, kuris yra naudingas asmeniniam gerbūviui, bet žalingas bendrai kovai ta prasme, kad gyvenimas sau paneigia gyvenimą kitiems. Šis įstrigimas pavojingas tuo, kad atsiribojame nuo kamieno ir sunykstame saldžiame neveikime — "dolce far niente". O tuo tarpu mūsų visų laukia didelė misija — trečioji aušra. Tai naujos Lietuvos atkūrimas. Kaip ir pirmasis jos atgimimas atėjo dvigubos aušros ženkle, taip ir šis būsimasis pareikalaus ir valstybinio, ir kultūrinio bei religinio sujudimo. Esame tuo tarpu užfrontėje ir mėgstame padejuoti bei pakritikuoti. Betgi daug svarbiau pozityviai dirbti ir tikėti. Ašaros bei dejonės — nusivylusių realistų padaras, o nuolatinė kritika — nieko neveikiančių realistų priedanga. **Ateitininkijos misija — kovoti už trečiąją aušrą, nepaisant jokių kliūčių, net ir tamsiausios nevilties. Esame užfrontėje, bet tokioje, kurioje formuojasi ir pats frontas. Joje esame ne tam, kad keiktume naktį, o tam, kad įžiebtume žiburį ir jį perteiktume jaunajai kartai.** Pirmieji ateitininkai susibūrė užsieniuose Lietuvos nelaisvės metais ir, nepaisydami nakties, brandino Lietuvos atbudimą. Šiandieną esame vėl panašiose sąlygose ir dabartinė tamsa tenebaido mūsų ryžto, nes ir bolševizmo saulė neamžina. Laukimas nakti yra ta ištvermė, kuri gali būti ilgesnė ir už pačią naktį. **Padaryti tą ištvermę visos ateitininkijos ir visų lietuvių pagrindiniu frontu ir yra šio momento uždavinys. Būti priekalu, atlaikančiu visus smūgius!**

Bet tai tik viena laukimo pusė. Mūsų laukimas turi būti kartu ir dinamiškas, plaukiąs iš krikščioniškojo tikėjimo, plakančio gyvu ritmu ateitininkų širdyse. **Krikščioniškasis dinamizmas yra tad antras momento uždavinys, akinąs visą ateitininkiją įsijungti į tą aktyvą, kuriame dalyvauja ir kitos pavergtos ir laisvosios tautos.** Gaivinimas išeivijos gyvenimo krikščioniškąja dvasia yra vienas tų dinamizmo konkrečių uždavinių. Šioje srityje yra daug taisytino bei tobulintino visoje mūsų išeivijoje. Sutelktinė ateitininkų jėga, būdama įkvėpta gyvosios katalikybės, gali turėti lemiamos įtakos visai ateičiai, kaip kad ji yra turėjusi ir pačioj Lietuvoj. Išplėtusi savo įtaką išeivijoj, ateitininkija investuos joje dvasinį kapitalą, kuris lemiamu momentu galės būti perkeltas ir Lietuvon. Josios dinamizmu gaivinamas tikėjimas bus dvasinė jėga, palaikanti netiktai laukimą nakti, netiktai kovą už trečiąją Lietuvos aušrą, bet ir lydinti jos brėškimą naujai bundančiame krašte.

Pr. G.

DABARTINĖ LIETUVA

(Tęsinys iš pr. nr.)

Kalbant apie lietuvių santykius su svetimtaučiais Lietuvoje, tenka pakartoti, kad svetimtaučiai puikiai jaučia lietuvio nuolaidumą, pasitraukimą iš kelio ir dažną susitaikymą su tuo kas yra, ir tuo naudojasi.

Kas anksčiau pasakyta apie žydų padėtį Lietuvoje ir jų laikyseną, tai tektų pridurti, kad prieš karą Lietuvoje buvo žinomos ne viena žydų kultūrinė, sportinė organizacija. Šiuo metu tokių organizacijų nėra. Šis faktas irgi savoliškai patarnauja žydams. Jie visada sugeba išvesti balansą — žydai engiama tauta, jai nieko neleidžiama. Tai ne tiesa, bet tokios organizacijos tapo jiems nereikalingos. Ir nesuklysiu pasakęs, kad jau vienas tautos pavadinimas kalba apie organizuotą tautą visais atžvilgiais. Šito net lietuviai galėtų pavydėti.

Vilniuje dažnai rengiami spektakliai žydų kalba, žydų dainų vakarai, žydų atlikėjų rečitaliai. Visus juos organizuoja filharmonija, kuri yra bendra kultūrinė įstaiga visiems — lietuviams, žydams, lenkams, rusams, bet kuri savo darbą planuoja atsižvelgdama į Lietuvos sąlygos ir reikmes.

Senieji žydų inteligentai, kurie gyveno ir dirbo Lietuvoje prieš karą, liko senais lietuvių draugais, jaunųjų gi tarpe pastebimas palinkimas į rusų kultūrą. Net gi senasis žydų žargonas naujomis sąlygomis pasikeitė. Jei prieš karą žydai "vaikščioti, pasivaikščioti" sąvokoms naudojo vokiškos kilmės žodį "spazieren". tai dabar, ypač jaunesnieji, naudoja žodį "guliaen" (nuo rusiško "guliatj" — pasivaikščioti).

Kaikas iš Lietuvos žydų išvažiavo į Izraelį. Paskutiniaisiais metais tam buvo sudarytos sąlygos. Išvažiavusiųjų tarpe dauguma buvo inteligentai. Bet deja, kiek galima spręsti pagal iš ten gaunamas žinias, jie nėra patenkinti vietiniu gyvenimu ir pabrėžia, kad daugeliu atvejų Lietuvoje gyvenę geriau. Labai daug žydų iš Lietuvos emigravo į Lenkiją ir ten sudarė naują bendruomenę.

Apie kokius nors ypatingus žydų ir lietuvių inteligentų santykius kalbėti netenka. Kultūringi, išsilavinę žmonės visada sugeba vienas kitą gerbti. Lietuviai inteligentai dirba kartu su žydais, sugyvena su jais. Žydas gydytojas, mokytojas, amatininkas dažnai yra žymiai populiaresnis nei lietuvis. Tai irgi jau praėjusio gyvenimo liekana, kada lietuvių specialistų nebuvo tiek daug. Jei pasekti statistiką, kiek lietuvių naudojasi žydų advokatų paslaugomis, tai pastebėsime, kad jie turi didesnę klijentūrą nei lietuviai advokatai.

Ypatingos žydų inteligentijos įtakos mūsų inteligentijai žinoma negalime ieškoti. Žydų inteligentai gerai sutaria su lietuviais, bet jie visada žymiai daugiau nuveiks savo ir savo tautos laibui nei kraštui, kuriame jie gyvena.

Lenkai Lietuvoje

Dažnai kalbama dar apie vieną svetimą bendruomenę Lietuvoje — lenkus. Tačiau ir jų gyvenimas Lietuvoje yra žymiai pasikeitęs. Svarbiausia tai, kad pas mus beveik neliko lenkų inteligentų. Labai daug jų 1948-1954 metų laikotarpyje išvažiavo į Lenkiją. Didžioji lenkų dauguma esanti Vilniuje ar Vilniaus krašte yra valstiečiai, amatininkai, darbininkai. Jie turi savo mokyklas, leidžia laikraštį lenkų kalba. Žinoma, tuojaus kils klausimas, kas gi dirba šį visą kultūrinį darbą ar ne inteligentai? Aišku savaime inteligentai, bet jų bendruomenė jau nėra išlaikiusi gilių tautinių savybių. Lenkų inteligentų tarpe daug sulenkėjusių svetimųjų. Mokyklose, kuriose dėstoma lenkų kalba, dirba lietuviai ir žydai mokytojai, kurie save laiko lenkais. Tas pats ir su spauda. Taigi apie kokių tai lenkų inteligentiją "gryną nuo įtakos" kalbėti netenka. Lygiai taip pat ši inteligentijos mažuma beveik neturi jokios įtakos lietuvių inteligentijos gyvenimui. Gal būt teisingiau pasakius tiesioginės įtakos. Netiesioginė įtaka ateina įvairiomis formomis. Tam, kad lenkų bendruomenė esanti Lietuvoje galėtų geriau bendrauti su savo gimtuoju kraštu, kraštas jai siunčia daug grožinės ir mokslinės literatūros. Šią literatūrą įsigyja ir lietuviai inteligentai. Aišku savaime, kad literatūra padeda giliau bendrauti, įsigyti naujų žinių, plėsti kultūrinį akyratį. Tuo labiau, kad Lietuvos inteligentų tarpe labai daug žmonių kalbančių ir skaitančių lenkų kalba.

Lenkų bendruomenės buvimas Lietuvoje sudarė ir sąlygas kultūriniams (daugiau ar mažiau glaudesniems) ryšiams tarp Lietuvos ir Lenkijos išsivystyti. Lietuvos inteligentai į šį bendradarbiavimą žiūri kaip į sau naudingą. Naudingą tuo atžvilgiu, kad jie gali parodyti savo pasiekimus, savo talentus platesnei auditorijai nei Sovietų Sąjunga. Tuo pačiu jie gali susipažinti ir su kito krašto kultūra, jo pasiekimais. Juk nežiūrint santvarkos, Lenkija yra žymiai arčiau vakarų ir yra išlaikiusi vakarų kultūros branduolį.

Europos LFB nutarimai - rezoliucijos

Europos Lietuvių Fronto Bičiulių ir Vokietijos Ateitininkų (sendraugių ir studentų) bendra Studijų Savaitė vyko rugpiūčio 7 - 15 dienomis, Vokietijoje, Bernriedo miestelyje prie Starnbergo ežero. Tai viena iš geriausiai pavykusių studijų savaičių tiek savo programa, tiek dalyvių skaičiumi, tiek ir bendra nuotaika. Savaitės metu vyko Vokietijos studentų ateitininkų organizaciniai pasitarimai ir Europos LFB metinė konferencija. Čia skelbiame Studijų Savaitės pabaigoje ELFB primtus nutarimus-rezoliucijas.

(ELI)

Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai iš Anglijos, Italijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir Vakarų Vokietijos, o taipgi ir JAV, susirinkę VII-jon Studijų Savaitėn ir metinėn konferencijon Benriede, Bavarijoje, 1960 m. rugpiūčio 7-15 dienomis, paminėti prieš 20 metų Sovietų Sąjungos įvykdytą nepriklausomos Lietuvos valstybės panaikinimą,

I.

Besąlygiškai pabrėžia lietuvių tautos teisę į nepriklausomybę sutinkamai su laisvo tautų apsisprendimo principu ir bendrąja visų pavergtųjų bei kolonijinių tautų išsivadavimo raida;

Didžiuojasi nepalaužiama lietuvių tautos valia atgauti visas jai okupantų paneigtas teises ir priešintis ligi bus atitaisytos jai padarytosios skriaudos;

Pagerbė visų Lietuvos okupacijų aukas, o ypač tas, kurios sudėtos kovose už teisę laisvai ir nepriklausomai tvarkyti savo gyvenimą;

Reiškia pasitenkinimą prigyjančiu Lietuvos laisvės gynėjų - partizanų gerbimu tautoje, ypač priaugančioje kartoje, bei visu tuo, kas mūsų sąlygomis padeda puoselėti ir išlaikyti gyvą rezistencijos dvasią;

Sveikina visus nepriklausomos Lietuvos suverenumo reiškėjus laisvajame pasaulyje, o taipgi visus tuos, kurie nepailstamai darbuojasi lietuviškajam reikalui ir linki jiems tolesnės sėkmės bei ištvermės.

II.

Apsvarstę esamą padėtį, **Europos LFB priėjo tokių išvadų:**

1. **Nors laisvajame pasauly gyvenantiems lietuviams sąlygos neleidžia išvystyti didesnės veiklos, negu jos reikėtų Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei, tačiau toji veikla nemažai pasitarnavo Lietuvos bylai išgarsinti svetimų tautų žmonėse. Ateity visų bendromis pastangomis turi būti siekiama to, kad Lietuvos laisvės byla atsidurtų tarptautinėse institucijose ir būtų išspręsta pagal tautų apsiprendimo principą. Be to, laikytina galutinai pribrendusiu dalyku, kad lietuviškoji visuomenė rastų būdų suderintai ir planingai tirti tiek okupuotos Lietuvos, tiek bendrai visame pasaulyje esančių lietuvių padėtį;**

2. **Kadangi sovietinis okupantas neįsileidžia į Lietuvą nei lietuviškų knygų, nei lietuviškų laikraščių iš laisvojo pasaulio, lietuvių politinės, visuomeninės ir kultūrinės organizacijos bei pavieniai asmenys turi kreiptis į Laisvosios Europos Komitetą ir reikalauti, kad Laisvosios Europos Radijo transliacijose būtų įvesta lietuviška programa, kuri atitiktų klausytojų nuotaikas ir interesus Lietuvoje, nes Amerikos Balso dabartinės lietuviškos programos šituo atžvilgiu yra nepatenkinamos, per daug nutolusios nuo Europos;**

3. **Kadangi Lietuvos suverenumo reiškėjais laisvajame pasauly yra Lietuvos atstovybės, todėl didelai sveikintinas yra Lietuvos atstovybės personalinis sustiprinimas Vašingtone ir linkėtinas galimai sėkmingesnis Lietuvos reikalų atstovavimas Paryžiuje, viename dabartinių metu svarbiausių Europos centrų.**

III.

Išklausiusi metinės veiklos pranešimų, Euopos Liet. Fronto Bičiulių konferencija nutarė:

1. **Išlaikyti** savo dabartinę organizacinę sandarą, siekiant užtikrinti rezistencinę veiklą tremties sąlygomis ir drauge skatinant už šios organizacijos ribų ecančiuosius prisidėti pire bendrų darbų;

2. **Pritarti** LFB Tarybos paskelbtam Laisvojo Lietuvio Atsakymui ir ypačiai nutarimui pažymėti Lietuvos okupacijos dvidešimtmetį atskiru leidiniu;

3. **Sveikinti** Amerikos LF Bičiulių iniciatyvą steigti rezistencijos fondą, tikintis, jog visuomenė supras jo darbų reikšmę ir juos parems;

4. **Pareikšti padėką** Vokietijos Ateitininkų Sendraugių ir Studentų valdyboms už bendradarbiavimą, pravedant šiemetinę Studijų Savaitę, o taipgi visiems bičiulių rėmėjams už jų aukas ir paramą.

Padeda nugalėti
Dirbtinių dantų
liuosumą ir baimę
Jau nebėra įkyraus nerimo jausmo dėl liuosų, judančių dirbtinių dantų. FASTEETH, pagerinti šarminiai (berūgščiai) milteliai, uždulkinti ant dirbtinių dantų, laiko juos daug tvirčiau, taip, kad jaučiamasi daug patogiau. Išvenkite namalonumų dėl atsipalaidavusių plokštelių. Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

— Neblogas darbas — ,kalbėjo daktaras rodydamas į sudaužytus lėktuvus. Vienas iš jų puskarininkis yra smarkiai apsideginęs, kitas prarijo šiek tiek benzino, daugiau negu jo skilvis galėjo pakelti.

— Ar galit mane pavėžyt?

Privažiavo Hanza tipo lengva mašina. Variklis dirbo labai tyliai.

— Man reikia šiek tiek pramigti — galvojau, būtų labai gerai gavus kur padorią lovą.

— Jums reikėjo tik skristi dar kelias mylias, — kalbėjo gydytojas, — mus labai retai kas čia aplanko. Žinoma, išskyrus draugus iš anapus pusės, kurie nėra labai jau laukiami. Jie mus aplanko kiekvieną vakarą.

— Ar dar toli?

— Tik už kampo. Aš turiu savo ligoninę prie pat buto. Šianakt Jūs esate mano svečias.

Buvo tai tipiški prancūzų gyvenamieji namai, pastatyti iš sutvirtinto cemento. Platūs langai, patogūs kambariai ir daug svieţio oro. Į nosį lindo karboliaus kvapas.

— Taigi Jūs esate didelis medicinos žmogus, tariau juokaujančiai.

— Reikia ir tokių. Ar ne tiesa?

Gydytojas atidarė duris į dešinę. Du sanitarai greit pašoko ir atraportavo.

— Ar sužeistieji jau čia? — paklausė gydytojas.

— Taip. Puskarininki mes nuvežėm tiesiai į Clichy. Viršila dar be sąmonės.

— Na, Wimmers, kaip jis jaučiasi? — kreipėsi daktaras į mažą kareivį, kuris prižiūrėjo sužeistąjį.

— Laukiau Jūsų ateinant, daktare, — atsakė susirūpinęs vyriškis, neatitraukdamas akių nuo paciento. — Atrodo, jis yra blogesnėj padėtyje negu mes galvojome. Jo negalima pajudinti, kad nesudejuotų.

Kai gydytojas pasuko šviesą ant gulinčio žmogaus veido, aš išplėčiau akis. Tai buvo tas pats viršila, kuris buvo atsakingas už nuvedimą viso dalinio į skirtą aerodromą. Atsiminiau jo užtikrinančią beveik su vyriškumu šypseną, kaip jis sakė:

— Tiktai laikykitės arti manęs, vyrai!..

Tai buvo prieš tris valandas, o dabar jis gulėjo čia smarkiai apsinuodijęs aviacijos benzinu. Gydytojas atidžiai jį apžiūrėjo. Každančios visokiuose augščiuose, smigdavo kaip vanagai ant mūsų pasmerktųjų.

Nebebuvo maišto! Draugiška ištikimybė rišo visus. Dezertyrų niekuomet nepasitaikė, nors priešas tam tikslui skyrė nemažas pastangas. Vokiškas išauklėjimas ir vokiškas charakteris sulaikė nuo to. Paskutiniaisiais šio karo metais nė vienas nematė išsigelbėjimo. Jie klausė įsakymų, suprasdami, kad yra skirti žūti.

(Bus daugiau)

Varšuva. — Lenkijoje pradėta griežčiau cenzūruoti laiškus iš užsienio, o ypač adresotuus kunigams.

UNIVERSITY OF TORONTO
Royal Conservatory of Music Boyd Neel, Dean
MUZIKOS MOKYKLA • Ettore Mazzoleni, Vedėjas
Rudens semestras prasideda rugs. 6 d.
PIJANINAS • VARGONAI • DAINAVIMAS • ISKALBINGUMAS
TEORIJA • OPERA • ORKESTRO INSTRUMENTAI
SPECIALŪS KURSAI TALENTINGIEMS STUDENTAMS
Konservatorijos skyriai visame mieste
Pilnų informacijų teiraukitės;
Registrar, 135 College Street (main building) EM. 8-2655
39 or Supervisor of Branches, 460 Avenue Road — WA. 1-8958

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir **ORO PAŠTU** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6886. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALOZA
Ši įstaiga vasaros atotogoms bus uždaryta nuo liepos 21 d. iki rugpiūčio 6 d. imamai.

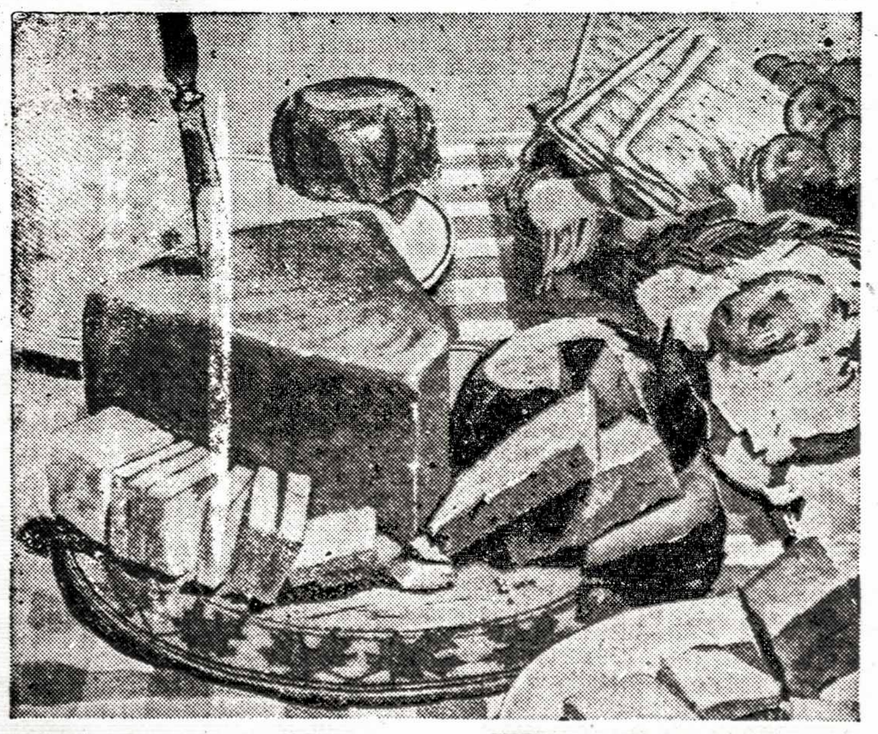

KANADIEČIAI DŽIAUGIASI PASIEKTU GERU ŠKONIU
MOLSON'S
CANADIAN lager beer
BREWERY LIMITED

Lake Simcoe
kurą alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekunas WA 7-6181

Atviras žodis kapinių reikalu

Ilgų metų Toronto lietuvių svajonė įsigyti savas kapines štai jau įvykęs faktas. Kapinės nupirktos, pašventintos ir jose pradėta laidoti. Bet tai dar nėra šio didelio projekto pabaiga. Tai, galima sakyti, yra tik vieno jo tarpsnio vainikavimas. Tame tarpsnyje atlikta trys sunkūs darbai: gautas leidimas iš Ontario sveikatos ministerijos kapines įsigyti ir administruoti, gautas leidimas arkivyskupijos kūrijos tautines kapines turėti ir pagaliau surasta gera kapinių vieta, specialiai kapinėms zonuota, ją užperkant pigia kaina (turint galvoje to distrikto ateitį). Iš visų tų trijų darbų ypatingai pabrėžtinas yra antrasis: lietuviai tuo tarpu esame ir, kaip iš visko matyti, dar ilgai būsime vienintelė mažumų tauta, gavusi kūrijos leidimą turėti tautines kapines. Tuoj po mūsų ėjusiai kitai tautai toks leidimas nebuvo duotas, netgi pasakant, kad ir ateityje nėra vilties. Taigi, turėjome laimės.

Pirmąjį šio didelio darbo tarpsnį užbaigę ir pradėdami antrąjį, keliame sau klausimą: kas gi toliau? O toliau lieka vienas bet labai sunkus uždavinys — kapines finansiškai išlaikyti. Manome, kad lietuviškosios kapinės yra visų lietuvių reikalas, taigi ir išeiname viešai su kapinių finansinėmis kalkuliacijomis. Už žemę pasirašytoji kaina yra $55.000. Turint galvoje, kad nupirkta viso 11 akrų, toji kaina Toronto pašonėje nėra didelė. Pirmasis blogumas yra tas, kad laidojimui atidarytoji žemė turi būti dar prieš laidojimą pilnai išpirkta. Šiuo metu laidojimui atidaryti 4 akrai, kurių kaina pagal susitarimą yra $16.000. Pavyko išsiderėti, kad būtų leista tuos akrus pilnai išpirkti vienerių metų laikotarpyje, t.y. iki 1961 metų sausio 1 dienos. Iš tos sumos $12.000 jau sumokėta, bet didžioji tos sumos dalis yra Kapinių Tarybos paskolinta iš įvairių šaltinių trumpam laikui. Konkrečiai imant, trumpalaikėms skoloms grąžinti ir likusiai pradinei sumai sudaryti Kapinių Tarybai iki Naujųjų Metų reikia $10.000. Bet tai dar ne viskas. Kapinėse negalima buvo pradėti laidojimo, kol jos nebuvo bent minimaliai aptvarkytos: išplanuotos, išvesti keliai, apsėta žolė, pastatytas kryžius. Visam tam reikalui Kapinių Taryba iki šiol išleido apie $5.000, kurie daugumoje dar nėra padengti. Pridėjus prie to visos žemės morgičių mokėjimą ir nuošimčius. kas iki Naujų Metų dar pareikalaus apie $5.000, viso Kapinių Tarybai kelių mėnesių laiokotarpyje reikia apie $20.000.

Tuos nelinksmus skaičius paskaičius, kaikam gali ateiti į galvą mintis — ar išsilaikysime? Ar iš viso išsilaikymas yra įmanomas? Manome, kad taip, ir tą manymą grindžiame skaičiais. Teigiamai išsprendus didelės pradinės sumos įmokėjimo klausimą, toliau liktų mokėti tik morgičius su nuošimčiais. Jų į metus susidaro apie $3.000, bet ši suma mažės, mažėjant skolai ir palūkanoms. Praktika rodo, kad Toronte ir apylinkėse į metus palaidojama apie 30 lietuvių. Skaitant vidutiniškai vieno sklypo kainą $180, minėtoji suma nesunkiai susidaro. Taigi visa problema dabar susiveda tik į vieną klausimą: sudaryti reikiamus $20.000 ir tuo būdu išeiti iš pradinio įmokėjimo, pasiliekant tik su normalia apyvarta ir eiliniu morgičių mokėjimu.

Kaip gi Taryba planuoja tą reikiamą sumą sudaryti? Tam reikalui gali būti du keliai. Pirmasis kelias, kurį mes ir imamės pirmiausia bandyti, yra kreiptis į lietuviškąją visuomenę su prašymu užsipirkti pirmyn vietas kapinėse. Tai, žinoma, labai nemalonus prašymas. Lygiai kaip prašymas, kad žmogus surašytų testamentą. Bet gyvenimo faktai rodo, kokių didelių sumų netenkame dėl laiku nesurašytų testamentų. Į prašymą jau dabar užsipirkti kapinėse žemę prašome žiūrėti ne kaip į mirties pranašą, bet kaip raginimą padaryti savotišką kapitalo investaciją tikslu paremti bendrą lietuvišką reikalą. Kartu norime priminti, kad pagal Kapinių Statutą, Ontario valdžios patvirtintą, asmuo, išsikėlęs pastoviam apsigyvenimui iš Kanaods (o taip pat grįžęs į Lietuvą) turi teisę atsiimti už kapinių žemę įmokėtuosius pinigus. Bendroje kapinių apyvartoje $20.000 nėra daug. Skaitant vidutiniškai vieno kapo kainą $180, reiktų parduoti apie 110 sklypų, kad tą sumą sudaryti. Iš tikrųjų sakant, tai juk nesunkiai įmanoma. Reikia tik apie šimto lietuvių geros valios ir reikalų supratimo.

Yra dar ir kitas kelias išeiti iš finansinių sunkumų: vieną kapinių sekciją užleisti kitataučių laidojimui. Konkrečiai imant, tuo atveju lietuviams būtų rezervuota apie trys akrai, esantieji tarp vartų ir kryžiaus ir dar kiek už kryžiaus, o kitataučiams būtų skirta apie vieną akrą rytinėje kapinių dalyje. Kitataučių susidomėjimas tomis kapinėmis yra labai didelis. Iki Kalėdų jie neabejotinai išpirktų daugiau negu reikiamus 110 sklypų ir padėtų išeiti iš visų ekonominių sunkumų.

Padėję visas kortas ant stalo, statome lietuviškajai visuomenei klausimą: kaip pasielgti? Kapinių Taryba negali leisti kapinėms bankrutuoti. To dėliai pirmiausia kreipiamės į visus, prašydami poros mėnesių laikotarpyje investuoti vieną kią šimtą dolerių į kapinių žemę. Jeigu šis mūsų balsas lietuviuose neras atgarsio, tai būsime priversti eiti antruoju keliu, nes geriau turėti lietuvių administruojamose kapinėse kitataučių sekciją, negu jokių savų kapinių neturint barstytis tarp kitataučių ir vykdyti jų diktuojamus reikalavimus.

Kapinių Taryba.

Atlikti darbai ir ateities uždaviniai

50 METŲ ATEITININKIJOS JUBILĖJAUS PROGA

J. MATULIONIS

Nebeužtvenksi upės bėgimo . . . sakė Maironis, stebėdamas jauną lietuvišką tautinį kilimą. Jis matė gaivališką lietuviško kaimo savotišką sukilimą, o tikriau sakant, atbudimą lietuviškos masės, kuri budo naujam gyvenimui. Jis kaip ir visi didieji poetai matė tą, ko kiti, žiūrėdami realistinėmis akimis ir vertindami įprastais saikais, pastebėt neįstengė. Suprasti socialinius reiškinius ir juos teisingai įvertinti, reikia savotiško pajėgumo.

Prie tokio gaivališko judėjimo norėčiau priskirti ir ateitininkijos sąjūdį. Jis prasidėjo prieš 50 metų labai iš mažo. Kelių žmonių sukurtas. Kelių asmenų pajudintas. Kelių asmenų skatinamas. Bet jis atitiko nuotaikas, jis patikė ateiti tinkamu laiku, kada jaunimas troško kaž ko naujo, savo, lietuviško, ir kuris nesipiautų su tautoje glūdinčiomis, kad ir ne visai suprastomis ir ne išreikštomis, filosofų neaptartomis idėjomis.

Ar šiaip kalbėti, ar taip, bet tas nihilistinis iš Rusijos neštas materialistinis sąjūdis, kuris neapykanta pasireiškė kitaip mąstantiems žmonėms, kuris kerštu alsavo kitiems sluogsniams, kuris kėlė kovos šūkius visiems autoritetams, kuris ketino viską griauti ir visus sulyginti bendrame skurde, kažkaip lietuvių masėj nekėlė entuziazmo.

Lietuvis savo sena žmoniška kultūra, kuri gerbė ir asmens individualybę, ir kito žmogaus nuomonę, ir kito darbus ir to darbo rezultatus, nedegė kerštu nei turtingesniam, nei protingesniam, ir neketino nei jo žudyti, nei jo turtų deginti. Lietuvis iš esmės yra tvarkos žmogus. Savo esme jis pasinešęs į evoliuciją, o ne revoliuciją. Ir reikia didelės neteisybės, kada jis mėgina pasipurtinti. Kitaip sakant, kada ji išveda iš kantrybės, tada jis panaudos ir jėgą blogumams nusikratyti. Tas pasireiškė politiniais sukilimais prieš rusišką okupaciją.

Taigi marksizmas, kuris Rusijoj virto bolševizmu, kuris nešė klasių kovą, kuris nešė neapykantą ir kerštą, kuris griovė šimtmečiais nusistovėjusius santykius, netiko lietuvio pažiūrai, netiko jo filosofiniam nusistatymui. Netiko ir kitos rusiškos idėjos, kuriomis gyveno dalis Lietuvos inteligentijos, ir kurių pagrinde buvo grynai rusiškų santykių ir rusiškos santvarkos kritika ir ketinimas jas pakeisti ir vėl rusų tautai išganingais receptais. Netiko nei taip vadinamas liaudiškumas, netiko nei teroras, nei visa kita peršama neapykanta. Pas lietuvius buvo esminis ir pagrindinis noras — nusikratyti rusišku režimu. Tuo ir galima tik aiškinti lietuvių besimokančios jaunuomenės suviliojimą į rusiškas partijas, kada jos kalbėjo apie caristinio režimo nuvertimą.'

Gimimas tautinės ir religija pagrįstos organizacijos, savos ir individualios, išeinant iš grynai lietuviškų santykių ir tradicijų atitiko lietuviškam nusistatymui. Nereikia eiti garbinti svetimų dievų, o pasilikime prie savų reikalų, visiems suprantamų ir visų lygiai pritariamų.

Gimimas ateitininkijos, greitas jos išaugimas skaičiumi, veržimasis šviesti save ir viską išsiaiškinti išeinant iš savo padėties, išsiišsiveržimas į visuomenę tam tikrais kritiškais momentais ir sudarė tą padėtį, kurioje ateitininkija atsidūrė. Ateitininkija, tas jaunas judėjimas, jaunų žmonių, metėsi ten, kur buvo reikalas.

Pirmas didelis darbas vyko lietuvių tautoje, kada buvo drįsta viešai ne tik prisipažinti, bet ir viešai išpažinti Dievą ir remti Jo Bažnyčią. Ir kada tai darė mokslus einanti jaunuomenė ar juos baigusi jauna inteligentija, tai padarė įspūdžio visoje tautoje ir sklaidė prietarus, kad mokslas nesuderinamas su religija. Tautos masės įgavo pasitikėjimo savo nusistatyme ir Bažnyčios remime. Jos gavo drąsos pasireikšti masinėmis katalikiškomis organizacijomis, kaip "Pavasario" jaunimo organizacija, kaip Katalikių Moterų Sąjunga ir kt.

Antras didžiulis darbas buvo parodytas atsispiriant bolševistiniam judėjimui ir bolševikų faktinam antplūdžiui į Lietuvą.

Čia reikia skirti dvigubą kovą: filosofiniai - ideologine prasme ir grynai fizišką. Filosofiniai - ideologinė kova prasidėjo dar Rusijoj, kur buvo lietuvių masės, ir kur bolševikai mėgino indoktrinuoti tas mases "naujame tikėjime". Griežčiausi kovotojai prieš bolševizmą buvo jauni ateitininkijos moksleiviai ir studentai. Ir jie tą kovą laimėjo svetimoj bolševizmo žemėj. Su šia kovos dvasia buvo grįžta ir į Lietuvą. Ir kada bolševikai 1918 ir 1919 metais mėgino ir Lietuvoj kurti bolševizmą — ir propaganda ir ginklu, — tai lietuvis nebuvo naujokas. Tūkstančiai moksleivių, išsisklaidę po Lietuvą, sudarė pirmus atsparos punktus prieš raudonąją infekciją. Ir kada reikėjo ginklu pasipriešinti, tai kova nebuvo akla: lietuvis karys žinojo, su kuo jis kovoja ir kokį priešą turi prieš save. Savanorių pašaukimas buvo sėkmingas, tik turint tam tikrus nusistatymus lietuvių masėj. Jaunoji Lietuvos karininkija ir jaunoji Lietuvos kariuomenė be ko kito buvo ir idėjinė — ji buvo antikomunistiška iš principo. Ir šioje kovoje ateitininkija turėjo lemiančio svorio.

Taigi ateitininkija didžiai nusipelnė ir grynai valstybine prasme, ginant Lietuvą nuo bolševikiškai - rusiškos invazijos — ir filosofine ir grynai fizine prasme.

Prie politiniai - valstybinio veikimo priklauso ir Lietuvos politinio veido išryškėjimas, kas pasireiškė Lietuvos Steigiamojo Seimo sušaukimu ir jojo darbais, kurie pasireiškė Lietuvos Konstitucijos, Žemės Reformos įstatymu ir visais kitais. Be ateitininkijos — jos tiesioginės veiklos ir netiesioginės, Lietuvos vidaus politinis veidas būtų išėjęs visai kitoks. Jis būtų buvęs liberališkas, socialistinis ar dar koks kitoks, bet ne toks, koks buvo. Ateitininkija pati kaipo tokia neturėjo ir neturi savos politinės ideologijos, bet ji aktyviai prisidėjo prie tų, kurie ėjo su krikščionybe, su aiškia tautybės samprata, su aiškiu ir nedviprasmišku demokratijos principu, kuris neskirsto tautos į sūnus ir posūnius, kuris leidžia įstatymus visiems lygius.

Ateitininkija per savo eiles perleido tūkstančius besimokančios jaunuomenės. Ne visi jie liko jos eilėse. Vieni pasitraukė į šalį, kiti perėjo net į priešingas idėjiniu požiūriu organizacijas. Bet ji formavo tautą idealistiniai. Ji formavo tautos pagrindą dirbti ne tik sau, bet atsižvelgiant ir Dievo, ir Tautos ir savo artimo reikalų. Žmogaus, kaipo tokio, ji negadino. Priešingai, ji grindė teisingumo ir tiesos sąvokas labai plačiai. Ji praktikavo artimo meilės supratimą savo kasdieniniame gyvenime. Ji kaip ir rengė ne tik savo organizaciją, bet per ją ir savo visą tautą sunkiems bandymų laikams. Tokius laikus dabar ji ir išgyvena. Ir jeigu mes girdime apie savotiškai didvyriškus savo tautos atskirų narių laikyseną santyky su priešu, apie tautos bendrą atsparumą raudonajai bacilai, apie tautos reikalų tvirtą gynimą, apie tikėjimo nepalūžtantį išpažinimą, apie legendarinius masinius darbus artimo meilės srity, tai Ateitininkijos įtaka veltui nenuėjo. Ji prisidėjo labai sustiprintai prie lietuvio iš senų laikų turėtos žmoniškumo kultūros, ir ją iškėlė ligi didvyriškumo viršūnių. Ir mes, šiandien, atitolę nuo tautos kamieno, pamatuotai galime tik didžiuotis savo tautos žygdarbiais artimo meilės srity. Krikščionybės principai Lietuvoj pačiu sunkiausiu metu išryškėjo visu jų grožiu. Tą liudija svetimų žmonių legijonas.

Ir kada mintys krypsta prie mūsų išeivijos ir jos padėties ir visų reikalų, nesinorėtų kalbėti apie ateitininkijos nuopelnus ar praeitį. Ateitininkija faktinai tremty ar išeivijoj atsidūrė tik su paskutiniąja išeivijos karta t.y. emigracine pokarine karta. Ir čia tektų kalbėti tik apie ateitininkijos uždavinius ir jos būsimus darbus. O kalbėti reikia. Nes ši organizacija ir tremty yra ir skaitlinga, ir drausminga, ir pajėgi. Ir kaipo tokiai, galima statyti ir uždavinius. O tie uždaviniai išeitų iš mūsų tautinės išeivijos reikalų ir jos padėties. Ir čia vienas reikalas ryškėja: mūsų lietuviškai išeivijai didžiausia grėsmė yra pavojus nutautėti. Lietuvoj šitokio klausimo nebuvo. Šiandien jis iškilo, ir lietuviška organizacija (nei viena!) neturi jojo aplenkti ar nematyti. Tiesa, jis — šis klausimas— yra sunkus, yra dažnai ir nemalonus, ir sudėtingas. Bet tas viskas neturi ateitininkijos atbaidyti. Darbo sunkumas nėra motyvas jo nesiimti.

Jeigu ateitininkija nevengė praeity sunkių problemų rišimo, ji savaime yra įpareigota ir dabarty ir ateity tas problemas rišti kaipo savas, savo organizacijos problemas. Tremty ateitininkija lyg ir neranda savo tikro kelio. Ji nori testi senais metodais ir spręsti ir asmens ir tautos problemas. Gyvenimas čia eina labai skirtingais keliais. Ypač tas paliečia besimokanti jaunimą, kuris papuola į visiškai svetimą aplinkumą, ir kuriam statomi iškart keli uždaviniai: ir tapti geru profesionalu, ir įeiti į naują — vietinę aplinkumą, ir kartu būti geru žmogumi — geru krikščioniu, ir kartu neišsijungti iš savos lietuviškos aplinkumos, liekant kovotoju už lietuvių tautos reikalus visoje visumoje. Tai, pripažinkime, yra nelengvi uždaviniai tą viską ir suderinti ir nieko neapleisti. Ir todėl suprantama, kad yra didelio palinkimo nueiti lengviausiu keliu: išismokslinti, tapti geru profesionalu, pritapti prie vietinės aplinkumos, na dar būti geru žmogumi ir tuo baigti. Tuo keliu jau yra pasukus net ir mūsų inteligentijos, išaugusios Lietuvoj, dalis. Jie pasilpo pat pradžioje atsidūrę prieš didžiuosius uždavinius. Jie kapituliavo kovos nepradėję.

Ateitininkija per savo senesnius narius (o jų yra jau didelis skaičius!), per savo studentiją, per savo moksleivių organizaciją turi ir privalo šalia savo religinių principų, tokiu pat kietumu užakcentuoti ir tautinį principą ir jį ugdyti.

Konstatuojant, kad šiandien negresia mūsų išeivijai ateizmo grėsmė, kad besimokantis jaunimas gauna labai tvirtus krikščionybės pagrindus ir kanadiškose ir amerikoniškose katalikiškose mokyklose, kad bendrai ir mūsų visuomenė ir svetima aplinkuma nėra maitinama materialistinėmis doktrinomis, tai religinis momentas ateitininkijoj nėra taip svarbu ugdyti. Ateitininkijos dvasios vadai čia neturi tiek darbo, kiek jo turėdavo Lietuvoj. Ir religijai bendrai ir krikščionybei ypač čia rodoma labai daug palankumo ir respekto. Taip kad dar ypatingu būdu stiprinti krikščionišką supratimą (nors jo negali būti perdaug!) sąskaiton kitų momentų, šiuo tarpu lyg ir būtų neaktualu.

O tautinis momentas yra jau degantis. Ateitininkija niekad per savo 50 metų gyvavimą nebuvo išleidusi tautybės principo iš savo veiklos ir uždavinių. Ji kovojo prieš nesveiko internacionalizmo apraiškas prieš pirmąjį karą, kovojo ypač laike pirmojo karo prieš bolševikišką internacionalą, kovojo pirmais kūrimosi Lietuvos metais prieš internacionalines pastangas slopinti lietuvišką ir Lietuvos pasireiškimą, vardan pasaulinės revoliucijos; iš kitos pusės ta pati ateitininkija kovojo ir prieš perdėtą net šovinistinį lietuvišką nacionalizmą, teisingai sakydami, kad tautiškumas negali užimti kitų principų vietą, nes pats vienas jis neduoda jokio turinio. O perdėtas ir išpūstas nacionalizmas veda prie iškreipto tautų sugyvenimo, kas faktinai ir pasireiškė fašizmo ir nacionalsocializmo formose.

Bet savo tauta rūpintis reikia. Reikia susirūpinti savo tautos gerove, laisve, jos švietimu, jos žmonių ugdymu įvairiose formose. O pirmon eilėn reikia susirūpinti jos išlikimu. Juk ir valstybės kūrimas siekia savo tautai užtikrinti laisvą ir nepriklausomą jos ugdymą. Lietuvoj šiandien rūpintis lietuviai savo tautos reikalais negali. Išeivija pamažu tolsta nuo savo tautos visais atžvilgiais, o pirmiausiai pameta

(Nukelta į 7 psl.)

Pas atostogaujantį mūsų jaunimą

AL. GIMANTAS

Ketvertą dienų teko gana artimai stebėti vienos lietuviškosios jaunimo stovyklos gyvenimą. Buvo eilė progų pasikalbėti su auklėtojais ir pačiais stovyklautojais. Tai buvo tikrai įdomus ir vertingas patyrimas, norint galimai geriau pažinti lietuviškąjį išeivijos jaunimą, pagyventi jų lūkesčiais, viltimis, patirti jų nuotaikas. O ir tas jaunimas, gal net daugiau už senimą, svetimame krašte gyvendamas, taipgi priverstas gyventi dvigubą gyvenimą. Tokia padėtis iššaukia visą eilę klausimų, gal net ir problemų, kurios netaip jau lengvai duodasi išsprendžiamos ar yra pakankamai aiškios. Iš pokalbių su mūsų jaunaisiais, taip ir jauti savotišką trūkumą, lyg kokią tuštumą, kurią sudaro eilė jiems aktualių, bet patiems per sunkių atsakyti klausimų. Ir jei šio bendradarbio stebėjimai buvo pakankamai akylūs, atrodytų, kad sunkiausia mūsajam jaunimui (čia turima galvoje jaunimas nevyresnis, kaip 16-18 m.) suprasti, tai tas mūsų jau minėtasis dvigubas gyvenimas, t.y. priklausymas vietinei aplinkai ir lietuviškajai bendruomenei. "Kodėl aš turiu būti ir jaustis lietuviu?" — toli gražu, dar negali būti laikomas išspręstu ir atsakytu klausimu. Tuo tarpu, teko kalbėtis su visa eile vyresniųjų, kurie ir šiandien galvoja, kad toks klausimo statymas yra ne vietoje ir išvis nereikalingas. Girdi, tas turi būti jau savaime kiekvienam aišku, suprantama ir nebeatšaukiama. Būtų gera, gražu ir ramu, kad lygiai taip galvotų jau išeivijoje gimęs prieauglis, deja, taip nėra.

•

Štai, stovyklos rajonas. Dauguma, gal net absoliutinė dauguma, tarpusavy kalbasi angliškai. Arba, žiūrėk, kas nors pradeda pokalbį lietuviškai, bet, jau po kelių sakinių ar pastabų, nejučiomis kas nors kitas pereina į anglų kalbą, na ir pokalbis jau ramiausiai tęsiamas nelietuviškai. Savaime suprantama, oficiali stovyklavietės kalba yra lietuvių ir, regis, tai nesulaukia nei mažiausio pasipriešinimo iš jaunųjų, bet, kai tik auklėtojai negirdi, yra kur toliau, tuoj peršokama į anglų kalbą. Klausi vienos kitos mergaitės, berniuko, kodėl taip yra? Tiksliai nei vienas negali paaiškinti. Esą, parankiau, angliškai lyg ir patogiau išsireikšti, netrūksta žodžių ir pan. Viena jauna stovyklautoja prašė nekaltinti jaunųjų už pamėgimą anglų kalbos. Girdi, reikia ir juos suprasti. Juk anglų kalba yra kasdieninė mokyklos kalba, netik mokslas, bet ir pamokos namuose, knygos, viskas juk tik angliškai teatliekama. Pagaliau, esą, draugės ar draugai, ar tai Grace, Shirley ar Jackie ar Billy, kurios ar kurie paskambina beveik kasdien telefonu (atsilygini jiems tuo pačiu), lietuviškai nemoka, turi su jais kalbėtis angliškai ir viskas. Pomokyklinis sportas, pramogos, kaikurios organizacijos, juk irgi vien tik angliškai, susitikimai su lietuvių kilmės pažįstamais juk retesni, dažniausiai tik savaitgaliais, šeštadieninė mokykla daug gero padaro, bet daug laiko skiriu lietuviškiesiems reikalams, esą, tikrai neišgali. Nebent, pagrindinio mokslo sąskaita. Lietuviškai, tiesa, kalbama kasdien namuose, bet čia visi ir visada užsiėmę, skuba, ir nėra laiko perdaug kreipti dėmesį į geresnį kalbos tarimą, išmokimą naujų žodžių ir t.t. Tokie ir panašus buvo aiškinimai, paklausto jaunosios kartos atstovo. Gal jie ir nebūtų labai bendri visumai, visdėlto, yra pagrindo ir prie šių teigimų sustoti, juos permąstyti ir surasti, kurioje vietoje tokia galvosena yra klaidinga ir kurioje vietoje tėra paprasčiausia gyvenimo ir laiko padiktuota realybė.

•

Stoviu meškerę įmerkęs į ežero vandenį. Pakrante atžygiuoja, neskubėdamos, stovyklaujančios merginos, gražus būrys jų. Eina čia pat, pro šalį. Ne vienos rankose mažį transistoriniai radijukai. Cypiantieji iš jų balsai, besimaišą su dar karštesnio ūkaujančio ožazo garsais, atrodo, gana patenkina jaunąsias klausytojas. Iš praeinančiųjų gali išgirsti vieną kitą sakinį. Nedaug ką ausis sugeba pagauti, bet suspėji išgirsti žodžius ar sakinių dalis — jis išveda ją šokti, aš jam pasakiau tą, jis žadėjo ateiti po vakarienės, su juo buvome ten ir t.t. ir t.t. Žodžiu, jis, jis, jis, jis ir dar kartą jis. Pamatytumėte tų merginų maudymosi kostiumus, šukuosenas . . . Tiesa, nieko papiktinančio, bet viskas modernu ir madinga. Pagalvotumei, kad matai modelius iš pačių prašmat-

(Nukelta į 7 psl.)

VIENAS IŠ PRANEŠIMŲ APIE PROVINCIJOS ĮSTATYMUS, ĮSIDĖMĖTINUS NAUJIESIEMS KANADIEČIAMS ARBA JUOS LIEČIANČIUS

Ontario įstatymai

Ar žinote į ką kreiptis vykdant Ontario Civilinius bei Kriminalinius Įstatymus?

Jūs, kaip kanadietis, turėtumėte žinoti apie Generalinio Prokuroro Departamentą, kuris administruoja įstatymus Ontario provincijoje. Šitas departamentas susideda iš dviejų pagrindinių skirtingų skyrių, turinčių reikalo su (1) kriminaliniais įstatymais ir (2) civiliniais įstatymais. Šie įstatymai tiesioginiai liečia Ontario vyriausybės veiklą. Kada nors ir Jums gali būti reikalinga šių įstatymų apsauga. Todėl mes patartume išsikirpti šį skelbimą savo informacijai.

Generalinio Prokuroro departamento funkcijas, liečiančias kriminalinius bei civilinius įstatymus, atlieka 19, toliau išvardintų, skyrių:

Viešųjų Kaltinimų Direktorius — Šis valdininkas ir jo štabas yra atsakingi už kriminalinių įstatymų vykdymą provincijoje per vietinius Karūnos prokurorus.

Įstatymdavystės Patarėjas — paruošia įstatymus pasiūlyti parlamentui.

Teisinių Įstaigų Inspektorius — tvarko magistratų bei Karūnos prokurorų įstaigas, teismus ir jų tarnautojus.

Teisingumo Administracijos Ko-ordinatorius — rūpinasi įvairių teismų bylų eigos organizacija ir palengvinimu.

Ontario Provincijos Policija — Šitą tarnybą sudaro 1849 uniformuoti ir 299 civiliai tarnautojai ir atlieka policijos tarnybą tose vietovėse, kurios neturi savos policijos.

Probacijos Tarnyba — Šiai šakai priklauso suaugusių bei jaunamečių bandymo laiko sistemos priežiūra.

Ontario Vertybinių Popierių Komisija — Šiam skyriui priklauso vertybinių popierių pardavimo jurisdikcija provincijos ribose.

Nuosavybės Teisių Direktorius — Šis valdininkas administruoja tam tikras žemės nuosavybės teisių rūšis provincijoje, įskaitant ir registraciją.

Oficialus Globėjas — Šitas skyrius yra atsakingas už teisingą tvarkymą turto, kurį paveldi vaikai, mirus jo savininkui.

Viešasis Saugotojas — Šis skyrius rūpinasi turtu tų asmenų, kurie patenka į psichiatrines ligonines.

Ugniagesių Maršalas — Šiam skyriui yra pavesta atsakomybė kovojant su ugnimi bei jos apsauga, veikiant kartu su miestų savivaldybėmis; jo žinioje veikia taip pat ir geriausiai visoje Britų Tautų Bendruomenėje aprūpinta Ugniagesių Kolegija.

Generalinio Prokuroro Nusikaltimų Laboratorija — tai yra viena iš geriausiai aprūpintų nusikaltimų tyrinėjimo laboratorijų visame kontinente, pašvęsta moksliškam nusikaltimų susekimui.

Augščiausiojo Teismo Reporteriai — Šie reporteriai yra paskirti prie teismo ir užrašo bylų parodymus.

Augščiausiojo Teismo Buhalteris — Ši įstaiga investuoja ir tvarko pinigus, įmokėtus teismui prieš jų dispoziciją.

Kriminalinio Teismo Sąskaitų Revizorius — Ši įstaiga tikrina nesuorganizuotų distriktų teismų išlaidų sąskaitas; taipogi ir parlamento rinkimų metu susidariusias išlaidas.

Draudimo Departamentas (generalinio prokuroro administruojamas) — Šis departamentas prižiūri provincijos draudimo įstatymo vykdymą, kuris apima draudimų išdavimą, nejudomo turto prekybininkus, rinkimo agentūrų leidimus ir 1960 metais išleisto ipotekos versllininkų registracijos aktą.

Hon. A. Kelso Roberts, Q.C. Attorney General

ONTARIO.

Daugiau informacijų Jums suteiks:

THE DEPARTMENT OF THE ATTORNEY-GENERAL
Main Office, Room 213 — Parliament Buildings, Toronto.

KANADOS LYGIŲ TEISIŲ DARBO ĮSTATYMAS DRAUDŽIA DISKRIMINACIJĄ PRIIMANT Į DARBĄ

ŠIO ĮSTATYMO TIKSLAS yra apsaugoti darbininkus nuo diskriminacijos darbą gaunant ir į profesines sąjungas įstojant, nepaisant RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS ar TAUTYBĖS.

ŠIS ĮSTATYMAS SAISTO darbdavius darbuose ar versluose priklausančiuose federacinei jurisdikcijai ir profesinėms sąjungoms atstovaujančioms ten dirbančiuosius. Čia priklauso vandens transportas, geležinkeliai, kanalai, telegrafas, aerodromai, oro linijos, federacinės karūnos korporacijos, bankai, radijo ir televizijos programos ir taip kiti darbai ar verslai pripažįstami naudingi visai Kanadai arba nepriklausą provincijos įstatymams.

ĮSTATYMAS DRAUDŽIA darbdaviui nepriimti į darbą asmenį ar diskriminuoti asmenį dėl jo RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS ar TAUTINĖS KILMĖS. Darbdaviui taip pat draudžiama naudotis darbo agentūra, kuri daro tokią diskriminaciją ar išspausdinti tokius skelbimus, kurie diskriminuotų ar duoti diskriminuojančius klausimus, raštu ar žodžiu, sąryšyje su prašymais darbams gauti.

ĮSTATYMAS TAIP PAT DRAUDŽIA profesinėms sąjungoms diskriminaciją įstojant į sąjungą nariu ar tarnautoju dėl RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS ar TAUTINĖS KILMĖS.

KIEKVIENAS ASMUO, pasiskundęs remdamasis šiuo aktu, taip pat paliudydamas ar paremdamas šio įstatymo vykdymą, yra apsaugojamas nuo betkokio keršto akcijos, kuri būtų nukreipta prieš jį.

SKUNDAI pagal šį įstatymą turi būti įteikiami raštu Director of Industrial Relations, Department of Labour, Ottawa, Ontario.

Departamentas tuojau imsis žygių ištirti ir pasiskundusio reikalą sutvarkyti.

MICHAEL STARR
Minister

A. H. BROWN
Deputy Minister

Pavergtoje tėvynėje

Vilniaus pedagoginis institutas skelbia priimąs studentus net į 13 skyrių: lietuvių kalbos ir literatūros, rusų kalbos ir literatūros, su lietuvių ir rusų grupėmis, lenkų kalbos ir literatūros (rusų kalba), anglų, vokiečių ir prancūzų kalbų grupės su pasirinkta kuria antrąja svetima kalba, toliau matematikos-braižybos, fizikos-technikos disciplinų, fizikos-chemijos, biologijos - žemės ūkio pagrindų, georgafijos-istorijos, fizinio auklėjimo iš muzikos. Reikalavimai kandidatams yra skirtingi— pagal skyrius. Yra įstojamieji egzaminai. Jie yra vienodi visiems, kurie stoja į kalbų bei literatūros skyrius, jei pasirenkama dėstomoji kalba lietuvių, skirtingi, jei pasirenkama dėstomoji kalba rusų arba lenkų. Dėstomosios kalbos įstojamieji egzamenai yra raštu ir žodžiu, o iš specialybės, bet nedėstomosios kalbos, tik žodžiu. Lenkiškai kursą einantiems lietuvių kalbos tik "patikrinimas". Visi laiko egzamenus iš Sovietų Saj. istorijos "su LTSR istorija" žodžiu.

Stojantieji į kitus skyrius laiko egzamenus iš lietuvių kalbos ir literatūros bei iš savo specialybei artimų dalykų (matematikos, chemijos, fizikos ir t.t.). Sovietų ir LTSR istorijos egzamenus iš šiųjų laiko tik stoją į geografijos-istorijos ir į muzikos skyrius.

Specialiųjų mokyklų sąrašas, paskelbtas "Tiesos" Nr. 146 ministrų tarybos pranešime apie mokslo metų pradžią. Veik visos mokyklos vadinamos technikumais ir suskirstytos į skyrius:

1) Pramonės ir statybos technikumai: Alytaus mechanikos technikumas, Belvederio pienininkystės t., Kauno maisto pramonės t., Kauno medžio apdirbimo t., Kauno politechnikumas (ne Politechnikos institutas), Klaipėdos jūrininkystės mokykla, Klaipėdos laivų statybos t., Panevėžio hidromelioracijos t., Panevėžio politechnikumas, Šiaulių K. Didžiulio vardo agrozootechnikumas, Ukmergės žemės ūkio mechanizavimo t., Vilniaus elektrotechnikos t., Vilniaus lengvosios pramonės t., Vilniaus politechnikumas, Vilniaus staklių gamybos t., Vilniaus statybos t., Vilniaus technologijos t.

2) Žemės ūkio technikumai: Aluntos, Antalieptės, Augštadvario, Baltosios Vokės, Bartkuškio, Cirkliškio, Daugų, Gruzdžių, Joniškėlio, Kapsuko gyvulininkystės t., Kauno I. Mičiurino vardo sodininkystės-daržininkystės t., Kauno ž. ū. technikumas, Kretingos, Kudirkos Naumiesčio, Laučiūnavos, Pajūrio, Pakruojo, Plinkšių, Ragutėlės, Rietavo, Salų, Smalininkų ž. ū. mechanizavimo t., Sedavos ž. ū. t. (Radondvary), Šilutės, Tytuvėnų, Valbalninko, Varputėnų, Veisiejų, Vilniaus agrozootechnikumas, Vilniaus gyvulininkystės t., Vilniaus miškų t., Vilniaus ž. ū. t., Žeimių ž. ū. t.

3) Ekonominiai technikumai: Kauno statistikos t., Klaipėdos ž. ū. buhalterinės apyskaitos t., Vilniaus finansų - kredito t., Vilniaus tarybinės prekybos t., Vilniaus ž. ū. buhalterinės apskaitos t.

4) Kultūros - švietimo technikumai: Kapsuko (Marijampolės) O. Žemaitytės - Sukackienės vardo pedagoginė mokykla, Kauno J. Gruodžio vardo muzikos t., Kauno Ž. Žuko vardo taikomosios dailės t., Vilniaus muzikos t., Klaipėdos pedagoginė mokykla, Panevėžio pedagoginė mokykla, Šiaulių muzikos t., Telšių taikomosios dailės t., Vilniaus J. Tallat-Kelpšos vardo muzikos t., Vilniaus kultūros-švietimo technikumas, Vilniaus pedagoginė mokykla.

5) Medicinos mokyklos: Kauno respublikinė medicinos mokykla, Klaipėdos resp. m. m., Panevėžio resp. m. m., Šiaulių resp. m. m., Utenos resp. m. m., Vilniaus resp. m. m.

Prie daugelio technikumų yra vakariniai kursai, kuriuose betgi dėstomi tik kaikurie dalykai. Dauguma šių mokyklų yra palikę iš nepriklausomybės Lietuvos laikų. Jų tarpe nebėra Kėdainių buvusios kultūrtechnikos mokyklos. Ir išvis ten jokios specialios mokyklos nėra.

Giruliuose yra vaikų džiovininkų sanatorija.

Praėjęs ciklonas birželio mėn. iš Lenkijos, o taip pat ir Baltijos jūros išmetė nemažai Kolorado vabalų. Nežiūrint priemonių, daug šių vabalų židinių rasta: Lazdijų, Kapsuko, Kalvarijos, Šakių, Varėnos, Alytaus, Pagėgių, Šilutės, Raseinių, Kelmės ir Klaipėdos rajonuose. Liepiama tirti bulvių pasėlius. Į šį darbą raginama įtraukti atostogininkus moksleivius ir studentus.

Įvairūs įrankiai metalo apdirbimo įmonėse esą žymia dalimi pačių įmonių pasigaminami. Dėl to jie labai brangiai kainuoją. Taip, esą, "Pergalės" fabrike pagaminti pagrindinis kinimo peilį kainuoja 20 rublių, Baltijos laivų statykloje — 13,4 rb., o pagal valstybinį kainininką toks peilis atseina vos 2,25 rublio". Tai rodą, kad gamybą reikią specializuoti, rašo "Tiesos" Nr. 144 V. Dauknys, LTSR Mokslų akademijos energetikos ir elektrotechnikos instituto metalurgijos laboratorijos vadovas.

Valstybinių premijų mokslo ir technikos srityje komitetas prie Lietuvos MT-bos paskyrė 1960 metų Lietuvos valstybines premijas:

1. J. Motuzui, Kauno politechnikos instituto silikatų technologijos katedros docentui, chemijos mokslo kandidatui; M. Martinaičiui, Kauno politechnikos instituto direktoriaus pavaduotojui mokymo reikalams, technikos mokslo kandidatui; B. Vektariui, Lietuvos mokslo akademijos statybos ir architektūros instituto sektoriaus vedovui, technikos mokslo kandidatui, už darbus statybinių rišamųjų medžiagų srityje 1945-60 m. — 25.000 rbl.

2. A. Vaisai, Vilniaus centrinio telegrafo vyriausiam inžinieriui; F. Golovatui, centrinio telegrafo vyriausiam inžinieriui; V. Krylovui, centrinio telegrafo vyresniam inžinieriui; K. Kupčiūnui, Kauno ryšių linijinio techninio mazgo inžinieriui; K. Lukšui, centrinio telegrafo vyresniajam technikui; D. Terentievui, Klaipėdos ryšių kontoros inžinieriui; Z. Šimkui, centrinio telegrafo vyresniajam inžinieriui, už darbą bendro naudojimo ir abonentinio telegrafavimo telegrafo ryšių kompleksinį automatizavimą. Lietuvoje — 15.000 rbl.

3. I. Gasiūnui, Lietuvos mokslo akademijos zoologijos ir parazitologijos instituto vyresniajam mokslo bendradarbiui, zoologijos mokslo kandidatui; J. Maniukui, instituto direktoriaus pavaduotojui moksliniam darbui, zoologijos mokslo kandidatui; A. Kublickui, instituto vyresniajam moksliniam bendradarbiui; S. Ūselytei, instituto jaunesnei mokslinei bendradarbei; R. Jurevičiui, instituto jaunesniam moksliniam bendradarbiui, už veikalą "Kuršių marės" — 15.000 rbl.

Lietuvoje esą likviduojami kalėjimai "Vilniai" telegrama pranešė jos korespondentas Lietuvoje Vaivutskas.

Jau anksčiau buvę likviduoti kalėjimai Utenoje, Raseiniuose, Šilutėje ir Vilniuje, o dabar esą likviduojami Kauno ir Klaipėdos kalėjimai.

Buvusiame Vilniaus kalėjime esą įrengiami kultūros namai, Utenos kalėjime — ligoninė, Raseinių ir Šilutės kalėjimų pastatai esą paskirti žemės ūkio mechanizacijos mokykloms; Kauno kalėjimo patalpas esą numatyta pritaikinti mokyklai, o į Klaipėdos kalėjimo patalpas po remonto persikelsią "tarybinės įstaigos".

Be abejonės, tokie sprendimai yra padaryti. Tik gaila, kad Vaivutskas nepasako, o kur bus dedami sovietinio teisingumo aukos. Juk sovietiniai laikomi įtariamieji bei teismo nubaustieji. Ar jie visi bus gabenami į Sovietų Rusijos darbo stovyklas, ar tokių stovyklų bus daugiau įkurta pačioje Lietuvoje? Be to, sovietinėje teisėje yra žinomos bausmės ne vien pataisos darbų, bet ir "laisvės atėmimo". Kur tie pasmerktieji bus laikomi, Vaivutskas nepasako.

HAMILTON, Ont.

LIET. NAMŲ VALDYBA rugp. 10 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis. Pirmininku visų LN narių balsavime išrinktas St. Bakšys. Kitas pareigas v-ba pasiskirstė sekančiai: vicepirm. G. Palmer, b-vės sekret. Alf. Pilipavičius, protokolų sekret. J. Mikelėnas, iždin. P. Sakalas, buhalteris P. Savickas, kultūros ir parengimų vedėjas K. Mikšys, metraščio vedėjas J. Sarapnickas, b-vės reikalų vedėjas Alf. Patamsis ir v-bos nariai J. G. Skaistys, Z. Gasiūnas, A. Kaušpėdas, Jg. Sajauka, M. Uličkienė ir A. Dalangauskas.

V-ba nutarė ruošti didesnės apimties koncertą Lietuvių Namuose gruodžio 11 d., kuriuo programai išpildyti kviesti solistes Laimą Sturmaitytę - Bildušienę iš Čikagos, Liliją Šukytę iš Hamiltono ir J. Kvietytės išraiškos šokių grupę iš Toronto. V-ba iš anksto kviečia visus tautiečius šiame jaunimo puikiame koncerte dalyvauti.

KROSNIMS ALYVAI PIRKTI sutartis birželio mėnesį per LN Kultūros Fondą atnaujino J. Aršikaitis, Burlington, Ont., A. Venator, Burlington ir D. Stukas. Už juos gauta LN Kultūros Fondui po $5, išviso $15. Per liepos mėnesį anturus metus užsisakė H. Rimkevičius, už ką gauta $5. Nuoširdus ačiū. Prašome visus tautiečius užsisakyti alyvą per LN Kultūros Fondą.

SKAUDI NELAIMĖ ištiko Babiną Petrą, 106 East Ave. So. Išskyludamas savo vasarvietėje, jis bandė įkurti laukė ugnį benzino pagalba, kuris staiga sprogo ir sunkiai jį patį apdegino. Ugnis palietė 35% odos. Šiuo metu jis gydosi ligoninėje ir pavojus gyvybei yra praėjęs.

P. Babiną nuoširdžiai užjaučiame ir linkime jam greit pasveikti.

P. Babinas yra LN narys, todėl valdyba rugp. 10 d. įgaliojo K. Mikšį ir A. Kaušpėdą jos vardu ligonį aplankyti, pareiškiant visų narių vardu taip didelėje nelaimėje užuojautą ir įteikti gėlių, kaip simbolį jos nuoširdžiausių linkėjimų ligoniui greitai ligą nugalėti.

IRENA ZITA KAŽEMĖKAITĖ — WASAGOS GRAŽUOLĖ. J. J. ir I. Kažemėkai, gyv. 115 East Ave. So., savo dviejų savaičių atostogas praleido Wasagoje. Liepos 30 d. jų vienturtė 17 metų duktė Irutė, einant jai į krautuvę apsipirkti, buvo užkalbinta nepažįstamojo, kuris ją primygtinai prašė kandidatuoti gražuolių rinkimuose, įvykstančiuose Wasagoje liepos 31 d. Irutė paaiškino, kad be tėvų sutikimo negalinti. Vėliau jis buvo gautas ir I. Kažemėkaitė iš 23 kandidačių laimėjo antrą vietą. Šį įvykį su nuotrauka rugp. 2 d. aprašė Toronto "Globe and Mail" ir kiti dienraščiai.

Irutė lanko Cathedral High School 12-tą klasę ir yra gabi mokinė. Ji yra LN narė, pati užsidirbusi pinigų tabako ūkyje ir dalį jų įdėjusi į mūsų kuriamą tautinį centrą. Linkiu mielai Irutei gražiausios ateities visuose jos planuose.

NUOŠIRDUS AČIŪ K. Žukauskui iš Welland, Ont., kuris liepos 30 d. pristatė $10 LN ir $20 Hamiltono Skautams Remti D-jai, kaip dalį Wellande rengtų Joninių pelno.

Savo laiškuose abiems organizacijoms K. Žukauskas rengėjų vardu dėkoja hamiltoniečiams už jų skaitlingą šioje šventėje dalyvavimą.

HLN v-ba prisiųstą $10 auką nutarė įnešti į LN Kultūros Fondą ir išreiškė K. Žukauskui ir visiems rengėjams gilią padėką. H. Skautams Remti D-jos vardu mielajam K. Žukauskui už paramą mūsų jaunimui gražiausiai dėkoju.
Sk. St.

LIETUVIŲ BANKELIS "TALKA" užbaigė pirmą pusmetį su gražiais rezultatais, paaugęs tiek narių skaičiumi, tiek kapitalo dydžiu. Balansas sustatytas liepos 31 d. parodė:

Aktyvas:	
Paskolos nariams asm.	$107.117,65
Paskolos nariams morgič.	58.923,38
Rašt. turtas bei inventorius	380,99
Depozitas OCU League	7.297,12
Kasa — banke laikomi pin.	33.264,31
Kasa — Keitimo Fondas	100,00
Balansas	$270.083,45

Pasyvas:	
Šerų sąskaita	$251.180,55
Depozitai	6.479,96
Įstojamasis nario mokestis	17,75
Pereinamos sumos	18,75
Švietimo Fondas	300,00
Garantijos Fondas	3.634,70
Nepaskirst. pelnas 1959 m.	410,27
Pelnas už šiuos metus	8.041,47
Balansas	$270.083,45

Palyginant su praeitų metų tuo pačiu laiku balansas yra paaugęs $104.000 (pernai buvo $166.594,38), išduotos paskolos nariams padidėjo $92.000, šėrai paaugo $102.000. Narių dabar yra 452 (pernai 349), padidėjo 103 nariais. Tokiu tempu augant galima tikėtis metus užbaigti turint $300.000 kapitalą. Liepos mėn. įstojo 15 naujų narių. Kredito Komitetas leido išduoti naujų paskolų $2.724,30.

Bankelio darbas vyksta sklandžiai, nes dirbama pastoviai dienomis nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p., o antradienių ir penktadienių vakarais papildomai dirbama nuo 5 val. iki 8 val. vak. Bankelio raštinė yra 20 King St. E., antrame augšte, kambarys 13. Sekmadieniais po pamaldų 12 val. parapijos salėje yra inkasuojami pinigai ir teikiama informacija. Šeštadieniais visai nedirbama. Bankelio vedėju yra E. Lengnikas, kuris dirba pilną laiką kooperatinio bankelio reikalams.

Birželio 30 d. bankelį "Talką" tikrino revizorius Mr. John Lamb iš Ontario Credit Union League. Revizorius per dvi dienas kruopščiai knisosi po knygas, atskaitomybę, posėdžių protokolus, paskolų išdavimą bei grąžinimą ir bendrai susipažino su visu atliekamu darbu. Revizorius rado viską pilnoje tvarkoje ir to patvirtinimui liepos 29 d. gautas laiškas iš Centro, konstatuojąs, kad "We were pleased with the manner in which your Credit Union is operating and congratulate the Board, Committees and Officers for their eforts. Should you require assistance at any time please contact our Field Representative in your area. He is anxious to be of service to you".

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS rengtą pasilinksminimą Civic dieną rugpiūčio 1 d. aplankė apie 250 svečių. Šokiai vyko lietuvių mėgiamame Brant Inn, Burlingtone ant ežero kranto aikštelėje. Šiais metais tai buvo paskutinis Tautos Fondo parengimas praėjęs su pasisekimu ir atnešęs gražaus pelno Tautos Fondo reikalams.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS PRENUMERATORIAMS prenumeratos apmokėjimo reikaluose patarnauja atstovas Hamiltone St. Dalius. Taip pat naujai Liet. Encikl. norintieji užsisakyti labai lengvomis sąlygomis gali tai padaryti — įmokėjus už vieną tomą prisiunčiami visi išleisti tomai. Išmokėjimai išdėstant pačio prenumeratoriaus pasirinktomis sąlygomis. Taipgi yra gauta keletas sieninių Lietuvos žemėlapių išleistų Lietuvių Enciklopedijos. Norintieji įsigyti prašomi kreiptis pas LE atstovą tel. FU. 8-5602.

HAMILTONE BEDARBIŲ vis dar yra gerokai daugiau negu praeitais metais tuo pačiu laiku. Ieškančių darbo vyrų įregistruotų Darbo Įstaigoje yra 7.386 ir moterų 4.406, viso 11.792. Pernai buvo įregistruota bedarbių vyrų 3.822 ir moterų 3.622, viso 7.444.

TARP HAMILTONO LIETUVIŲ besiverčiančių prekyba bei kitais verslais turime ir fotografą Albiną Juraitį, įkūrusį savo gražiai sutvarkytą studiją netoli miesto centro, 105 Cannon St. E. Tai labai nagingas, kruopštus ir atsidavęs savo pamėgtam darbui, nes pradėjęs kaip dauguma visų iš nieko, įstengė vien savo jėgomis įsirengti studiją, įdėdamas begaliniai daug darbo ir kantrybės ištverti įsikūrimo sunkumuose. Savo studijoje atlieka visus fotografavimo darbus: vestuvių, krikštynų, įvairių parengimų, portretų, pasams nuotraukų. Taip pat iš senų mažyčių nuotraukų padidina ir išryškina iki norimo dydžio. Priima aiškinimui filmus. Nors dauguma hamiltoniečių žino jo studiją ir dažnai mato per įvairius parengimus apsikabinėjusį foto aparatais blykčiojantį lempomis, tačiau gal nevisi žino, kad darbus atlieka žymiai pigiau negu kitos studijos. Todėl iškilus reikalui kreipkitės į vienintelį lietuvį fotografą Hamiltone. A. Juraičio nuotraukos dažnai puošia ir Lietuvių Dienų žurnalo puslapius, rodydamos jo paslaugumą visiems lietuviškiems reikalams.
J. D.

Mieliems p.p. ERIKAI IR VINCUI SAKAVIČIAMS,
jų mylimai mamytei, uošvei mirus Vokietijoje, reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime
A. J. Mikšiai.

CALGARY, Alta.

CALGARIO, LETBRIDGO, EDMONTONO IR APYLINKIŲ LIETUVIŲ SĄSKRYDIS

Tenka didelė pagarba gerb. A. P. Nevadai iš Crossfield, Alta. Calgario ir apylinkės lietuvių bendruomenės pirmininkui, kurių dėka ir pastangomis visam lietuvių sąskrydžio surengimui.

Liepos 9 d. Calgaryje lenkų salėje prasidėjo sąskrydžio posėdis, kuriame dalyvavo KLB Krašto Valdybos pirm. St. Kęsgaila, atvykęs iš Toronto. Susirinkimui vadovavo Calgario apylinkės bendruomenės pirmininkas — A. P. Nevada iš Crossfield, Arelis iš Lethbridge, dr. J. Pilipavičius iš Edmontono ir kiti dalyviai.

Bendrai visų įvairiuose pranešimuose ir nutarimai padarė gerą įspūdį, ypač gražų ir vieningą lietuvių sugyvenimą ir bendradarbiavimą visų kolonijų lietuvių. Vancouverio pirmininkas negalėjo dalyvauti, todėl atsiuntė raštą, kuris buvo perskaitytas dalyviams.

Po posėdžio 6.30 val. vak. gražioje tautiškomis dekoracijomis papuoštoje scenoje, A. P. Nevada oficialiai atidarė sąskrydį, pakviesdamas kun. I. Grigaitį, atvykusį iš Edmontono, sukalbėti maldą už tėvynę bei laisvės kovotojus ir tarti įžangos žodį. Po to buvo pakviestas kalbėti gerb. St. Kęsgaila, KLB Krašto Valdybos pirmininkas, kuris gražius, jautrius, populiarius žodžius kalbėjo apie bendruomenės reikalus ir jos tikslą bei veiklos uždavinius ir darbą. Tylos minute buvo pagerbti žuvusieji kovotojai dėl laisvės. Keletą kartų publika rankų plojimu sustabdė kalbėtoją.

Po gražios St. Kęsgailos kalbos buvo perskaitytos dvi rezoliucijos — viena Kanados Ministeriui Pirmininkui, kita JAV Prezidentui. Toliau sekė sąskrydžiui atvykusių svečių ir asmenų sveikinimai sąskrydžio dalyviams. Tautos himnu.

Koncertinėje dalyje gražiai sudainavo sopranė pp. Baltrušaitienė iš Calgario ir O. Smidtienė iš Edmontono. P. Baltrušaitienei akompanavo Mrs. Jons, O. Smidtienei — J. Barnas iš Edmontono. Abi daininkės buvo apdovanotos gražiomis rožėmis, kurias įteikė S. Babušytė už gražius jų balselius ir taip visų mėgiamas dainas. Edmontono tautinių šokių grupė gražiai pašoko 3 tautinius šokius. Jos vedėjas A. Šmidtas, o akordeonistas J. Balsys.

Liepos 10 d. šv. Kryžiaus ligoninės koplyčioje, dalyvaujant skaitlingam būriui lietuvių katalikų, suvažiavusių iš Albertos provincijos ir iš kitur, kun. I. Grigaitis atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą, pritaikintą tai dienai, ragindamas likti tikrais lietuviais ir tikrais katalikais, eiti vienybės keliu, kuriuo ėjo mūsų tėvai ir proseneliai. Visi gražiai giedojo mūsų visų taip mėgiamas lietuviškas giesmes ir užbaigdami pamaldas sugiedojo Tautos himną.

Po pamaldų visų apylinkių lietuviai suvažiavo į gražųjį pp. Nevadų ūkį Crossfield, apie 30 mylių nuo Calgario. Gražiai sutvarkytame kieme prie gausiai valgiais apkrautų stalų visi užkandžiauja šnekučiuodamiesi ir linksmindamiesi. Sužinoma, kad p. Kazlauskienė iš Vancouverio švenčia savo 79 metų amžiaus sukaktį. Publikos apsuptai buvo sugiedota Ilgiausių metų. P. Andersonienė iš Calgario įteikė sukaktuvininkei gražų ir skanų gimtadienio tortą, kuriuo buvo pavaišinti dalyviai.

Po visų linksminimosi ateina ir liūdnesnis įvykis, tai atsisveikinimas su gerb. St. Kęsgaila, kuris per tą trumpą laiką įsigijo didelių simpatijų. Tiesiog imk ir nebeleisk grįžti į Montrealį. Bet jaunasis Nevadukas nelaukia, paleistas auto motoras reikalauja skirtis. Visi dalyviai apstoja gerb. svečią ratu, linkėdami laimingos kelionės, sugieda Ilgiausių metų ir sušunka tris kart Valio! Ir taip po trumpų ir jausmingų atsisveikinimų gerb. St. Kęsgaila skuba į Calgario aerodromą.

Už šį sąskrydį visų lietuvių vardu tenka padėkoti visiems kolonijų pirmininkams, rengėjams ir dalyviams. Širdingas ačiū!
Kor.

LONDON, Ont.

ŠIOS VASAROS SKAUTŲ STOVYKLA buvo ne tik žymiai ilgesnė, bet ir pasisekusi. Ji įvyko Mountt Brydges, Dragūnaičių ūkyje, liepos 9-16 d.d. Paskutinę dieną buvo iškilmingesnis vėliavos nuleidimas, kurio metu išryškėjo skautų pažanga — į augštesnius laipsnius pakelti: į skiltininkes — Nijolė Mačytė, į paskilt. — Irena Dragūnevičienė, Diana Balaišytė ir Aldona Lopatauskaitė ir į paskiltininkio — Jonas Mačys. Jaunesniųjų skautų įžodį davė A. Albrechtaitė, K. Aušrotaitė, J. Barčiauskas, L. Butkus, V. Jonynas, R. Markov, E. Pranckus, J. Valaitis ir V. Valaitis. Viso stovyklavo net 33 asmenys. Stovyklos viršininkas psktn. M. Chainauskas padėkojo visiems geradariams, kurių dėka stovykla galėjo įvykti. Stovyklos vaisiais pasidžiaugė viešu žodžiu sktn. L. Eimantas, sveikinęs Skautų Brolijos vardu. E. Daniliūnas — Bendruomenės apylinkės v-bos pirm. ir V. Gudelis — Skautų Rėmėjų būrelio pirm.

Sunkiausioji stovyklos našta atiteko pačiai skautų vadovybei, būtent: vietininkui psktn. M. Chainauskui, ėjusiam stovyklos viršininko pareigas ir paaukojusiam šiam svarbiam liet. jaunimo reikalui visą savaitę savo atostogų, taip pat jo pavaduotojui vyr. skltn. A. Dragūnevičiui, didelę dalį ūkininko brangios dienos skyrusiam stovyklai ir skltn. N. Mačytei — ištisai buvusiai stovykloje adjutantės pareigose. Pagarba ir didelė padėka priklauso ir Mount Brydges lietuviams, nuoširdiesiems jaunimo prieteliams: Dragūnevičiams, davusiems stovyklai vietą ir vispusiškai rėmusiems, taip pat stambiesiems rėmėjams produktais: Valaičiams ir Berzėnams, o taip pat rėmėjams stambiomis piniginėmis aukomis londoniečiams Cicėnams ir Kaveckams. Stovyklą įrengti padėjo skautai vyčiai: Alg. Eimantas, Alf. Pocius ir Alg. Švilpa. Sunkios šeimininkės pareigos buvo pasiimtos dviejų Dragūnevičienių, sj. ir jr., ir sk. seserijos atstovės D. Chainauskienės.

Visuomeninis darbas ir šiandien tebebūtų toks pat lengvas ir su dideliais vaisiais, jei kiekvienas tautietis anų nepriklausomybės laikų pavyzdžiu jaustų šventą pareigą ir savo auką atneštų ant tėvynės aukuro. Reikia rūpintis dalimi, kitais žodžiais — savimi, bet negalima užmiršti ir visumos. Vieni dirba visuose frontuose, o kiti — nieko nepadeda.

Stovykla buvo baigta liepos 16 d. vakarą didžiuoju laužu, kuriam vadovavo sktn. L. Eimantas ir psktn. Chainauskas. Pastarasis, pats būdamas geras dainininkas, sugebėjo savaitės laioktarpyje į lietuvišką dainą įtraukti ir mažiuosius stovyklautojus. Šį kartą ir jie neliko stebėtojais, bet pilnu balsu įsijungė dainon. Juo daugiau mažieji bus įtraukti į laužo programą ir žaidimus, juo lengviau išsispręs pati problema: vaikų nebereiks stovyklon varyti, bet jie patys veršis.

M. Chainauskui, daugiausia darbo įdėjusiam į šią stovyklą, ir visiems jam padėjusiems priklauso tėvų ir visos visuomenės nuoširdi padėka.
D. E.

EDMONTON, Alta.

A. KIRDEIKIS IR P. CULLEY susituokė birželio 11 d. Sacred Heart bažnyčioje. Laike Mišių giedojo dr. A. Juodelis. Vestuvių vaišės buvo gražiame hotelyje dalyvaujant apie 200 žmonių. Sekančią dieną įvyko vaišės Kirdeikių naujuose puošniuose namuose, dalyvaujant giminėms ir pažįstamiems.

LIETUVIŲ NAMŲ DIREKTORIAI birželio 19 d. surengė gegužinę p. Garbinčiaus ūkyje. Susirinko nemažas būrys lietuvių. Visi linksmoje nuotaikoje, vaišindamiesi, pasišnekėjo, pasilinksmino J. Balsiui akordeonu grojant linksmas polkas.

DR. P. MENDES IŠ MONTREALIO IR GAIL. SESUO B. ŠLIŽYTĖ iš Edmontono susituokė birželio 25 d. šv. Alfonso bažnyčioje. Laike Mišių giedojo O. Šmitienė. Vestuvių vaišės įvyko gražiose hotelio patalpose dalyvaujant apie 100 žmonių. Vestuvių vakarienė buvo užbaigta p. Šlyžių gražiuose namuose dalyvaujant giminėms ir pažįstamiems. Jaunieji tuojau po vestuvių išvyko atgal į Montrealį tęsti savo darbų ligoninėse.

DAIL. ALEKSANDRAS ŠEPETYS birželio 30 - liepos 1 d.d. suruošė Edmontone metinę meno parodą. Paroda buvo gausiai lankoma publikos ir meno žinovų. Ir Edmontono lietuviai buvo sužavėti išstatytais kūriniais. Dail. A. Šepečio mokykla yra gausiai lankoma įvairių klasių žmonių — mokinių, studentų, jaunimo ir suaugusių. Albertos švietimo ministerija pripažino pilnateise dailiojo meno mokslo institucija. Čia yra piešimo, akvarelinės tapybos bei skulptūros, grafikos bei vidaus dekoravimo, madų projektavimo bei fotografijos spalvinimo kursai. Todėl ir parodos lankytojai labai domėjosi gausiais kūriniais ir liko sužavėti dail. A. Šepečio darbais.

LINKSMA EKSKURSIJA automobiliais iš Edmontono į Coronation, Alta., įvyko liepos 1 d. 25 asmenų Edmontono lietuvių grupė, keleta šeimų, tautinių šokių šokėjų grupė ir kun. I. Grigaitis aplankė J. Karpavičių šeimą. Pp. Karpavičiai turi didelį gražų Crown Hotel, Coronation, Alta., kurį padeda tvarkyti K. Vaitekūnas. Didelis jų vaišingumas, nuoširdumas išlaikė net 3 dienas ir dar nenoromis norėjo išleisti atgal grįžti į Edmontoną. Visi dalyviai ekskursija buvo labai patenkinti ir dėkingi vaišingiems pp. Karpavičiams.

LIETUVIŲ NAMŲ DIREKTORIAI rugpiūčio 7 d. surengė antrą gegužinę pp. Kirdeikių ūkyje, kuri praėjo linksmoje nuotaikoje, dalyvaujant nemažam būriui tautiečių.

BALČIŪNIENĖ IŠ BUENOS AIRES rugpiūčio 7 d. lėktuvu atskrido į Edmontoną. Į aerodromą nuvyko pasitikti viešnios brolis P. Garbauskas su žmona, Šeikus su dukrele, Zabelienė, N. Kardelis iš Leduc, Alta., ir kun. I. Grigaitis. Viešnia pavaišino visus sutikėjus skaniu argentinišku konjaku. Trumpai pasidalinus kelionės įspūdžiais, išvyko liuksusiniu automobiliu į brolio P. Garbausko ūkį Brightview, Alta. Kitas jos brolis Jonas turi gražų ūkį Westrose, Alta. Viešnia džiaugiasi galinti aplankyti savo brolius, kurių labai buvo pasiilgusi ir ilgai nemačiusi.

RUGPIŪČIO PIRMOMIS DIENOMIS lankėsi malonūs svečiai iš Winnipeg, Man. P. Demereckas su dukrelėmis lankydamas gražiąsias vietas Albertos kurortų, nepamiršo aplankyti ir Edmontoną. Malonūs svečiai trumpai apžiūrėjo Lietuvių Namus ir kun. I. Grigaičio lydimi aplankė visus senus pažįstamus tautiečius.
Kor.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

IŠ LIETUVOS ATVYKO į Čikagą pas žmoną ir sūnų Algį Petras Mackaitis. Žmona su sūnumi jo atvykimu rūpinosi penkis metus.

ADVOK. A. O. SHALNA, Lietuvos garbės konsulas Bostone, vėl išrinktas Bostono Advokatų Sąj. valdybos nariu.

"JUODAŠIMTIŠKI CHULIGANAI pastaruoju laiku tris kartus biauriai ištepliojo "Vilnies"5 įstaigos duris ir išdaužė langus. Nesunku suprasti, kas jie tokie".

Taip rašo L. Prūseika "Vilnies" Nr. 10, rugpiūčio 16 d., redaktorių skiltyje "Kasdien" 1 psl. Žinios forma dera prie minimų darbų.

PAGAL NAUJĄJĮ IMIGRACIJOS ĮSTATYMĄ 86-648, kurį kongresas bei senatas priėmė liepos 2 d., o prezidentas pasirašė liepos 14 d. per dvejis ateinančius metus, iki 1962 m. liepos 1 d., į JAV be kvotos dar galės atvykti apie 8000 tremtinių ir 500 vadinamų "sunkiai įkurdinamųjų" (senelių, ligotų), bet tik tokių, kurie nebus reikalingi nuolatinės globos. Šiuo įstatymu betgi negalės pasinaudoti tie tremtiniai, kurie jau yra į kurį kitą kraštą išemigravę ir laikomi įsikūrusiais, nors įsikurti ten žmoniškai ir nepasisekė.

Galimas dalykas, kad šiomis lengvatomis galės pasinaudoti ir šiek tiek lietuvių, esančių Europoje. Galimas dalykas, kad lengvatos galės būti taikomos ir tokiems tremtiniams, kurie tremties krašte, pvz. Vokietijoje, jau yra šiaip taip įsikūrę, turi darbą ir gyvena normalų gyvenimą. Visi kiti lietuviai į JAV gali įvažiuoti tik pagal kvotą.

Australija

AUSTRAL. LB KRAŠTO TARYBOS rinkimai yra paskelbti birželio 19 d. ir turi būti įvykdyti iki rugsėjo 20 d. Rinkimai vykdomi apylinkių susirinkimuose, bet slaptu balsavimu. Balsuoti turi teisę visi LB nariai nuo 18 m. amžiaus susimokėję solidarumo mokestį. Kandidatu gali būti kiekvienas narys nuo 21 m. amžiaus. Naujosios Kr. Tarybos kadencija bus 1961-1962 m. Renkama po vieną atstovą nuo kiekvieno 100 turinčių teisę balsuoti apylinkės narių. Jei likutis yra daugiau 50, renkamas dar vienas atstovas.

LIETUVOS AERO KLUBAS veikia Melbourne. Nariais yra jauni skraidymo mėgėjai. Apie dešimts jų jau skraido savistoviai. Mokantis skraidyti mokėti tenka apie 6 svarus už valandą. Dėl to klubas yra užsimojęs nusipirkti savą lėktuvą ir pradėjo telkti tam lėšas. Lėktuvas kainuosiąs apie £1000.

SOL. G. VASILIAUSKIENĖ, gyvenanti Adelaidėje, liepos 5 d. dainavo per valstybinę Pietų Australijos radijo stotį, o liepos 28 d. per valstybinę P. Australijos televizijos stotį davė lietuviškų dainų koncertą.

Wellando kanalas — senas vandens kelias

(CSc) — Palyginus su St. Lawrence jūrkeliu, kuris atidarytas tik 1959 m., Welando kanalas atidarytas 1932 m. ir yra turėjęs didelės reikšmės Kanados gyvenime. Dabar jau jis yra Jūros kelio dalis ir yra pervestas iš eismo ministerijos kanalų skyriaus į Jūros kelio administraciją nuo 1959 m. balandžio m. ir jį galima vertinti kaip Jūros kelio pirmąją pastatytą dalį. Jis riša Ontario ežerą su Erie. Dabartinis Welando kanalas yra ketvirtas iš eilės, kuris pagelbsti nugalėti navigacijos kliūtis, sudarančias Niagaros upės du kriokliu.

Vaizdžiai kalbant, Welando kanalas padeda laivams perkopti per Niagaros krioklį, kuris buvo pirmiausia paminėtas prancūzo atradėjo Etienne Brule 1616 m. ir Samuelio de Champlain žemėlapy 1632 m.

Sekminga Welando kanalo užbaiga sietina su 1829, 1845 ir 1887 metais. Pradžioje jis turėjo 40 mediniu šliuzų, kiekvienas 110 pėdų ilgio, 22 pėdas pločio, 8 pėdas gylio vandens nuo slenksčio; vėliau jis turėjo 27 šliuzus po 150 pėdų ilgio, 26 su puse pločio ir 9 pėdų gylio; po to buvo įrengti 26 akmens šliuzai po 270 pėdų ilgio, 45 p. pločio, ir 14 p. gylio. Kiekvieną kartą šliuzai buvo ilginami, platinami ligi jis oficialiai buvo 1932 m. balandžio m. 6 d. Kanados gen. gubernatoriaus Earl Bessborough atidarytas. Tada jis turėjo 27.6 mylias ilgio. Jo kryptis beveik eina į šiaurę ir į pietus. Jis turi aštuonis cementinius šliuzus. Šeši iš jų pabaigti 1932 m. kiekvienas 859 pėdų ilgio, 80 pėdų pločio ir 30 pėdų gylio. Vienas šliuzus turi 865 pėdas, o aštuntasis, jungiantis su ežeru Erie, turi 1.380 pėdų ilgio. Pakilimas įvairuoja nuo 43.7 pėdų ligi 47.9 pėdų, o aštuntasis, kur pakilimas yra didžiausias, turi maximum 12 pėdų ir yra pritaikintas prie specifinių ežero Erie sąlygų. Vidutinis gylis dabar — 27 pėdos.

Įplauka į Ontario ežerą yra prie port Weller, arti St. Catharines, o įplauka į ežerą Erie yra prie Port Colborn. Kai laivas baigia kelionę per kanalą nuo Port Weller ligi Port Colborn, užkopia Niagaros kriokliu.

Kai dabartinis Welando kanalas buvo oficialiai atidarytas 1932 m., Kanados min. pirm. buvo R. B. Bennett. Britų imperijos ekonominė konferencija tuo laiku posėdžiavo Otavoj ir įvairių dominijų atstovai dalyvavo atidarymo ceremonijose.

SUDBURY, Ont.

KUN. ST. KULBIS, SJ, važiuodamas į vakarinę Kanadą, buvo apsistojęs Sudbury ir aplankė lietuvių kleboną, V. G. Lumbius ir A. V. Jasiūnus. Grįždamas žada aplankyti ir kitus senus savo bičiulius.

DALYTĖ JASIŪNAITĖ baigė pirmąją mokinė šv. Dovydo mokyklą ir laimėjo trofejų — skydą už pasižymėjimą moksle ir iškalboje.

P. MIKŠTAS su žmona persikėlė gyventi į Detroitą, JAV.

VARGINŲ FONDUI aukojo $7 Vl. Skripkus.

Paskutinėj korespondencijoj iš Sudburio įsibrovė klaida. Vargonų vajui už a.a. B. Daukšą $10 aukojo ne vien A. Gatautis, bet per pusę su Povilu Juteliu.
Sudburiškis.

ST. CATHARINES, Ont.

KREIPIMASIS Į ST. CATHARINES APYLINKĖS LIETUVIUS. St. Catharines lietuviai visą laiką buvo ir yra lietuviškoje veikloje labai aktyvūs. Šį aktyvumą būtina išlaikyti ir toliau.

Vieni lietuviškoje veikloje tiek daug padaryti negalėtumėm, jei neturėtumėm paramos iš kitų kolonijų. Todėl norėdami, kad mus remtų, privalome mes ir kitų kolonijų lietuvišką veiklą remti.

S.m. rugsėjo 3-5 d.d. Toronto lietuviai ruošia VII Kanados Lietuvių Dieną. Joje bus paminėta ir 550 metų Žalgirio mūšio sukaktis. Programa skirtinga nuo kitų buvusių KL Dienų. Pasirodys visų kolonijų meninės pajėgos, kaip chorai ir tautinių šokių grupės.

KLB St. Catharines apylinkės valdyba maloniai kreipiasi į šių vietovių lietuvius VII KL Dienoje kuoskaitlingiausiai dalyvauti.

Negalėdami kitaip savo didįjį kaimyną paremti, atsirevanšuokime jam savo gausiu atsilankymu.

Tad iki malonaus pasimatymo VII Kanados Lietuvių Dienoje Toronte!
Apylinkės valdyba.

REŽISORIUS IR AKTORIUS STASYS PILKA ATVYKSTA Į NIAGAROS PUSIASALĮ. Kaip jau buvo spaudoje minėta, už poros savaičių po Lietuvių Dienos Toronte, rugsėjo 17 d. St. Catharines apyl. v-ba rengia Merritton Community Centre Hall Tautos šventę ir 550 metų Žalgirio mūšio minėjimą, į kurį programą atlikti atvyksta iš Čikagos buvęs Kauno Valstybės Dramos Teatro aktorius ir režisorius Stasys Pilka. Jis jau visiems yra žinomas, bet dėl visko pakartosiu, kas toks jis yra. Dabar jis pasireiškia šakota veikla. Laikomas vienu pačiu ryškiausiu dailaus žodžio meisteriu. Plačiai žinomas savo literatūriniais rečitaliais, per kuriuos dažniausiai išpildo viso vakaro programą, pats pirmas iš lietuvių scenos menininkų įtraukia į interpretuojamųjų kūrinių pynę net ir Šekspyro veikalų monologus.

Pastaruoju metu verčiasi teatrine pedagogika amerikiečių tarpe. Nemažai rašo kultūros žurnaluose, savo straipsniais keldamas Lietuvos scenos praeitį bei dabartį. Skaito teatrinėmis temomis paskaitas.

Atrodo, kad Kanadoje tai bus ar tik ne vienas iš pirmesnių jo pasirodymų. Prieš mėnesį jis labai sėkmingai gastroliavo po vakarinę Ameriką.
Apylinkės sekretorius.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Lake Simcoe
Betty Vaitiekenas WA 2-6181

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"
Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.
DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte. TEL. JA. 7-5575.

"Aušros" stovyklą užbaigus

"Tas yra geras ir doras žmogus, kurs svetimame krašte savojo nepamiršo", rašė Lazdynų Pelėda prieš pusšimtį metų. Šis posakis "Aušros" stovykloje, vykusioje nuo liepos 30 d. iki rugpiūčio 14 d., buvo ne tik bendrojo dienoraščio motto, bet ir kiekvieno stovyklos dalyvio bei dalyvės elgesyje bei darbe.

Kaikurie iš mažųjų stovykloje pasiliko su ašaromis, kai mamytės ar tėveliai paliko vienus pirmą kartą prie svetimų žmonių dar tokiam trumpam amželyje — vos 6-7 metų. Buvo ir tokių, kurie jau ketvirtą kartą į "Aušros" stovyklą atvyko, o be to, dar ir kitose stovyklose dalyvavo.

Reikia nusiprausti.
Nuotrauka Vitaliaus.

Šiais metais visos palapinės bei kambariai pastatuose buvo pavadinti Lietuvos miestų, upių, kalnų bei įžymių Lietuvos asmenų vardais. Pradžioje kilo klausimai net paaugusio jaunimo tarpe: "Koks tas miestas Šatrija, kur yra Kęstutis?" Per pirmą stovyklavimo savaitę buvo puikiai išpuoštas Lietuvos žemėlapis virš 30 pėdų ilgio nuo Baltijos jūros ligi rytų sienos, kurį padarė visi stovyklautojai, įskaitant net mažiausius — ir jie mėtė akmenų skalda. Pirmiausia išlyginta žemė, iškirsti kaikurie medžiai, privežta akmenų skaldos, sienos pravestos plytomis, miestai laikinai sužymėti vardintomis dėžutėmis. Reikia laukti, kad žiemos metu jaunimas ar vyresnieji savo artimiausiam miestui padarys charakteringa statulą-figūrą. Nežinomojo kario paminklas jau puošia Kauną, kuri išmūrijo stovyklos komendantas (I savaitė) Baturas su Tėvu Paulium, OFM. Vilniaus miestą puošia Gedimino pilis, o gretimai stovi Trakų pilies griuvėsiai, kuriuos pastatė sporto vadovas P. Vyskupaitis su mažaisiais talkininkais. Švietimo vadovui Vitaliui M. teko paruošti visas planas ir žemėje atmatuoti kiekvieną kuolelį sienai, miestui ar žymesnei vietai. Žemėlapis yra palyginamai tikslus, nes visi matavimo darbai atlikti trianguliaciniu būdu. Jau bedirbant žemėlapį, jaunieji stovyklautojai domėjosi, iš kurios vietos yra kilę jų tėveliai. Priėjęs 9 metų Juozukas klausia:

— Iš kurios vietos mano tėveliai atvažiavo?

— Kokiame mieste ar kaime jie gyveno?

— To aš nežinau, bet tikrai žinau, kad jie gyveno prie upės, kuri buvo gili, — patikslina Juozukas.

Antroje savaitėje jau kiekvienas žinojo ne tik savo palapinės ar kambario vardo reikšmę, bet ir žemėlapyje vietą. Tenka nustebti, kad daugelis jau gerai paaugusio jaunimo, neskaitant mažųjų, nežino savo tėvų bei motinų kilimo vietovių arba žino tik tiek, kiek — Juozukas. Tai negali išmokyti mokykla ar stovykla. Tą gali perduoti tik tėvai, o tai yra pirmoji įdomi vieta Lietuvos žemėlapyje. Panašiai yra ir su kalba. Pradžioje daugelis atvyko, rodos, ne lietuviai, kalbėjo svetima kalba, bet tuoj įsitikinom, kad jie ne tik supranta, bet ir kalba lietuviškai. Antroje savaitėje vis mažiau ir mažiau teko girdėti svetimos kalbos. Žinoma, visiškai išvengti nebuvo galima, nes vienas kitas atvyko nemokėdamas lietuviškai (mišrių šeimų), tačiau jie ypač stengiasi ir nori išmokti.

Nuo pat pirmųjų stovyklavimo dienų kiekvienas stovyklautojas stengėsi kuo nors papuošti savo kiemelį prie palapinės ar kambario. Gražiausiai savo kiemelį papuošė Šatrijos palapinė ir Trakų kambarys, laimėję pirmąsias vietas. Kitos vietos buvo taip pat gražiai išpuoštos: tėviškės šulinio svirtis, smūtkelis, laivelis, tautiški ženklai, juostos raštai ir daug kitų papuošimų buvo stovyklos rajone.

Dienoraščio rašymas buvo malonumu kaikurioms grupelėms, bet kaikuriems jau buvo sunku, nes per mažai lietuviška kalba praktikuojama namuose. Dienoraščio rašyme pirma vietą laimėjo Šatrija, mergaičių palapinė, kurios nė vienos dienos nepraleido berašydamos. Daug jų parašyto dienoraščio lapukų buvo patalpintų "Aušros" laikraštėlyje, kuris kasdien bent dalinai keitė savo veidą. Marijampolė, Trakai bei Nemunas sekė po Šatrijos.

Gaila, kad kaikurie tėvai garsiai pradėjo skųstis, kad 10 minučiu liuoslaikio dienoraščiui rašyti negalima skirti, — esą, per daug varginantis darbas.

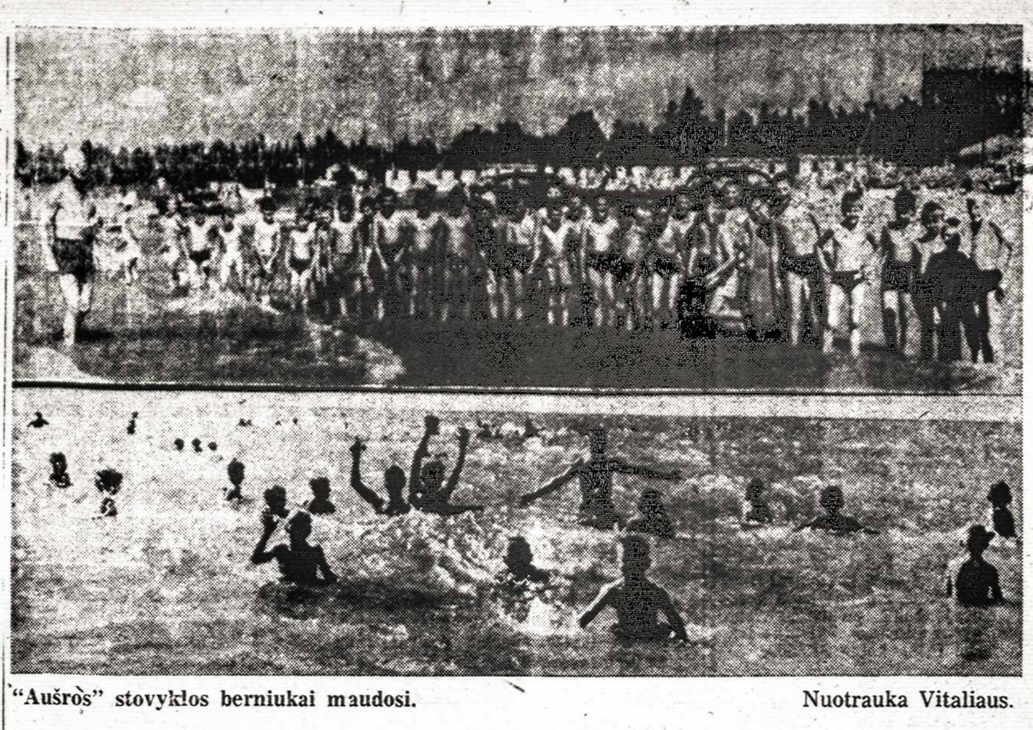

"Aušros" stovyklos berniukai maudosi. Nuotrauka Vitaliaus.

pagal amžių pasiekė R. Petronytė (6-7 m.), V. Jurevičiūtė (8-9 m.) — 3'7", D. Latauskaitė (10-11 m.) — 4'2", R. Petrauskas (10-11 m.) — 4'5", I. Romanovaitė (12-13 m.)— 4'7", E. Ramanauskas — 4'4", V. Ruseckas (14-15 m.) ir A. Sapijonis po 4'10", A. Žaliauskas (16-17 m.) — 5'7".

Šokime į tolį pirmaisiais atžymėti: 6-7 m. Jurkaitė 0'3" ir Žulys 8'3½"; 8-9 m. Jurevičiūtė 10' 4½" ir A. Avižius 10'9"; 10-11 m. M. Romanovaitė 11'9" ir R. Petrauskas 13'5"; 12-13 m. Supronaitė 14'7" ir Artiškonis 13' 8½"; 14-15 m. V. Ruseckas 16' 0" ir 16-17 m. A. Žaliauskas 20' 6".

Pirmaisiais prabėgo: 25 jardus — 6-7 m. Ambraškaitė ir R. Karalius; 8-9 m. Rukšytė ir Misevičius; 10-11 m. Danaitytė ir V. Šostakas; 40 jardų — 12-13 m. H. Petrauskas ir J. Astrauskas; 60 jardų — 13-14 m. Supronaitė.

Toliausiai rutulį nustūmė Rušas — 45'6", o diską numetė Žaliauskas — 123'4".

Beveik kasdien maudėmės, nes vo. Prie laužų bei per pamaldas ir jie savo balsų negailėjo.

Malonu įspūdį sudarė svečiai moksleiviai ir studentai, atvykę į paskutinį laužą, kuriems dar ir po laužo apie porą valandų nepritrūko lietuviškų dainų, kol komendantas paprašė visiškos ramybės.

Stovyklavo tarp liepos mėn. 31 d. ir rugpiūčio 14 d. (įskaitant) 57 mergaitės ir 81 berniukas, viso — 138 stovyklautojai. Jie miegojo pastatuose po kelis vienam kambaryje lovelėse, o kiti — palapinėse, pastatytose ant lentinių grindų. Stovyklautojų buvo iš Otavos, Paris, Londono, Hamiltono ir kitu Kanados vietų, o taip pat keli iš JAV-bių.

Stovyklos maisto pristatymu rūpinosi A. Sapijonis ir J. Tamulionis (po savaitę), o maistą pagamino 11 lietuvių motinų, kurios savo taip sunkų darbą pašventė lietuvių tautos gerovei per jaunąją kartą. Jos dirbo be jokio atlyginimo, kaip ir visi kiti stovyklos vadovai.

Maisto buvo kiekvienam ligi soties. Maistas buvo skaniai ir įvairiai pagamintas, o taip pat visuomet laiku pagal programą. Daug kas buvo seniai valgę kugelio, kopūstuose "balandėlių", virtinių ir kitu lietuviškų valgių.

Teko nugirsti, kad medicinos personalas, seselės Virbickaitė ir Latauskaitė, būtų buvę be darbo, bet kiekvienas ligonis išeidavo su saldainiais, tat ir ligonių, o ypač jų palydovų pagausėjo. Tik keli stovyklautojai turėjo po dieną pagulėti dėl ikaitusios gerklukės ar galvelės. Šiais metais buvo užsikrėtęs tik vienas berniukas nuodinguoju apyniu (Poison Ivy), kai buvo išėjęs už stovyklos rajono ribų, nes rajone nuodingoji žolė yra išnaikinta. Gretimai vasarojanti gydytoja I. Katelienė patikrino kiekvieną rimčiau atrodantį ligonį.

Rugpiūčio 14 d. po šv. Mišių, susirinkus stovyklautojams ir tėveliams prie Lietuvos žemėlapio, buvo išvardinti visi laimėtojai konkursuose, o taip pat išrinkti geriausi ir aktyviausi stovyklautojai: L. Gustainytė, V. Kuzmickaitė, A. Kuolas, G. Venskaitis, kuriems suteikiama teisė sekančiais metais stovyklauti vieną savaitę "Aušros" stovykloje nemokamai.

Veikliausios grupės buvusios: Šatrija — L. Gustainytė, B. Baranauskaitė, Ž. Baranauskaitė ir Danaitytė; Vytautas — Norkus, Ambraška, L. Širvinskas ir H. Širvinskas. Šios dvi grupės sekančių metų stovykloje gauna vienos dienos nemokamą ekskursiją.

Laimėjusiems konkursuose bei atletikoje buvo įteiktos asmeninės dovanos. Po įvairių padėkos žodžių bei atsisveikinimų buvo nuleistos vėliavos, ir komendantas J. Rukšys pakvietė visus valgyti pietų. Ir vėl teko matyti ašarojančių, nes buvo gaila atsisveikinti drauges, draugus ir palikti taip mielą tėvų pranciškonų stovyklą.

Talius M.

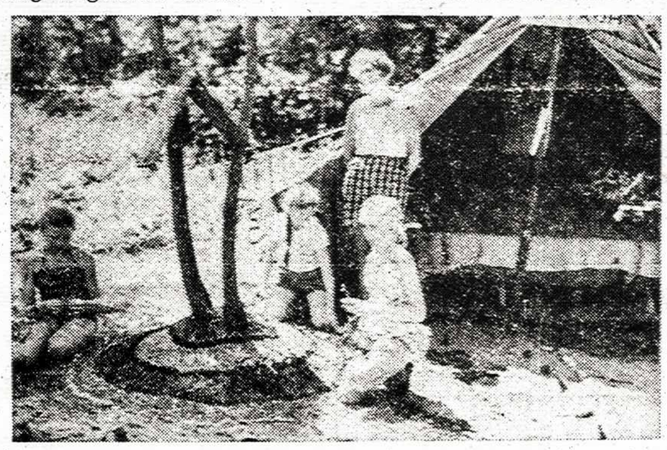

"Šatrijos" mergaitės puošia savo palapinės aplinką.
Nuotrauka Vitaliaus.

Teko nustebti, kai eilėraščių deklamavimo bei skaitymo konkurso metu viešpatavo visiška tyla. Visi su įtemptu dėmesiu klausė. Pirmas vietas deklamavime laimėjo Venskaitytė (7 m.), Gustainytė (10 m.), Daneliūnaitė (12 m.). Geriausiai skaitė A. Kuolas (8 m.) ir Reginaitė (11 m.).

Baigiant stovyklavimą visi lenktyniavo lengvojoje atletikoje, ir rezultatai visiškai geri, o kartais tiesiog stebina, kai mažytis ar mažytė tiesiog lekia šokimu į tolį ar augštį. Lengvosios atletikos rungtynes pravedė K. Šapočkinas ir P. Vyskupaitis, sporto vadovai. Šokime į augštį pirmąsias vietas tik porą dienų lietus sutrukdė. Plaukime geriausiais atžymėti: P. Genys, A. Puteris, V. Jurevičiūtė ir R. Bilkytė. Aikštėse nuolat judėjo grupės prie krepšinių, orinio bei "kvadratų", o patys mažiausi išmoko pilis iš smėlio statyti.

Stovyklavimo diena buvo pradedama vėliavų pakėlimu ir šv. Mišiomis. Vakare, nuleidė vėliavas, susirinkdavome į laužavietę, kurioje teko matyti net sapnuojanti Gedimina, eži su kiškiu, malūninko pagarsėjusias dukteris, savanorius, kalveli, sporto dalykėlių, solistu, o kiek ten virė "sriubų", čigonų ir kitokių nonų buvo, kas ir besuskaitys! Tėvas Paulius surado laiko parodyti kino filmų. Pirmą savaitę laužus pravedavo komendantas Baturas, o kitos savaitės komendantas J. Rukšys galėjo šnekėti tik su garsiakalbiu, nes buvo užkimęs, tad ir laužus pravedė mergaičių vadovė Virbickaitė. Paskutinį laužą pravedė J. Rukšys.

Mergaičių vadovės B. Sapijonienė (tik pirmą savaitę), A. Kuolienė (abi savaites) ir L. Virbickaitė stengėsi motiniškai paglamonėti ir apginti nakti nuo raganų šešiametes stovyklautojas ir nuolat rūpinosi taip gausia visa šeima žaidžiant, maudantis ir visur kitur. Malonu buvo klausyti, kai susitikę kelios mergaitės dainuodavo lietuviškas dainas liuoslaikio metu, išmoktas su visomis mergaitėmis pasiruošimo laiku. Berniukų tarpe gal ir netrūko dainininku, bet drąsos ar noro dainuoti liuoslaikiais tikrai nebu-

"Aušros" stovyklos personalas vadovai. Nuotrauka Vitaliaus.

Jubilėjinio ateitininkų kongreso programa

Rugsėjo 2 d., penktadienį—registracija Jaunimo Centre, 5620 Claremont Ave., ir Congress viešbutyje, 520 S. Michigan, 5 val. v.

Sutiktuvių vakaras Jaunimo Centre 7 val. vak. Meninė programa 8 val. vak., Ugniakuras 10 val. 30 min. vak.

Rugsėjo 3 d., šeštadienį — šv. Mišios Old. St. Mary's bažnyčioje, 911 So. Wabash Ave., 9 val. ryto.

Pirmasis bendras posėdis Congress viešbutyje 11 val.

Pietų pertrauka.

Antrasis bendras posėdis Congress viešbutyje 3 vala. p. p.

Koncertas Marijos Augštesniojoj mokykloj — 6727 So. California Ave. — 8 val. vak.

Rugsėjo 4 d., sekmadienį — Studentų Ateitininkų Sąjungos posėdis Jaunimo Centre 9 val. ryte.

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos posėdis Marijos Augšt. mokykloje 9. 30 val. ryto.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos posėdis Jaunimo Centre 10 val. ryto.

Iškilmingos pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje — Marquette P., 69 St. ir Washtenaw Ave. — 12.15 val. p.p.

Pietų pertrauka.

Tretysis posėdis Marijos Augštesniojoje mokykloje 3 val. p.p.

Bankietas Congres viešbutyje 7.30 val. vak. Šokiai ten pat 10 val. vak.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

JAUNIMO LITERATŪROS KONKURSUI terminas baigiasi rugsėjo 15 d. Visi jaunieji rašytojai (iki 30 m. amžiaus) prašomi iki tos datos savo kūrinius siųsti Romui Keziui, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N.Y. Kūriniai gali būti iš publicistikos (pvz. diskusijos apie kokį nors lietuviško visuomeninio gyvenimo aspektą), neeiliuotos kūrybos (pvz. trumpa novelė ar apysaka) ir eilėraščiai. Laimėtojams paskirta $450.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS XXI tomas jau išspausdintas. Jį redagavo dr. J. Girnius ir apima Oda-Pareiga. Šis tomas gražiai iliustruotas Palangos, Panevėžio ir kt. Lietuvos vietų vaizdais. Tome rašo 161 bendradarbis ir Lietuvos vietovėms talkino medžiaga dar 23 asmenys.

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO studentai ir filisteriai šiuo metu renka savo valdomuosius organus. Rinkiminė komisija yra Clevelande, kandidatų išstatyta 33.

AMERIKOS IR KANADOS LIET. R. K. VARGONININKŲ SAJ. suvažiavimas įvyko rugpiūčio 21-23 d. Marquette Park Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir mokykloje.

STRATFORDO FESTIVALIS užsieninių filmų programoje turi ir vieną lietuvišką filmą, pavadintą romantine komedija "Adomas". Jis atstovauja sovietus, tačiau pagamintas Kauno studijos 1959 m., režisuojant V. Žalinkevičiui. Tekstas — Sir. Giros. Vaizduojamas gyvenimas Lietuvoje prieš II-jį Pasaulinį karą. Neturtingas žmogus, negalėdamas darbo gauti, nutaria išvažiuoti į kitus kraštus kartu su savo mylimąja mergaite. Tačiau jo planus sugriauna turtuolis, panaudojęs savo svarią padėtį, išniekinęs jo mergaitę ir t.t. Vargšui žmogui belieka vienintelis kelias — laukti geresnių laikų... Suprantama — "išlaisvintojų".Filme pajuokiamas turtingasis luomas ir bendrai visas gyvenimas prieškarinėje Lietuvoje. Filmas demonstruojamas Avon teatre rugpiūčio 25 d., ketvirtadienį, 2 val. 30 min. p.p. Bilietų kaina $1. Filmas lietuvių kalba su angliškais užrašais. **E.**

EDVARDAS ŠULAITIS, mūsų bendradarbis Čikagoje, neseniai baigė augštuosius prekybos mokslus ir dabar ruošiasi Certified Public Accountant egzamenams.

E. Šlaitis, be to, yra judrus visuomenininkas ir daug rašo. Jis tebeveda sporto skyrių "Drauge", porą metų redagavo "Sporto žinias" ir bendradarbiauja įvairiuose laikraščiuose.

RŪTA KILMONYTĖ - LEE nuo rugpiūčio 15 d. vaidina Los Angeles Philharmonic auditorijoje statomoje "Showboat" operetėje. Vaidinimai vyks išviso 6 savaites.

A. VILČINSKAS, buvęs Didž. Britanijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, šių metų pavasarį sėkmingai baigė augštąjį technikos mokslą ir išlaikė Londono universitete egzamenus Bachelor of Sciencen (Eng.) laipsniu.

Jaunas inžinierius — 22 metų amžiaus — pradeda dirbti Westminsterio statybos konsultantų projektavimo biure.

ANTANAS DUNDZILA iš Californijos skaitys aktualią paskaitą skautų lituanistinio auklėjimo reikalu Akademinio Skautų Sąjūdžio jubilėjinėje stovykloje, kuri vyks rugsėjo 4-11 d.d. Niujorko apylinkėse.

TOMAS REMEIKIS, DR. A. AVIŽIENIS, DR. E. KAMINSKAS, visi iš Čikagos, yra sutikę skaityti paskaitas lietuviško gyvenimo temomis Akademinio Skautų Sąjūdžio jubilėjinėje stovykloje, rugsėjo 4-11 d.d. prie Niujorko.

MASKVOS NAUJAI ĮSTEIGTAME "TAUTŲ DRAUGYSTĖS UNIVERSITETE studijuos Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos studentai. Visas kelionės ir išlaikymo išlaidas apmokės sovietinis kultūros fondas. Universitetas rengiamas 25.000 studentų. Šiuo būdu Maskva tikisi paruošti naujus kadrus savo penktajai kolonai.

Tarptautiniai astronomų kursai vyko Nijenrode pilyje Olandijoje (tarp Amsterdamo ir Utrechto) nuo liepos 28 iki rugpiūčio 16 d. Juos suorganizavo Olandijos universitetų tarptautinio bendravimo fondas, paremtas Š. Atlanto Saj. Dalyvavo 65 jauni astronomai iš visų pasaulio kraštų, o paskaitas skaitė olandų, belgų, prancūzų, vokiečių ir JAV profesoriai. Nagrinėjamoji tema buvo "Paukščių tako struktūra ir evoliucija".

PRISIŲSTA PAMINĖTI

Vyt. Tamulaitis, Svirplio muzikanto kelionės, I knyga, išleido "Eglutė" dešimtmečio proga. Dailininkė — Aldona Simutytė. Immaculata Press, Putnam, Conn., 1960, 86 psl., kaina $2.50.

Juozas Kralikauskas, Šviesa lange. Romanas. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 29, 1960, London, 248 psl., Kaina $1.50.

Perkūno eilės, Išleido Sandara 1960 m. Chicago, Ill., atspausta 1000 egz., 64 psl.

Tautos praeities. Istorijos ir gretimųjų sričių neperiodinis žurnalas. Tomas I, knyga 2, Chicago, Ill., 1960, 165-332 psl.

Turinys: Dr. J. Jakštas — Dlugošas apie Žalgirio mūšį; St. Yla — Šiluvos steigėjas ir globėjas; kun. dr. J. Matusas — Sodas, daržas ir daržėlis Lietuvoje; M. E. Narbutas — Durbės kautynės; Ant. Vadopalas — Lietuviški dignitoriai; dr. Al. Račkus — Pilies Vartų herbo kilmė; Istorinė medžiaga; Bibliografija; Kronika; English Abstracts; Iliustracijos. Kaina $3.

Bronys Raila, Tamsiausia prieš aušrą. Straipsniai lietuvių politikos, visuomenės, idėjų klausimais 1946-1958. Viršelis Ritos Žukaitės. Išleido Srovė, spausdino ViVi Printing, Chicago, Ill, 448 psl. Kaina $5.

East and West, Vol. IV, No. 26, June 1960, 265-292 psl.

Pranys Alšėnas, Maži žodžiai apie didelius dalykus. Benamio minčių mozaika su prof. dr. A. Ramūno pratartimi Viršelį ir titulinį lapą piešė dail. T. Valius. Išleido sp. b-vė "Rūta". 89 Napier St., Hamilton, Ont., Canada, 1960 m., 261 psl.

Lietuvių Dienos, 1960 m. birželis, Nr. 6 (105), X$ metai, 28 psl.

Turinys: J. Kajeckas — Viltis kasdienė mūsų duona; Mūsų diplomatų pasitarimai; Kūryba geriausia propaganda; A. Masionis — Ateitininkai; Rom. Kisielius — eilėr.; Villi Gutting — Duona iš lietuviškų varpų; M. Groinytė Pelk — Klumpės; M. Musteikis — Teatras pavergtoje Lietuvoje; Žalgiris; M. Vaitkus — Didysis tylusis; Knygos ir autoriai; Veidai ir vaizdai; Angliškas skyrius.

Gaudeamus, Studentų Ateitininkų Sąjungos informacinis leidinys, VIII metai, 1960 m. liepos mėnuo, Nr. 5, 36-51 psl. Rotatorinis leidinys.

Rinktinė, Nr. 6, Nidos Knygų Klubo leidinys, 1960, 80 psl. Kaina 75 c.

Šv. Pranciškaus varpelis, 1960 m. liepa, Nr. 7, 193-224 psl.

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

Draudimai

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos radijai, patefonai, teiprekorderiai
[illegible] VYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

PLUMBING and HEATING
J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.
Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.
148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

• 2 MODERNIOS HOLIWOOD SOFOS arba
• 2 PATOGIOS GULĖTI LOVOS
• 2 DVIEJŲ AUGSTŲ STALIUKAI
• 1 KAVOS STALIUKAS

Universalūs baldai įvairioms paskirtims: salionui, miegamąjam, vasarnamiui, žaidimų ar svečių kambariams. Lengvai pritaikomi betkokiam kambariui ar paskirčiai. Matracai verčiami, visi 4 colių storio airfoam, kas užtikrina neribotai ilgą dėvėjimą ir labai patogūs. Gražios išvaizdos. Galima pirkti įvairiu apmušalu po vieną, poromis arba kaip grupė su staliukais.

MOHAWK FURNITURE LTD.
2446-8 Danforth Avenue.
Keičiame senus matracus naujais.
Remontuojame visų rūšių baldus.
Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

Dovercourt Rd. - Dundas
1 atvira skola 10 metų
$1.500 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, vandeniu alyva šildomas. Kaina $15.700.

Jane - Annette
Bungalow
$1.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 5 kamb. su 2 miegamaisiais, garažas, platus šoninis įvažiavimas. Kaina $12.500.

Bloor - Windermere
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per 2 augštus, garažas, šoninis įvažiavimas. Tuoj galima užimti. Kaina $16.900.

Bloor - Rusholme Rd.
$3.500 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, visas namas geram stovyje. Arti Bloor. Kaina $16.900. Vieta pasistatyti mašinai.

Howard Park - Dundas
1 atvira skola 10 metų
$2.500 įmokėti, mūrinis, 9 kamb., išilginis planas, 3 virtuvės, 2 garažai. Mokėjimai tik $100 mėnesiui įskaitant palūkanas. Kaina tik $16.900.

Bungalow
Queensway - Royal York
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 5 kamb. priedo 2 rūsyje, privatus įvažiavimas, garažas. Geras susisiekimas. Prašo $15.900.

Bloor - High Park
Atskiras - 7 kamb. - 2 augštai
$4.500 įmokėti, mūrinis iki pat stogo, mod. virtuvė, ½ minutės iki Bloor. Idealus pirkinys. Savininkas išvažiuoja iš Kanados. Paskubėkit. Kaina $17.900.

Dundas - Glenlake
4 kambariai I-me augšte
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kamb. per 2 augštus, garažas. Viskas naujai atremontuota. Savininkas išvažiuoja iš Kanados. Prašo $17.900.

Pacific Ave. - Annette
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 9 kamb., 3 mod. virtuvės, dvigubas garažas, alyva šildomas. Tuoj pat galima užimti. Kaina $18.500.

Bloor - Bathurst
8 kamb. - 2 augštai - 1 skola
$4.900 įmokėti, mūrinis, šiurkščių plytų, 20 metų senumo, atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, garažas, platus įvažiavimas. Savininkas pirko. Turi būti skubiai parduotas. Pasiteiraukit.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

T. STANULIS
Darbo tel. RO. 2-8255
RO. 6-0105 namų.
2336 BLOOR ST. W.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

LENGV. ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Praėjusį sekmadienį Toronte Rennie parke KSA pravedė lengv. atletikos pirmenybes, kuriose išimtinai dalyvavo tik prieauglio klasė. Iš stovyklų sugrįžę jaunieji lengvatlečiai nepradžiugino geromis pasekmėmis.

Jaunių A klasėje geriausi buvo Žaliauskas ir Klimas šuolyje į augštį peršokę 5'7". Jaunių B klasėje išsiskyrė Sapijonis, jaunių C klasėje daugiausia tikimasi iš Astrausko J., Petrausko ir Danaičio.

Mergaičių A klasėje, nedalyvaujant vytietėms, trūko dalyvių. Čia geriausią pasekmę pasiekė Z. Barauskaitė, nustūmusi rutulį 29'1". Ji buvo geriausia ir mergaičių B klasėje. Mergaičių C klasėje turėjome porą dalyvių, kurios jau kaikur pasirodė neblogai. Šiose pirmenybėse pirmą kartą buvo pravestas 50 yd. kliūtinis bėgimas, kurio pasekmių dar negalime palyginti.

Gaila, kad lengv. atletika mūsuose dar negali tinkamai įsipilietinti. Ir šį kartą SA turėjo rimčiau pasiruošti šioms pirmenybėms. Į pirmenybes atsilankė nemažas būrelis tėvų, kurie su įdomumu sekė jaunųjų pasirodymus. Aiškesniam pirmenybių vaizdui pateikiame techniškas pasekmes.

Jauniai A. Į tolį — 1. Žaliauskas 20-10; 2. Batūra 19-4; 3. Gaižutis 19-3 (visi Aušros). Šuolis į augštį — 1. Klimas 5-7; 2. Rušas 5-2; 3. Žaliauskas 5-2 (visi Aušros). Rutulys 8 svarų — 1. Klimas 51-0; 2. Rušas — 44-10½; 3. Batūra 43-8½. Diskas (moterų) — 1. Klimas 153-6; 2. Batūra 120-10; 3. Žaliauskas 113-0.

Jauniai B. 75 yd. bėgimas — 1. Sapijonis (A) 9,2; 2. Jasiūnas (V) 9,8; 3. Astrauskas 10,0 (A). Į augštį — 1. Sapijonis 4-7; 2. Astrauskas 4-6; 3. Grigas (A) 4-4. Rutulys — 1. Sapijonis 32-9¾; 2. Ramanauskas (A) 28-6½; 3. Astrauskas 28-6½.

Jauniai C. 75 yd. bėgimas — 1. Petrauskas 10.3; 2. Danaitis 10,4; 3. Kryžanauskas 11,4 (visi Aušros). Į augštį — 1. Astrauskas 4-0; 2. Danaitis 3-11; 3. Petrauskas 3-11. Į tolį — 1. Petrauskas 12-5; 2. Danaitis 12-5; 3. Paškauskas (A) 10-7.

Mergaitės A. 50 yd. bėgimas — 1. Sapijonytė (A) 7.2; 2. Bilkytė (A) 7.4. 50 yd. kliūtinis bėgimas — 1. Supronaitė (V) 9.0; 2. Romanoff (A) 9,2; 3. Bilkytė 9,9. Rutulio stūmimas — 1. Barauskaitė (A) 29-1; Sapijonytė 23-5¼; 3. Grigaitė (A) 21-5½. Diskas — 1. Sapijonytė 68-1; 2. Grigaitė 66-4.

Mergaitės B. 50 yd. bėgimas — 1. Barauskaitė 7,0; 2. Romanoff 7,1; 3. Supronaitė 7,3. Diskas — 1. Barauskaitė 72-10. Į tolį — 1. Barauskaitė 13-9¾; 2. Supronaitė 13-8; 3. Romanoff 13-4. Į augštį — 1. Romanoff 4-2; 2. Šostakaitė (A) 4-0; 3. Supronaitė 3-10.

Mergaitės C. 50 yd. bėgimas — 1. Romanoff M. (A) 7,7; 2. Bilkštytė (V) 7,7; 3. Jurevičiūtė (A) 7,8. Į tolį — 1. Romanoff 12-½; 2. Jurevičiūtė 10-8. Į augštį — 1. Romanoff 3-6; 2. Jurevičiūtė 3-4.

A. S.

Cigarečių gamyba parodoje

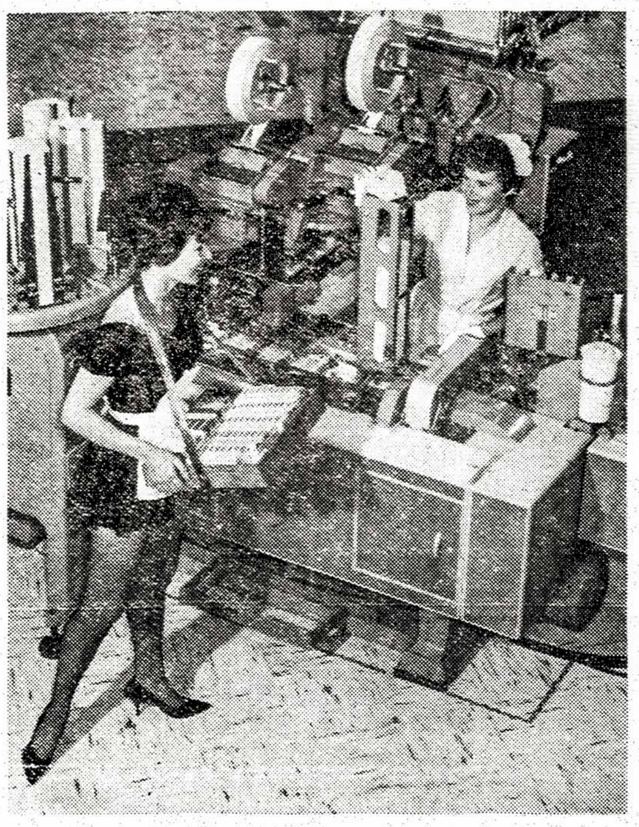

Moderniška gamybos įmonė, gaminanti filtrinio tipo cigaretes, pavaizduojanti maždaug $225.000 vertės įmonę, bus nemokamas pajvairinimas šių metų Kanados Valstybinėje Parodoje.

Fabrikas įrengtas Imperial Tobacco Company. Jis ištikrųjų parodos veikimo metu bus naujas fabrikas Toronte, gaminąs Matinee cigaretes pagal federacinės valdžios fabrikų bei uostų licencijas.

Parodos metu — nuo rugpiūčio 24 iki rugsėjo 10 d. — įrengimai veiks "maždaug pusę greičio", kad lankytojams duotų geresnių galimybių pamatyti kiekvieną veiksmą, kaip daromos ir supakuojamos filtrinės cigaretės.

Nors ir sulėtinai dirbant, fabrikas pagamins apie 650.000 pakelių, už kuriuos federacinė valdžia gaus $156.000 akcizo mokesčio.

Matinee cigarečių gamybai naudojamų medžiagų pavyzdžiai bus išstatyti gamybos aplinkoje. Ryšulys medžiagos, kuri dedama į filtrą, rodo, kad tai yra minkštas pūkinis celiuliozės produktas, toks pat, koks naudojamas gaminant veidui nusišluostyti nosinaites.

Galiuko paviršius yra iš smulkiai sumaltu kamščiu padengto popierio, kurio storis tėra keturios tūkstantosios colio. Kamštis naudojamas, matyt, dėl to, kad žmonės yra įpratę prie tokio tipo cigarečių, bet svarbiausia, kad jis nelimpa prie lūpų.

1934 m. Kanados Valstybinėje Parodoje tos pat kompanijos taip pat buvo rodoma cigarečių gamyba.

Hiram McCallum, CNE generalinis menadžeris, pareiškė, kad jis su džiaugsmu sveikina grįžimą šios rūšies pajvairinimo.

Tabakas yra brangiausias žemės ūkio produktas Ontario provincijoje, 1959 m. ūkininkams davęs $86.000.000, o jo naudojimas teikia vienas iš didžiausių pajamų federacinei valdžiai. Federacinės pajamos iš cigarečių ir tabako produktų akcizo mokesčio kasdien prašoka $1.000.000.

R. CHOLKAN
REAL ESTATE LIMITED
REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausias morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

JANE — ANNETTE
$1.500 įmokėti, puikus 5 kambarių mūrinis bungalow, alyvos šildymas, kietmedžio grindys, atviras židinys salione, recreation kambarys rūsyje, garažas su plačiu įvažiavimu, arti susisiekimo. Pilna kaina tik $12.500.

RUSHOLME RD. — COLLEGE
$2.000 įmokėti už tą gražų didžiulį 9 kambarių atskirą mūrinį namą — dupleksą, vandens alyvos šildymas, vonia pirmame augšte ir antrame, arti puikaus parko bei naujojo vaikų darželio, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos.

JANE — ANNETTE
$3.000 įmokėti, šiurkščių plytų, 6 kambarių namas, vandens alyvos šildymas, dvi virtuvės, gražus didžiulis recreation kambarys rūsyje, garažas su šoniniu įvažiavimu, žemi mokesčiai, parduodamas dėl senatvės.

ST. CLARENS AVENUE
$3.800 įmokėti, 9 gražių kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas. Ultra modernios virtuvės, 2 vonios, puikus recreation kambarys rūsyje, alyvos šildymas, garažas, gražus kiemas, butas šeimininkui ir plius $140 mėnesiui nuomos, gyvenate beveik veltui, vienas iš gražiausiai įrengtų namų tame rajone.

12 NAUJŲ DUPLEKSŲ!
$4.500 įmokėti, visai nauji, kiekvienas dupleksas turi 2 butus po šešius kambarius (3 miegami), modernios statybos, gražūs dideli langai, dvigubi garažai su privačiu įvažiavimu, 20 metų skola, arti susisiekimo, puikus pirkinys.

RONCESVALLES — HIGH PARK
$4.500 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, 10 metų skola, arti puikiojo susisiekimo bei krautuvių.

JANE — BLOOR
$4.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 virtuvės, 2 vonios, puikios kietmedžio grindys, garažas, didžiulis kiemas. Ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, arti Bloor. Skubus pardavimas.

INDIAN ROAD — BLOOR
$5.000 įmokėti ar net mažiau, už tą didžiulį erdvų 11 kamb. atsk. mūr. namą, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, gražus kiemas, namas be skolų, žema kaina.

WINDERMERE AVE. — BLOOR
$5.000 įmokėti ir viena skola balansui už 7 kambarių atskirą mūrinį namą, kvadratinis planas, alyvos šildymas, garažas, greitas užėmimas, parduodama kaip palikimas. Pilna kaina $18.700.

SWANSEA
$5.000 įmokėti, puikus 5 kambarių atskiras mūrinis bungalow, graži moderni virtuvė, vandens alyvos šildymas, recreation kambarys rūsyje, gražus didžiulis kiemas kokių labai retai galima rasti, kiekvienas žavėsis pamatęs ir tas kuris nemėgsta, privatus įvažiavimas.

RUSHOLME RD.
$10.000 įmokėti, didžiulis 16 kamb. atskiras mūrinis namas. 3 vonios, 3 virtuvės, vandens alyva šildymas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, 60 pėdų frontas, gauna apie $270 mėn. nuomos, plius 6 kamb. butas šeimininkui. 10 metų atvira skola.

P. KERBERIS
Namų tel. LE. 5-1584. Darbo tel. LE. 2-4404

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

Maskva reagavo į Eisenhowerio iššaukimą

(E) Eisenhoweris, kalbėdamas Čikagoje respublikonų suvažiavimo metu, š.m. liepos 27 d. kreipėsi į Chruščiovą ir pasiūlė, kad pasaulio tautos Jungtinių Tautų kontrolėje nubalsuotų, ar jos nori gyventi po komunistiniu, ar po demokratiniu režimu, koks kad yra JAV-se.

Šis Eisenhowerio iššaukimas neliko be atgarsio. Sekančią dieną, liepos 28 d., Maskvos radijas atsiliepė ir pabrėžė, kad Eisenhowerio pasiūlymas yra grubus kišimasis į kitų valstybių vidaus reikalus. Radijo komentatorius sakė, "Sunku pasakyti, ar šie reikalavimai yra demagogijos, ar ci nizmo atmiešti. Prezidento iššaukimas nori kitų tautų tautinį nepriklausomumą pajungti žemiečiam patikrinimui."

Lietuviai ir kitos tautos visą laiką tokio tautų apsisprendimo reikalavo ir reikalauja. Bet Maskva tokių balsavimų bijo, nes ji puikiai žino, kad leidus tautoms laisvai pasisakyti, neatsiras norinčių gyventi po komunistiniu režimu.

Varšuva. — Pasekdama Rytų Vokietija, Lenkija paskelbė, kad jos piliečiams draudžiama apmokėti betkokias sąskaitas svečių, atvykusių iš užseinio. Nevalia net valgykloje juos pavaišinti.

Klastą pamiršo

(E) "Die Welt" š.m. liepos 29 d. numeryje patalpino straipsnį: Sovietų Sąjunga švenčia savo sutarčių laužymą. Straipsnis pažymi; kad žymūs sovietų politikai: Švernikas, Kuusinenas ir Suslovas atvyko į Pabaltiją dalyvauti šventėse, ir savo kalbose neprimine, kad šiuos kraštus Sovietų Sąjunga išsiderėjo Hitlerio - Stalino sutartimi. Pro šį faktą jie prajėjo taip, lyg tai būtų savaime suprantamas ir dėmesio nevertas dalykas. Kuusineno kalba buvo ypatingai pilna polemikos prieš Vakarus; šitai liudija, kad per 20 metų Maskvos ekspansionistinė politika tebėra nepasikeitusi. Toliau rašoma apie 1939 m. rugpiūčio 23 d. sutartį, kuri lietė ne vien tiktai Lenkijos padalinimą; joje buvo nutarta, kad šiaurinė Lietuva, kokių nors teritorinių - politinių pasikeitimų atveju, turi sudaryti Vokietijos - Sovietų Sąjungos interesų sferų rubežių. Atsilygindamas už Lietuvą, Stalinas 1939 m. spalio mėn. sutartimi padovanojo gerą Lenkijos dalį Hitleriui.

Straipsnis smulkiai aprašo inscenizuotus rinkimus bei Pabaltijo valstybių tariamai savanorišką įsijungimą Sovietų Sąjungon. Taipgi pažymima, kad sovietai sulaužė savo metu Molotovo 1939 m. duotą pareiškimą, jog Pabaltijo valstybių suverenumas nebus pažeistas ir kad į jų vidaus reikalus nebus kišamasi.

Žmogus komunistiniame rojuje

Vienas Vakarų reporteris, grįžęs iš Čekoslovakijos, pasakoja savo įspūdžius. Jis pareiškė: "Būdamas liberalas, aš niekad netikėjau, jog komunistinis režimas gali būti toks supuvęs, kad daugelis žmonių gali būti taip prispausti ir nelaimingi ... Atrodo neįtikima, kad žmonės rizikuotų viskuo, idant galėtų trumpo su manimi pasikalbėjimo metu pasiskųsti savo nežmoniškomis gyvenimo sąlygomis ir savo vaikų likimu, praėjus vienai ar antrai dekadai, kai niekas nebeturės nei valios nei jėgų pasipriešinti esamam režimui". E.

Terorizuoja vykstančius į užsienį

(E) Piliečiai, kurie gauna oficialų leidimą išvykti užsienin, turi pasirašyti sekančio turinio pareiškimą: "Aš, žemiau pasirašęs, pareiškiu, kad esu laimingai gyvenęs tarp Rumunijos piliečių. Man buvo suteiktos visos darbo ir mokslo lengvatos. Aš šiuo pareiškiu, kad į kurį kraštą bevažiuočiau, aš niekad nedalyvausiu veiksmuose, priešinguose mano kraštui, taipgi niekad netalkininkausiu veiksmuose, nukreiptuose prieš Rumunijos žmones ir vyriausybę. Šio pareiškimo metu, vadovaudamasis savo laisva valia, aš sąmoningai prisiimsiu visą atsakomybę už pasėkas, kurios iškiltų tuo atveju, jei nesilaikyčiau duoto pasižadėjimo." Saugumo policija, drauge su Rumunijos sporto federacija atydžiai po kelis kartus tikrina kiekvieną kandidatą į sporto olimpiadą Romoj. Specialūs politiniai prižiūrėtojai juos lydės ir prižiūrės Romoje. Praėjusios olimpiados Melburne metu, 14 Rumunijos sportininkų (viso jų buvo 49) atsisakė grįžti į Rumuniją.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia — kad rezultatai buvo tokie, kad išgije pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši naują gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu **Preparation H.**

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Bloor - Durie
$5.000 įmokėti, 7 kambarių mūro atskiras, mod. virt., kambariai dideli, privatus įvažiavimas 9 pėdų pločio, didelis ir gražus kiemas.

Bloor - Rusholme
$8.000 įmokėti, atskiras mūro, 12 kamb. po keturis kamb., 3 augštų, privat. įvaž., 2 garažai.

Bloor - Indian Rd.
$5.000 įmokėti, 6 kambarių, 2 augštų, atskiras mūro garažas.

Runnymede - Annette
$2.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, 2 garažai. Kaina $19.000.

Bloor - Armadale
$7.000 įmokėti, mūro atsk. 7 kambarių, mod. virtuvė, vand. alyva šildomas, garažas.

Bloor - Ossington
$2.000 įmokėti, 8 kamb. mūro namas, garažas, kambariai dideli ir gražūs. Kaina $12.000. Skolų nėra.

Bloor - Runnymede
$1.500 įmokėti, mūro atskiras ½ augšto, 7 kambarių, garažas, geroj vietoj. Kaina $11.000.

Laurence - Avenue Rd.
$4.000 įmokėti, 6 kamb., bangaliukas, atsk., mūro, gražus kiemas, garažas, privatus įvažiavimas. Skolų nėra. Kaina $15.000.

J. KUDABA
Įstaigos tel. LE. 4-9211
Namų tel. RU. 3-2105

Taupyk pirkdamas
High Park rajone arti Bloor ant Beresford Ave., skubiai parduodamas atskiras su garažu ir dideliu sklypu kampinis dviejų augštų namas, 7 erdvūs ir šviesūs kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, oru alyva apšildomas. Kaina $16.400, įmokėjimas $4.500, vienas morgičius tinkamas pirkėjui. Pardavėjas pirko namą kitame mieste. Nepraleiskite progos — pirkinys tikrai geras. **Skambinkite J. Beržinskui, LE. 4-9211, arba namuose RO. 2-3940.**

Dufferin - Bloor
8 kambarių mūrinis namas su 2 moderniškom virtuvėm, didelis kiemas. **Skambinti B. Sergautis, LE. 4-9211.**

Investuokime į žemę
10 akrų dirbamos žemės, 5 mylios nuo Toronto, labai geras investavimas, galimybė greitu laiku padvigubinti pinigus. Kaina tik **$7.500,** nedidelis įmokėjimas, vienas atviras morgičius balansui. Suinteresuoti šiuo arba bendrai žemės pirkimu **skambinkite B. Sergautis — LE. 4-9211.**

Dėmesio statybininkai!
Netoli Port Credit parduodama 20 sklypų rezidenciniam rajone, nebrangi kaina. Geros išmokėjimo sąlygos. **Kreiptis B. Sergautis.**

High Park Ave. — 12 kamb.
$2.500 įmokėti, atskiras mūro namas su baldais, 4 butai, 2 garažai, didelis kiemas, labai geros pajamos. Be morgičių. **Skambinti W. Jocas.**

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD

1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)

Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Farma 50 mylių nuo Toronto
$8.500 visa kaina už 125 akrus su visu pasėliu — 7 akrai linų, 7 akrai alfalfa, kiek mišro, — 6 kamb. namą su sklepu; gerą tvartą ir vištininką. Per ūkį eina upelis.

Bloor - Havelock
$5.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 15 kambarių namas, vandeniu alyva šildomas, 6 virtuvės, 3 vonios, su visais baldais. Mėn. pajamos $469. Didelis sklypas, priv. įvažiavimas, garažai, be morgičių. Priešais parką.

Krautuvė Bloor prie Dufferin
$10.000 įmokėti, mūro, atskiras, didelė krautuvė, du butai su 12 kamb. Vandeniu alyva šildomas. $370 nuomos į mėnesį. Garažui vieta. Tie patys nuomininkai jau 7 metus gyvena.

10 akrų prie Toronto
$1.500 įmokėti, 25 mylios nuo Toronto prie Milton. Puikiausia vieta viščiukų farmai ar daržininkystei. Arti nauji namai. Didelės perspektyvos ateityje.

Bloor - Dufferin
$1.500 įmok., pusiau atskiras, 7 k., 2augštų, išilginis koridorius, alyva šildomas, didelis sklypas, garažas, be morgičių.

Tripleksas St. Clair - Oakwood
$10.000 įmok., mūro, atskiras, 14 kamb., 3 metų senumo namas, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos, garažai.

Dupleksas - High Parke
$5.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 2 butai su 10 kamb., modernios virtuvės, šiltu vandeniu ir alyva šildomas, 2 garažai, balansui 10 metų morgičius.

Krautuvė su namu
$3.500 įmokėti, mūrinis namas, alyva šildomas, didelė krautuvė su 2 kambariais ir viršum atskiru įėjimu du butai su 6 kamb. Balansui 10 metų morgičius.

Bloor - Concord
$900 įmokėti, mūrinis, 6 dideli k., išilginis koridorius, alyva apšildomas, visai prie Bloor. Visa kaina $11.900.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

Menary and Son

REALTOR

431 Roncesvalles Avenue
arti Howard Park Avenue.
LE. 5-1112-3-4

FERN AVE. ir RONCESVALLES AVE.
$16.900, išmokėtas, gryno mūro, pusiau sujungtas gyvenamas namas 8 kambarių 3 augštuose. 2 virtuvės, puikus kiemas, mažas įmokėjimas, balansui vienas morgičius. Galima tuojau užimti.

BERESFORD - RUNNYMEDE RD.
18.900, išmokėtas, gryno mūro, sujungtas namas, 7 didelių kambarių dviejuose augštuose, alyvos šildymas, bendras šoninis įvažiavimas ir garažas. Vienas morgičius balansui prie nuosaikaus įmokėjimo.

CONSTANCE - RONCESVALLES AVE.
$18.000, 8 didelių kambarių, 3 augštų, gryno mūro, pusiau prijungtas; laina ir garažas. Koridorinė sistema. Nuosaikus įmokėjimas.

MARGUERETTA - BLOOR ST.
$17.000. Gryno mūro dupleksas — 4 kambariai viršuje ir 3 kambariai apačioje. Vandens šildymas alyva. Galima tuojau perimti.

Ken WILES
REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

St. Clair - Dufferin
$1.500 įmok. už mūr. 6 kamb. namą. 2 virt., garažas, arti kraut., vienas 10-čiai metų morgičius išmokėjimui. Prašo $13.500.

Bloor - Dufferin
$2.500 įmok., mūr. atsk. 7 kamb. per du augštus, 2 mod. virt., alyva šild., 2 vonios, garažas. Skubus pardavimas.

Bloor - Windermere
$2.500 įmok., mūr. atsk. 6 kamb., kvadratinis planas, šoninis įvaž., garažas, did. kiemas. Prašoma kaina žema.

Jane - Annette
$3.000 už biznį su visais įrengimais. Maisto ir smulkmenų prekyba labai gražiai įrengta. Savaitinė apyvarta $600-700. Pasiteiraukit.

High Park Ave.
$4.000 įmok., 9 kamb. gero mūro, atsk., 4 kamb. pirmame augšte, 2 mod. virt. ir visas namas modern. įrengtas. Galima tuoj užimti. Prašo $19.000.

Marion - Roncesvalles
$4.000 įmok., 10 kamb. atsk. gerų plytų, naujas vand. alyva šild., 2 mod. virt., dvigubas gar., namas labai geram stovyje. Geras pirkinys.

Dundas - Runnymede
$4.000 įmok., atsk. mūr. biznio namas, kraut. tinkama betkokiam biznui ir 5 kamb. butas. Did. sklypas, vieta 3 mašinom pastatyti. 10-čiai metų išmokėjimas. Kas nori pradėti savo biznį, geras pirkinys.

Dundas - Roncesvalles
$4.500 įmok., mūr. 9 did. kamb., labai švarus, vand. alyva šild., dvig. garažas, vienas 10-čiai metų morgičius išmok. Namas arti visų patogumų.

Jane - Annette
$6.000 įmok., rupių plytų, atsk. originalus dupleksas, viskas įrengta dviem šeimom. Labai graži vieta, arti kraut. ir susisiek. Priv. įvaž., dvig. garažas. Jums tikrai patiks.

Annette - Jane
$9.000 įmok. už 3 metų senumo 14 kamb. origin. triplekšą. Namas visas išnuomotas, rami vieta, arti mokyklos ir susisiek. Ilgos ir lengvos išmok. sąlygos. Puiki investacija.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner
apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.

Turime didžiausią apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių. garažų, įvairių biznių ir t.t.

150 akrų farma, mūrinis gyv. namas, geri tvartai. Prie gero kelio, netoli Stayner.

80 akrų farma prie 26 plento. Labai geras gyv. namas ir tvartai.

100 akrų farma netoli Collingwood. Geri pastatai. pilna kaina $6.000.

200 akrų tabako farma su visais reikalingais pastatais. **Pilna kaina $25.000.**

Gazolino stotis ir maisto produktų krautuvė — Self Service — prie 24 plento. 5 kamb. labai gražios gyv. patalpos. Naujas pastatas. Geras biznis. **Prašoma kaina $18.000.**

2½ akro biznio sklypas prie ežero ir 26 plento, tarp Springhurst ir Collingwood. **Pilna kaina $1.700.**

DĖMESIO! Turime daug gerų, bet čia neišvardintų pirkinių. Atvykite ir įsitikinsite.

ADRESAS:

G. D. HUNT REAL ESTATE
Įstaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516

Namų:
VYT. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.
Tel. 2337

Taisau televizijas, namų ir auto radio.
Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.
Tel. LE. 2-7284

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ ROBŲ **siuvėjas**
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos lietuviai yra išvakarėse didžiųjų šių metų įvykių. Gal būt niekada Čikagos istorijoje nėra buvę tiek didesniųjų lietuviškųjų susibūrimų, kaip šių metų Darbo dienos savaitgalį — rugsėjo 3-5 d.d. Trys nedarbo dienos čia bus panaudotos daugelio organizacijų metiniams ar retesnio pobūdžio suvažiavimams bei kitokiems parengimams.

Pirmoje eilėje čia tenka paminėti Ateitininkų Federacijos kongresą, kuris, galimas daiktas, sutrauks daugiausia dalyvių. Čia suvažiuos JAV ir Kanados ateitininkai, o taip pat po vieną, kitą iš tolimesnių valstybių. Kongreso metu yra numatyta ne tik posėdžiai, bet ir vieši vakarai, jų tarpe ir didelis koncertas.

Taip pat vienu iš didesniųjų to ilgojo savaitgalio įvykių žada būti X-sios Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės, tiksliau pasakius, II-ji šių žaidynių dalis. Panašios apimties žaidynių Čikagoje jau nėra buvę nuo 1956 metų, nors tada čikagiečiai turėjo progą matyti tik salės sporto šakų varžybas. Šios žaidynės bus sukaktuvinės, nes yra 10-sios iš eilės, skaitant nuo pirmųjų, įvykusių Toronte. Tikimasi, kad žaidynėse dalyvaus apie 300 jaunimo, jų tarpe nemažai iš Kanados.

Šioje vietoje taip pat norisi pažymėti ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos visuotinį narių suvažiavimą, kuris jau bus VI-sis iš eilės. Šiuo suvažiavimu bus paminėtas ir Sąjungos gyvavimo dešimtmetis. Be posėdžių, paskaitų ir kt., numatomas banketas - vakarienė su šokiais. Paskutinis toks suvažiavimas įvyko 1958 m. Baltimorėje. Kaip rengėjai informuoja, svečių ir atstovų yra tikimasi susilaukti iš įvairių Amerikos vietovių.

Jeigu visi augščiau minėtieji įvykiai neturės politinio atspalvio, tai sekantis iš jų — Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Tarybos suvažiavimas kaip tik bus juo paženklintas. Rugsėjo 3-4 d.d. Talkos Tarybos posėdžiuose, be abejo, bus pasisakyta dėl mūsų politinių "veiksnių" veiklos ir bendrai dėl laisvinimo problemų. Nors ir būdami politikais, susirinkusieji neturės vargti vien tik Dariaus-Girėno posto posėdžių salėse. Rengėjai irgi numato banketą su šokiais Midwest viešbučio patalpose. Į suvažiavimą atvyksta delegatų iš Niujorko, Clevelando, Detroito, Kanados ir kitur.

Tiek bus įvairių didesniųjų suvažiavimų, kuriuos mums pavyko sužinoti. Galimas daiktas, kad tuo metu taip pat posėdžiaus Našlių ir Našliukų klubų delegatai, Rūgštaus Pieno draugijų atstovai bei kiti populiarūs vienetai. Žinoma, jie visi per tuos suvažiavimus ar po to rūstaus — kodėl tiek mažai dalyvių susilaukė. Ir net gaila tų rengėjų arba paprastų žmonių, kurie lyg tyčia priklauso 2-3 organizacijoms, posėdžiaujančioms ar sportuojančioms tuo pačiu metu.

Tiesa, dar reikia ši tą pridėti. Kada kaikurie čikagiečiai nersis iš kailio, norėdami patekti į gausius parengimus, apie 100 Čikagos liet. tautinių šokių grupių narių ir apie tiek organizuotų ekskursantų dalyvaus Kanados Lietuvių Dienoje Toronte. Kiti juos, žinoma, kaltins lokalinio patriotizmo stoka, tačiau ką gi tie žmonės padarys, jeigu viskas vyksta vienu kartu. Palinksminti Kanados lietuvius irgi juk reikia.

Galima drąsiai užtikrinti, kad didžiausias Čikagos lietuvių būrys sau ramiai pasuks į "Sadūnus" prie Michigano ežero, prie žymiųjų Visconsino ežerų ar kitų šlapių vietų ir ten ramiai vartysis saulėje ar meškerėmis trauks plačiauodeges žuvis. Kiti gal ir turės gerą progą pasiteisinti ir piktai pareikš: jūs prirengėte ten visokių dalykų, taip kad aš negalėdamas apsispręsti, kur geriau važiuoti, padariau savo privatų išvažiavimą. Ir ką gi tu tokiems gudragalviams gali padaryti?

•••

Jau anksčiau buvome rašę apie LŽS Čikagos skyriaus suruoštą žurnalistinę popietę, kurioje buvo diskutuojamas kultūrinio bendradarbiavimo su tėvyne klausimas. Šioje vietoje norisi supažindinti su nuotaikomis, patirtomis po tų mūsų žodžių.

Reikia pasakyti, kad nemaža tas diskusijas išgarsino paraudonavęs dienraštis "Vilnis". Jis net du kartu apie tai paminėjo, žinoma, tendencingai įvykį atpasakodamas ir pridėdamas savotiškus komentarus. "Vilnimi" pasekė ir "Draugo" P. Janulis, kuris, prisirankiojęs "išminties" iš jo vadinamos "Maskvos pasturlakos", pabėrė tikrai daug žurnalistinių "perlų".

Tarp P. Janulio ir "Vilnies" tebuvo tik vienas ryškesnis skirtumas: jis tų diskusijų dalyvius pavadino "kvailas idėjas į galvą įsimušusiais žmoneliais", asmenimis "su maišais ant galvų" ir pridėjo visą eilę "kultūrinių" terminų iš "draugiškojo" žodyno; "Vilnis kažkaip nesutiko su jos citatomis pasinaudojusiu P. Januliu ir tuos "kvailus" diskusininkus pavadino "daugiau smegenų turinčiais dypukais".

Taigi dabar sunku žinoti, kas per vieni tie diskusininkai buvo? Rimti juokdariai teigia, kad reikėtų pažiūrėti į Albino Valetino "Peklos knygą", gal ten rastųsi padoresnis atsakymas. Iki šiai dienai tikro sprendimo dar nesusilaukta.

Atlikti darbai...

(Atkelta iš 3 psl.)

lietuvių kalbą. Štai ir kyla iš to visa lietuvio išeivio programa: susirūpinti, ir ne tik susirūpinti, bet ir dirbti savoj išeivijoj taip, kad ji ir išliktų lietuviška ir savo forma, ir savo esme.

Ateitininkija, kaip minėjau pradžioje, yra idealistinė organizacija, dirbusi ir pasiryžusi dirbti Dievo, tautos ir artimo labui. Šiandien tauta yra tiesioginiame pavojuje ir todėl natūralu, kad ateitininkija nukreipia visą savo energiją į šią pusę. Kaip dirbti, kaip įsijungti, kaip įkinkyti visas ateitininkiškas jėgas šiam darbui, tai jau kita kalba. Pagaliau yra visa organizcijos struktūra, išbaigta struktūra, kuri ir gali ir privalo tuo susirūpinti. Ateitininkijai reikia išeiti ir vėl į plačius darbo barus, išeiti į viešumą, pamesti klubinio pobūdžio, kuris yra daugumoj uždaras, veikimą ir užsimoti plačiai. Ir norėčiau tikėti, kad ateitininkijos vadovybė, su stiprinta Ateitininkų būsimo Kongreso dvasia ir nutarimais, ir pasuks savo veikimą ta kryptimi. Ateitininkija eina dirbti tų darbų, kur yra dideliausio reikalo. Eina dirbti ten, kur yra pats didžiausias pavojus. O tie pavojai mums šiandien taip pat aiškūs!

Paieškojimai

ANTANAS PILIBAITIS — PILIBAVIČIUS, s. Antano, gimęs 1923 m. Kretingos apskr., Darbėnų valsč., Grušlaukio km., pajieškomas artimųjų iš Lietuvos. Rašyti: Kazys Ramonas, Kaunas, Palemonas.

PILKOS PRANO, gyvenančio Kanadoje, ieško Pilkaitė Dalia, gyvenanti Lietuvoje, Kurmaičių km., Gasčiūnų paštas, Joniškio rajonas.

Pas atostogaujantį mūsų jaunimą

(Atkelta iš 3 psl.)

niausių madų žurnalų. Skonio pajautimas neblogas, gal neperdaug kuklumo, bet vienu esi tikras. Daug, oi, daug pinigo kaštuoja ir tie paskiausios mados kostiumai, radijukai, ir tie įvairūs ir spalvingi po maudymosi aprėdalai. Kas juos perka? Tėvai nič nieko negaili savo dukroms, nors patys, rasi, gal ir labai susiveržti yra priversti ("mano duktė negali prasčiau rengtis už Antanų Audrę!").

Su berniukais reikalai lyg ir šviesesni. Čia bene didžiausią problemą sudaro rūkymas. Auklėtojai pasakoja, kad yra 14 m. "vyrų", kurie slapta traukia dūmą ir tiek. Ši problema, regis, bendra visiems laikams, visoms tautoms. Reikalinga daug kantrybės ir išmonės tokius reikalus tvarkant, rūkančiuosius sudraudžiant, aiškinant tą žalą, kurią jie sau patys daro. Tuo tarpu, ačiū Dievui, atsitikimų su alkoholio vartojimu, labai mažai pasitaiko ir nebūtų reikalo čia to plačiau ir minėti. Bendrai ir mergaičių ir berniukų tarpe, dar vis nemažai pasitaiko pareigingumo stokos. Žinoma, per dvi savaites stovyklų stebuklų nepadarysi, bet bandoma ir su ta, vis labiau įsigalinčia blogybe, kovoti. Tie visi dalykai labai vaizdžiai rodo, koki sunkų ir atsakingą darbą dirba įvairių jaunimo stovyklų auklėtojai ir tvarkytojai. Jiems yra būtina ir pačių tėvų talka, parama. Klaidingai elgiasi tie tėvai, kurie atvežę savo vaikus vasaros stovyklon, galvoja, kad dabar namuose galės pailsėti ir toliau tesirūpina jais jau pačios stovyklos. Visai kitas reikalas, kai tėvai bent savaitgaliais atvyksta, pasikalba su savaisiais, su auklėtojais, bando kartu spręsti susidariusias problemas.

•

Iš pasikalbėjimų su stovyklos tvarkytojais, galima pasidaryti išvadą, kad, aplamai žvelgiant, lietuviškasis jaunimas yra sveikas, žvalus ir lietuviškų nuotaikų pilnas. Jau pats faktas, kad jaunieji nesikrato ir mielai kasmet atvyksta lietuviškon stovyklon, daug ką sako. Pavojų ir pagundų jiems visad labai daug, bet jie nori likti ištikimais savo tėvų gimtajam kraštui, savąjai tautybei. Kovoti, žinoma, reikia, nevalia nieko nedaryti, bet gyvenamojo krašto kalbos vartojimas, deja, tikrai nemažės mūsų jaunimo lūpose. Vien tik šaltas tokių atstūmimas ar "išrašymas iš lietuviškųjų gretų", reikalo neišspręs, greičiau ji dar labiau pablogins. Jungtinėse Valstybėse šiais metais vyksta ar tik ne pirmoji tokio pobūdžio stovykla, kurioje stovyklaus Lietuvos Vyčių jaunimas, t.y. jau trečios, o gal net ir ketvirtos ar ir penktos kartos jaunimas, kurie jau visai nepažįsta savo tėvų gimtosios kalbos ir stovykla vyks anglų kalba, bet, suprantama, visiškai lietuviškoje dvasioje. Kokie bus tos stovyklos rezultatai, šiandien dar sunku pasakyti, bet jų turėtų laukti kiekvienas, kuris tik sielojasi lietuviškojo jaunimo ateitimi šiame kontinente.

Berlynas — V. Vokietijos prezidento kanceliarija Berlyne, Bellevue pilis, kuri buvo uždaryta dėl remonto, vėl atidaryta turistų lankymui.

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Driving School
859 COLLEGE ST. LE. 2-5461
1081 ST. CLAIR W. LE. 5-5556
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel RO. 7-9947
24 Hamberview Rd., Toronto.

Lake Simcoe
kuro, alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronto Lietuviškai kalbantieji skaukite Betty Vaitiekūnas WA 7-6181

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
•
Sav. D. KAUNAITĖ

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

.. ŠYPSENOS ..

Šuoliai

— Mano žmona pasiekė rekordą šuoly į augštį, — sako vienas vyras.

— O manoji — šuoly į tolį, — pastebi antras.

— Manoji gi, tai į šoną, — įsikiša trečias. — Kaip šoktelėjo kažkur prieš trejetą mėnesių, tai iki šiol jos nematau.

Susišnekėjo

Darbininkas atėjo pirmą dieną į naują darbovietę. Apie 10 val. jis nutraukė darbą ir pasiėmęs savo dėžutę ima pusryčiauti.

— Pas mus nėra pusryčių, — pastebi jam formanas.

— Aš taip ir maniau. Dėl to atsinešiau savo . . .

Moterims lengviau

Vyras skaito laikraštį ir randa žinutę, kad vienos žinomos firmos kasininkas dingo išsinešdamas kartu $6.000 firmos pinigų.

— Matai, kokie vyrai . . . — sako žmona, kai vyras perskaito jai žinutę. — Ar girdėjai kada, kad taip padarytų moteris?

— Na, joms tai paprasčiau. Jos kartu pasiima ir direktorių . . .

Gera prekyba

— Ar tikrai padarei gerą biznį iš saksofonų ir revolverių pardavimo?

— O, taip. Jei kas nuperka saksofoną, tai kaimynas perka revolverį . . .

Yra visokių dyvų

— Ar matei žmogų, kuris neturi rankų, bet skambina fortepijonu?

— Didelis čia daiktas. Mano kaimynė visiškai neturi balso, bet dainuoja visą dieną . . .

IŠ VAIKŲ GYVENIMO

— Ar turi jaunesnę sesutę?

— Ne, neturiu.

— Tai ką tu gali mušti? . . .

•

Senelė vakare sako savo keturių metų vaikaičiui:

— Mano mielas balandėli, kai numirsiu, tau paliksiu šį laikroduką . . .

Sekančią dieną anksti rytą berniukas pasibeldžia į senelės kambario duris ir šaukia:

— Senele, ar jau numirei?

•

Tramvajuje keleivis sako berniukui:

— Berniuk, uždaryk langą. Lauke šalta.

— O kai uždarysiu ar lauke bus šilčiau? — atsako berniukas.

•

— Atimdamas iš Onutės obuolį sulaužei septintą Dievo įsakymą, — motina aiškina sūnui.

— O jei būčiau neatėmęs, būčiau sulaužęs dešimtą Dievo įsakymą, kuris draudžia geisti svetimo daikto . . .

Po žemės ūkio parodos

Ūkininkas sutikęs pažįstamą, kuris savo gyvulius buvo išstatęs parodoje, klausia:

— Na, kaip ten buvo parodoje?

— Jaučiams skiriamą aukso medalį aš laimėjau, o kiaulių aukso medalį teko mano kaimynui Raulaičiui.

Damos atsakymai

Anketoj, kur aiškinamas įdomesnio amžius, dama klausimus užpildo šitaip:

Gimusi? — Taip.

Amžius? — Atominis.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkalnavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— VII Lietuvių Dienos bendrosios lietuvių pamaldos įvyks Šv. Jono lietuvių kapinėse sekmadienį, rugsėjo 4 d., 11 val. ryto. Šv. Mišias laikys J. E. vysk. Francis V. Allen, Toronto vyskupijos augziliaras. Ryšium su šiomis pamaldomis, parapijos bažnyčioje 11 val. pamaldų nebus. Tą dieną bažnyčioje tebus tik 9.30 val. pamaldos.

— Kanados lietuvių maldininkų kelionė į Midlandą įvyks rugsėjo 11 d., sekmadienį, kur 11 val. kankinių šventovės bažnyčioje įvyks lietuviams pamaldos, o po to prie lietuviškojo kryžiaus pamokslas. Maloniai skatiname, kad galimai daugiau tautiečių dalyvautų šioje maldininkų kelionėje.

— Antradienį iš parapijos bažnyčios lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Stasys Klumbys. Velionis ilgesnį laiką sirgo ligoninėje. Mirė sekmadienį aprūpintas paskutiniaisiais sakramentais. Velioniui priklauso parapijos gili padėka už nenuilstamą uolumą, talkininkaujant bažnyčios perstatymo darbuose. Nuoširdi užuojauta velionies našlei žmonai ir dukroms, ponų Dudų šeimai.

— Gerojo Ganytojo stovyklos koplyčioje pamaldos sekmadieniais 10 ir 11 valandomis.

— Lietuvių kapinėse jau užsakyta pora antkapių. Jie daromi pagal lietuvių dailininkų projektus. Lietuvių Dienų išvakarėse kapinių aikštes norima ypatingai aptvarkyti, kad kapinės atrodytų gražiai, juo labiau, kad tą dieną pirmą kartą jas aplankys Toronto vyskupas. Tikimasi, kad lietuviai, kurių giminės šiose kapinėse jau yra palaidoti, prie savo artimųjų kapų papuošimo taip pat prisidės.

— Pakrikštytas Erikas Andrius Petrusevičius.

— **Spaudos bendrovė "Žiburiai"** vasario 16 gimnazijai paaukojo Kregždutės II dalies 10 vadovėlių, $30 vertės.

— Gimnazijos direktorius dr. J. Grinius savo laiške rašo, kad mikinius, kurie ateina į gimnaziją jau lankę vokiškas pradžios mokyklas, reikią pradėti mokyti lietuvių kalbos iš lietuviškų pradžios mokyklos vadovėlių.

Sol. V. Žiemelytė

rugsėjo 2 d., penktadienį, koncertuos Kanados Valstybinės Parodos muzikos pastate. Koncerto pradžia 6 val. vak.

Be to, mūsų solistė yra pasirašiusi sutartį su Canadian National Opera ir šio rudens Operos festivalyje atilks Serafinos vaidmenį Strausso operoje "Venecijos naktis".

Leonas Kančauskas, gyv. Argentinoje, Buenos Aires, su šeima lankėsi Toronte pas bičiulius ir ta proga aplankė "T. Žiburius". Jie aplankė savo bičiulius taip pat Hamiltone ir išvyko į JAV, iš kur grįžta Argentinon.

Gražios vestuvės

Praėjusį šeštadienį šv. Jurgio bažnyčioje Rochestery, N.Y., susituokė torontietis inž. Pranas Gvildys su ročesteriete Ina Vidmantaite. Jungtuvių apeigas atliko kun. P. Ažubalis. Vestuvių vaišėse dalyvavo arti poros šimtų svečių, jų tarpe apie penkiasdešimt iš Toronto. Inž. Pr. Gvildys Kanados lietuviams gerai pažįstamas kaip buv. Kanados stalo teniso čempijonas. Jaunavedžiai apsigyvens Toronte, kur jaunoji Ina Gvildienė yra pasiryžusi tęsti mokslą.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusią savaitę mūsų vienuolyną trumpai aplankė pranciškonų provincijolas D. Gerb. Tėvas Jurgis, OFM. Ta proga svečias buvo nuvykęs ir į Wasagą apžiūrėti vaikučių stovyklavietės. Oficiali T. Provincijolo vienuolyno ir parapijos vizitacija pramatoma spalio mėn. pradžioje.

— Šios savaitės vidury T. Modestas, T. Klemensas ir T. Rafaelis išvyksta į Brooklyną atlikti metinių rekolekcijų. Torontan jie grįš Lietuvių Dienų sekmadieniui.

— Maldininkų kelionė į Midlando šventovę bus rugsėjo 11 d. Smulkesnės tuo reikalu informacijos randamos specialiame Katalikų Federacijos skelbime, šio Nr. paskutiniame puslapyje. Autobusų iš Prisikėlimo parapijos šiais metais nenumatoma organizuoti, nes iš praėjusių dviejų metų patirties matyti, kad autobusais važiuojančių skaičius yra taip sumažėjęs, kad jų samdyti nebeapsimoka. Mes tikime, kad tie, kurie Midlandan vyks nuosavais automobiliais, mielai paims ir tuos, kurie savų automobilių neturi. Kurie norėtų būti paimami ir kurie galėtų pakeleivių paimti, maloniai prašomi paskambinti parapijos raštinėn.

— Norint iš anksto duoti galimybės atlikti išpažintį tiems, kurie vyksta į Čikagą ateitininkų kongresan, ateinančios savaitės ketvirtadienio vakare 8 val. ir ateinančio penktadienio ryte 7-8 val. Prisikėlimo bažnyčioje bus klausoma išpažinčių.

— Lietuvių Dienų sekmadienį, rugsėjo 4 d. iš anksto visi maloniai kviečiami gausiai dalyvauti bendrose iškilmių Mišiose, kurios bus laikomos šv. Jono lietuvių kapinėse, Port Credit, 11 val. ryte. Tiems, kurie tose Mišiose negalės dalyvauti, Mišios mūsų parapijoj bus laikomos įprasta tvarka: 8, 9, 10 ir 11 val. Visos Mišios bus skaitytos ir pamokslų nebus sakoma. Jei dėl blogo oro iškilmių Mišios kapinėse nebūtų laikomos, mūsų bažnyčioje 11 val. Mišių metu būtų sakomas pamokslas.

A. A. Stasys Klumbys

Ankstyvą sekmadienio rytą iš Queen Elizabeth ligoninės buvo gauta žinia, kad mirė a.a. Stasys Klumbys. Velionis teturėjo 59 m. amžiaus. Paskutiniuosius pusantrų metų, po padarytos sunkios operacijos, visą laiką sirguliavo. Kilimo jis žemaitis, nuo Tauragės. Apie 20 metų neprikl. Lietuvoje velionis ištarnavo policijoje. Pasižymėjo labai geru būdu, visur ir visada padėdamas kitiems. Velionis buvo giliai tikįs žmogus, aktyviai jungdamasis į parapijos gyvenimą. Paliko našlę žmoną ir dukrą A. Dudienę. Palaidotas iš šv. Jono Kr. bažnyčios Toronto lietuvių kapinėse.

Padėka

Visiems, kurie aplankė mūsų A.A. Mielos Mamytės karstą ladotuvių namuose ir tiems, kurie tiek daug gražių gėlių sunešė papuošdami jos karstą, tariame nuoširdų ačiū.

Didis ačiū vyrams, kurie nešė jos karstą. Didžiausia padėka visiems tiems, kurie taip gausiai palydėjo į amžiną poilsio vietą — lietuvių šv. Jono kapines, net nesigailėdami apleisti darbo dieną. Tai rodo labai nuoširdų ir gražų mūsų Mielos Mamytės pagerbimą.

Dar kartą visiems visiems nuoširdus ačiū! **Nuliūdę Rutkauskai.**

MADAME ZORINO teikia patarimus visokiausiais gyvenimo klausimais. Ji pagelbėjo kitiems, pagelbės ir jums. 1946 Weston Rd. (virš Central Restaurant), Weston, Ont., tel. CH.9-6333.

Vienintelis lietuviškas RESTORANAS Toronte – "EUROPA"

756 QUEEN ST. WEST — prie Gorevale - Claremont Sts. TEL. EM. 6-0091

LIETUVIŠKI IR KITI EUROPIETIŠKI VALGIAI, gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų. Prašome užeiti ir įsitikinti.

Atidaryta kiekvieną dieną nuo 6 val. ryto iki 8.30 val. vakaro

Sav. J. ir F. JONYNAI

Dėmesio!

Norint aprūpinti savo gimines Lietuvoje vaistais,

prašome paskubėti, nes NUO Š.M. RUGSĖJO 8 DIENOS vaistus galima bus pasiųsti tik turint IŠ LIETUVOS OFICIALIUS IR SPECIALIUS RECEPTUS.

NUO Š.M. RUGPIŪČIO 1 D. į savo sudarytus medžiagų bei drabužių siuntinius VAISTŲ BE MINĖTŲ RECEPTŲ PRIDĖTI NEBĖGALIMA.

Dėl smulkesnių informacijų prašome skambinti LE. 1-3098.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College Street, Toronto

SUVAŽIUOKIME IŠ VISUR Į DIDŽIĄJĄ ŠVENTĘ —

VII LIETUVIŲ DIENĄ

TORONTE RUGSĖJO 3-5 DIENOMIS.

RUGSĖJO 3 D., šeštadienį, 6 val. vak. Scarboro Arenoje, talpinančioje 4.000 dalyvių, didelis SUSITIKIMO-SUSIPAŽINIMO BALIUS.

RUGSĖJO 4 D., sekmadienį, 11 val. ryto iškilmingos pamaldos po atviru dangumi Šv. Jono lietuvių kapinių aikštėje.

4 val. p.p. toje pačioje Scarboro Arenoje II Kanados ir Amerikos TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ, "Varpo" choro koncertinė dalis, dr. St. Bačkio žadis.

International Institute meno paroda.

TORONTO LIETUVIAI VISUS KVIEČIA IR LAUKIA GRAŽAUS IR GAUSAUS SUSITIKIMO. Sekančiame "TŽ" numeryje bus šventės išsami informacija.

Šeštadieninė mokykla naujuosius mokslo metus numato pradėti rugsėjo antrąjį šeštadienį, rugsėjo 10 d., šv. Pranciškaus mokyklos patalpose. Šiuo metu komplektuojamas mokytojų sąstatas. Mokiniams iš anksto niekur nereikalinga registruotis — viskas bus atlikta pirmąją mokyklos dieną mokyklos patalpose.

MALDININKŲ KELIONĖ

Tradicinė maldininkų kelionė į Midlandą, kurią kasmet rengia KL Katalikų Feedracija, šiais metais bus rugsėjo 11 d., sekmadienį. Mišios bus šventovės bažnyčioje 11 val., kurių metu visi tikintieji prašomi giedoti įprastas lietuviškas giesmes. Bus klausoma išpažinčių ir dalijama Komunija. Po Mišių iki 2 val. p.p. bus laisvas laikas, kurio metu suvažiavusieji turės progos pavalgyti pietus ir pasidžiaugti gražia šventovės gamta. 2 val. p.p. nuo lietuviško kryžiaus pradedami vaikščioti Kryžiaus Keliai, todėl visi lietuviai ten ir renkasi. Po Kryžiaus Kelių taip pat prie lietuviškojo kryžiaus bus pamokslas. Daroma rinkliava kryžiaus perdažymo ir jo aptvarkymo reikalams. Jei pasitaikytų blogas oras, maldininkų kelionė vis tiek įvyktų, tik po Mišių bažnyčioje programa būtų atitinkamai pakeista.

KLK Federac. Toronto sk.

Neokanadiečių skyrių parodoje ir šiemet yra suorganizavęs Ontario valst. sekr. pilietybės skyrius. Jis randasi Ontario provincijos pastate. Yra išstatyti tik tokie gaminiai, kurių gamybą įvedė tik neokanadiečiai. Ir šiemet bus loterija, kuriai fantus davė imigrantai gamintojai. Bus $79 vertės suknelė, "Bata" batų už $25, faneros už $100, elektros reikmenų, indų, papuošalų ir t.t.

Parodos metu budės visų imigrantų tautybių tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės (po tris), kurios turės informuoti lankytojus apie skyriaus tikslą ir apie savo tautybę. Išviso budės 10 tautybių mergaitės. Lietuvaitėms budėti numatyta liepos 31 d., trečiadienį, nors dar gali būti ir pasikeitimų.

PAGELBĖKIT SAPNUI VIRSTI TIKROVE

Yra pragaras ir šiame mieste . . . tai miesto dalis, kuri dega ištisą vasarą, kur alsuojama dulkėmis ir karščiu. Ten yra daug ir naujųjų kanadiečių vaikų. Miesto karštis džiovina jaunų vaikų gyvenimą, baltina jų veidus ir liesina jų kūnelius. Dėl to ir susikūrė Star Fresh Air Fund, kuris veikia jau pusšimtį metų kaipo visuomeninė organizacija. Jis aprūpino daugiau kaip 1.500.000 vaikų ligi 12 metų atostogom.

Šiandien šis fondas yra pavojuje, nes ligi rugpiūčio 31 d. turi surinkti $34.000. Dar daug trūksta, o išlaidos jau daromos ir stovyklavimui ir susisiekimui, nes vaikų vasaros atostogų sapnas turi būti pildomas.

Prašoma pasiskubinti su pagalba. Pagalvokit apie tai ir leiskit savo širdžiai nuspręsti, kokio dydžio čekį pasirašyti. Tada įdėk į voką ir rašyk: The Star Air Fund, 80 King St. W., Toronto 1, Ont. Visos aukos užskaitomos į mokesčius. **Samuel Campbell.**

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti 6 mėn. mergytę. Skambinti LE. 4-8112.

Išnuomojami du atskiri kambariai II augšte, gyventi tinką moterims ar vyrams. Galima ir su maistu Skambinti RO. 9-4254, betkuriuo laiku.

STALIŲ DARBAI, įvairūs namų vidaus ir išorės nauji įrengimai ir remontai. Darbas atliekamas gerai ir pigiai. **J. Austinskas, 280 Crawford Ave. Tel. LE. 1-1554.**

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visos vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

Mūsų iškilųjį sportininką
PRANĄ GVILDĮ,
sukūrus šeimos židinį su
INA VIDMANTAITE,
nuoširdžiai sveikina ir linki jiems gražaus gyvenimo ir laimės

Sporto Klubas "Vytis".

Apaštališkasis delegatas arkivysk. S. Baggio, VII Lietuvių Dienų organizatorių buvo prašytas atvykti iš Otavos ir atlaikyti tą dieną iškilmingas pamaldas lietuviams. Arkivyskupas apgailestaudamas pranešė, kad atvykti negalės, nes rugpiūčio pabaigoje išvykstąs į Romą:

Laiško pabaigoje delegatas rašo:

"Prašau visdėlto užtikrinti visus lietuvius, kad aš būsiu su jumis savo maldose už geruosius Lietuvos žmones čia ir jų brolius tylinčioje Bažnyčioje, kad Dievas duotų jiems jėgų pakelti visus skausmus, kuriuos Jis leidžia jiems patirti, ir kad Jo malonė jie būtų netrukus išvaduoti iš priespaudos . . ."

Milda Pusdešrytė, 18 metų hamiltonietė šokėja, ten neretai pasirodanti klubuose ir kitokiose scenose, jau trečius metus iš eilės dalyvaus Kanados Valstybinės Parodos didžiosios scenos spektakliuose. Milda yra gimusi Lietuvoje, Šakiuose, ir į Kanadą atvyko dar kūdikiu.

Toronto lenkai Žalgirio mūšio 550 m. sukaktį paminėjo liepos 17 d., sekmadienį, Sikorskio parke, Miltone. Kadangi oras buvo ne koks, tai tedalyvavę vos apie 700 žmonių. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pulk. Misiak.

Haaga — Pirmoji po karo olandų pirklių delegacija lankysis Sovietų Sąj. rugsėjo 11-25 d.d.

A. STANČIKUI ir šeimai,
jų mylimai mamytei mirus Sibire,
gilią užuojautą reiškia

Kaunų šeima.

VINCUI IR LEONUI RUTKAUSKAMS
bei jų šeimoms, jų mylimai mamytei mirus, reiškiame gilią užuojautą

Anelė ir Vytas Žekai.

A. A. AGOTAI RUTKAUSKIENEI mirus,
jos vyrui Motiejui, Irenai Rutkauskaitei, sūnui Vincui — Leonui su šeimomis reiškiame gilią užuojautą

Bučinskų visa šeima.

Praha. — Čekoslovakijoje po 2 metus kalėjimo nuteisti du kunigai, apkaltinti, kad kalbėję apie Dievo Motinos pasirodymą Fatimoje.

Viena. — Austrijos kompartijojepradėtas valymas, nes atvykus į Austriją Chruščiovui tik penktadalis partijos narių vykę jo pasitikti.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park.

Margis Drug Store

John V. Margis, Phm.B.

Mes siunčiame oro paštu vaistus

į Lietuvą ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdienio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiruošę jums geriausiai padėti.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir k.

Dėmesio!

NAUJOS TAISYKLĖS VAISTŲ SIUNTIMUI Į LIETUVĄ pradės galioti nuo 1960 m. spalio mėn. 1 d. Pagal naujas taisykles nuo spalio 1 d. vaistai į Lietuvą bus galima siųsti tik su daktaro receptu gautu iš Lietuvos. Receptas turės būti parašytas ant blanko, vartojamo sovietinių medicinos institucijų ir patvirtintas guminiu štampu. Taipgi ant recepto turės būti parašyta "FOR RECEIVING IN LICENSED PARCEL FROM ABROAD". Receptą reikės įdėti į siuntinį kartu su leidimo nuorašu. Vaistų į siuntinį bus galima dėti tik tiek, kiek bus parašyta recepte.

Kiekvienu atveju, jeigu į siuntinį bus įdėta vaistų daugiau negu recepte pažymėta, arba išviso be recepto ir, jeigu receptas bus parašytas ne taip, kaip auagščiau nurodytas taisyklės reikalauja, siuntinys bus grąžinamas siuntėjui, už kurį jis turės apmokėti visas su tuo susijusias išlaidas.

APRŪPINKITE VAISTAIS SAVO ARTIMUOSIUS TĖVYNĖJE DABAR!

KAS NORI PIRKTI PIGIAI įvairius foto aparatus, arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOALAIDA.

Greitas motorizuotas patarnavimas veltui visą dieną. Nesivaržykite paskambinti TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Įsteigta 1900 m.

MONTREAL, Que.

Organizuojama ekskursija į VII Lietuvių Dieną rugsėjo 3-5 d. Toronte.

1. Traukiniu: 15 ar daugiau asmenų grupei duodamas bilietas ten ir atgal. Jo kaina $16. Vaikams 5-11 m. — pusė kainos. Traukinys iš Central Station išeina penktadienį, rugsėjo 2 d. 10.0 val. vak. ir 12 val. vak. vietos laiku. Grįžtama iš Toronto rugsėjo 5 d. — ar kada bus grupės nutarta.

2. Autobusu: atskiras autobusas kainuoja $461. Sėdimų vietų — 37. Jeigu susidarys pilnas autobusas — asmeniui kainuotų ten ir atgal apie $12,50. Išvažiuojama ir grįžtama kada bus nutarta.

3. Automobiliais: Kas važiuoja automobiliu ir gali paimti keleivių, taip pat kas nori važiuoti, bet neturi priemonių, prašomi pranešti tel. DO. 6-7639, kasdien po 6 val. vak.

Visi, kas nori ekskursija vykti į Lietuvių Dienas, prašomi pranešti ir sumokėti pinigus J. Adomaičiui tel. DO. 6-7639 kasdien po 6 val. vak.

Užsirašymo laikas baigiasi rugpiūčio 30 d.

Montr. LB Seimelio prezid.

Žalgirio mūšio 550 m. sukakties ir Tautos šventės minėjimą Montrealio LB Seimelio prezidiumas nutarė ruošti rugsėjo 11 d. 3.30 val. p.p. D'Arcy McGee salėje — 220 Pine Ave.

Paskaitą skaityti atvyks iš Čikagos "Lietuvos istorijos" autorė dr. V. Sruogienė. Apie koncertinę minėjimo programą dalyviai bus painformuoti sekančiame "TŽ" numeryje. Minėjimo išlaidoms padengti nustatyta auka nemažiau $1.00. Moksleiviams ir jaunimui iki 18 metų — įėjimas nemokamas. **Seimelio prezidiumas.**

KLSS Studentų Dienos. Rugsėjo 24-25 dienomis Kanados Lietuvių Studentų Sąjunga ruošia Studijų Dienas Montrealyje.

Plačiau apie tai bus pranešta vėliau.

"Litas" prailgina darbo laiką. Paskutiniame "Lito" valdybos posėdyje nutarta narių patogumui ir banko veikols išplėtimui prailginti banko operacijų laiką. Nuo rugsėjo 1 d. "Litas" bus atdaras: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val. banko patalpose, kaip ir lig šiol. Darbo dienomis: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun, rytą — pirmadieniais 10-1 val., šeštadieniais 10-12 val. Vakare — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7-8 val.

Visomis tomis valandomis bus atliekamos visos "Lito" operacijos: priimami ir išmokami indėliai, atidaromos naujos s-tos, priimami pareiškimai paskoloms ir t.t. Visi nariai ir būsimi nariai maloniai kviečiami šiais "Lito" siūlomais patogumais pasinaudoti. **Pr. Rudinskas, sekretorius.**

Kam pirkti išsimokėjimui? Dalis mūsų tautiečių, net ir iš "Lito" narių, vis dar perka automobilius, baldus, rūbus ir kitus reikmenis išsimokėjimui per Finance kompanijas arba didžiųjų krautuvių "budget" planus. Tatai grynas nesusipratimas, nes visais atvejais mokamos dvigubai ar net trigubai augštesnės palūkanos.

Finance kompanijos skaito nuo 18 iki 24% palūkanų ir į jas turėtų eiti tik tie, kurie jau jokios vilties gauti pinigų iš kitų šaltinių nebeturi.

"Budget" ir kitoki krautuvių planai iš pirmo žvilgsnio atrodo lyg ir netokie jau blogi — tik 9 % palūkanų. Visa tik bėda, kad tikslesnis apskaičiavimas priveda prie 18%. Mat, jos palūkanas skaito už visą skolą ir prisumavę bendrą sumą išskirstė mėnesiniais mokėjimais. Kadangi kas mėnesį skola mažėja ir per metus pilnai išmokama, tai tikrumoje visus metus išbūna tik pusė originalios skolos, bet palūkanos paskaitytos už visą sumą.

Imkime pavyzdį. Tamsta likai skolingas krautuvei $220. Krautuvė paskaitė Tamstai palūkanas už metus 9%, viso $19,80. Tuo būdu bendra suma gaunasi $239,-80, arba mokėjimai po $20 į mėnesį. Bet gi už šešių mėnesių bebus likę tik $119,80, o už 11 mėn. tik $19,80 skolos. Taigi tikrumoje Tamsta išbuvai krautuvei skolingas visus metus tik apie $110 ir mokėjai ne 9, bet 18% palūkanų.

Daugelis varžosi skolintis pinigų smulkiems reikalams, o dar labiau nenori prašytis žirantų. Tačiau "Litas" gi yra kooperatyvas su 600 narių tikslu vienas antram padėti taupant ar skolinantis. Didesnė apyvarta — daugiau naudos bankui ir nariams.

Pr. Rudinskas.

Ar žinai, kad Toronto lietuvių kredito unija "Parama" jau peršoko vieną milijoną dolerių? Tuo tarpu mūsų "Litas" dar tik artėja prie $400.000. Ar mes montrealiečiai biednesni ar tik neapdairesni? Greičiausiai, kad tik neapdairesni. Kodėl neatidaryti "Lite" s-tos arba nepervesti savo indėlių iš kitų bankų? "Litas" moka 4¼% palūkanų ir duoda nemokamą draudimą, o kitur gauni tik plikus 2¾%.

Geologijos inž. Rimo Jurkaus ir Marijos Siniūtės sutuoktuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 3 d., 11 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Vedybinės vaišės — dr. J. Šemogo namuose. Daug laimės jaunai lietuviškai porai.

Į Loyola High įstojamuosius egzamenus išlaikė Rimas Rudinskas, baigęs St. Ignatius mokyklą su "high honours". Brolis Algis toje pat gimnazijoje perėjo į paskutinę klasę su "first honours".

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

Bankas veikia: Šiokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun. Rytais— pirmadienį nuo 10-1 val. ir šeštadienį nuo 10-12 val. Vakarais — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7-8 val.

Sekmadieniais Aušros Vartų parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 - 11 val.

Pirm. A. Norkeliūnas RA. 7-3120. • Vedėjas D. Jurkus PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

HIGH PARK - BLOOR

$20.000 pilna kaina, atskiras, moderniškas mūro namas, 9 kambariai, 2 vonios, naujas vandeniu alyva šildymas, 2 mūriniai garažai. Greitas užėmimas. Įmokėti apie $10.000 arba augštesnė kaina su mažesniu įmokėjimu.

RONCESVALLES - DUNDAS

$14.500 pilna kaina, atskiras plytų namas, 6 nepereinami kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, alyvos apšildymas, mažas įmokėjimas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

RONCESVALLES - GEOFREY

$4.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, vandeniu alyva šildomas, geras morgičius. Kaina $19.500.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.